

CARMEN ALDEA VLAD

A detailed oil painting of an elderly man with grey hair and a beard, wearing a dark jacket. He is looking slightly to the right with a gentle expression. The background shows a calm body of water under a blue sky with soft white clouds. The entire portrait is framed by an ornate, hand-drawn border in blue and gold.

**LACRĂMĂ
ARDEALUL**

Romanul vieții lui Alexandru JULA

Galați 2013

CARMEN ALDEA VLAD
Romanul vieții lui Alexandru JULA

LACRĂMĂ ARDEALUL

Tehnoredactare computerizată, programare și ilustrații:

Magdalena CARP

Coperta:

Ing. Mioara LAZAR

Schiță de portret realizată de către regretatul sculptor timișorean:

Victor GAGA

Centrul National ISBN

Biblioteca Nationala a Romaniei Bucuresti, Romania

LACRAMA ARDEALUL , CARMEN ALDEA VLAD

(ROMANUL VIETII LUI ALEXANDRU JULA)

Galati, 2013

ISBN 978-973-0-13977-8

Tipar executat la Tipografia OPANIS

www.tipografieopanis.ro

0727.837.844 ; 0743.901.318

Retiparirea acestei carti se va face numai cu acordul autorului.

O viață închinată cântecului!

Mi-e dor de anii ce-au trecut,
Aș vrea s-o iau de la-nceput
Cu mintea mea de-acum, de azi,
Cu seva falnicilor brazi.
Știi? Mi-e dor, copilăria mea,
De parc-ai fost a altuia.
Oare vreodată te-am trăit?
Unde-ai plecat? Unde-ai fugit?
Mi-e dor de chipul mamei drag,
De zâmbetu-i rămas în prag
Mi-e dor de dorurile ei
Și dor îmi e de Moș Andrei.
Întoarce Doamne anii mei!
Oprește-ți și câțiva de vrei!
Copilăria dă-mi-o-n dar,
Frumoasă zână-n calendar!
Mai lasă-mă copil să fiu,
Sub cer senin și azuriu!
Și, Doamne, nu mă părăsi,
Mai lasă-mă printre copii!

Cuvânt de prețuire

Carmen Aldea Vlad este un cunoscut textier, o poetă singulară, și deseori pedagog pentru viitorii artiști.

Deși formația ei de economist ar fi trebuit să o țină aproape doar de problemele turismului autohton își consumă timpul și drumurile în activități culturale, întreținând dintr-o mare generozitate de suflet mișcarea artistică locală.

Poate că prima ei vocație este adevărata, totală, nedisimulată prietenie. În decursul anilor a strâns astfel lângă ea o mare familie a artiștilor de mai toate vârstele și genurile pentru cauza cărora a convins și s-a zbatut.

Din aceste sentimente de mare prietenie s-a născut și cartea de față. Alexandru Jula, un solist de estradă, cu o impresionantă longevitate scenică, își povestește viața. Și o face în fața Prietenei sale, autoarea, care-și declară astfel originile transilvane străbătute de aceiași fiori ai istoriei recente. Dialogul nefardat pare o simplă șuetă cu prieteni în care reporter și interviuevat trec pe rând prin fața microfonului mărturisindu-se. Ei nu pot să-și ascundă amintirile dureroase ale copilăriei, nici să lase sub tăcere umilințele istoriei românilor, uneori glasul lor are accente dramatice, alteori e strigăt de revoltă, pe alocuri devine justițiar. Din aceste stări succesive,

răscolitoare, s-a născut și titlul duios invocator, ***Lacrămă Ardealul***. Verbul folosit adună sugestiv stări și amintiri dureroase.

Dar Alexandru Jula narează, se întrerupe, revine, adaugă glume, povestește despre farsele colegilor de la teatrul de estradă din Galați, despre pleiada de soliști de muzică ușoară din generația sa, mulți deveniți din păcate doar nume scrijelite pe o lespede de piatră. Nu uită mai nimic din viața lui de artist, de familist, își inventariază prietenii, rudele, turneele, distincțiile. Filmul evenimentelor petrecute este echilibrat, fără patimă, fără resentimente, filtrat prin ochii, sufletul, capacitatea de percepție a unui fin observator al lumii din jur.

Carmen Aldea Vlad reușește prin acest demers editorial să salveze de la uitare amintirile unui artist, dar, în același timp, își oferă sieși posibilitatea de a-și face publice sentimentele, apartenența identitară, sufletul perfect cunoscător al Ardealului nostru.

*Aurelia Lăpușan
Constanța,
Ianuarie 2013*

Portretul unui artist

Faima lui Alexandru Jula – un magician al scenei Teatrului de Estradă - are ca argument o evoluție superlativă de durată impresionantă. Vocea caldă, învăluitoare în taina ritmului, mișcarea scenică, expresivitatea chipului, cuvintele rostite în nuanțele sentimentelor sunt tot atâtea motive de fascinație pentru spectatori, în care a aflat tezaur de elogi și de aplauze.

Pentru artist, cântecul este un modus vivendi în care pulsează inima vieții, sensibilă și generoasă în dragoste, în prietenie, în revederi și în despărțiri, în clipe de fericire sau de suferință.

Mai mult decât oriunde, la Galați, Alexandru Jula a descoperit frumusețea locurilor binecuvântate cu matca Dunării și cu vibrația inconfundabilă pentru sunetul fermecat pe care îl profesa în melosul neuitării.

Numele său a crescut la dimensiuni naționale, devenind emblematic, respectat și admirat pentru marele talent și pentru devotamentul desăvârșit cu care a încununat sărbătorile sufletești ale oamenilor.

Această carte oferă prilejul inedit al întâlnirii cu un Artist autentic, în luminile reflectoarelor sale interioare, cu amintiri de album, cu evocări memorabile, cu întâmplări pitorești, cu visuri și cu idei, în primă audiție.

Th. Parapiru

Moto:

Dacă în urmă cu ceva ani, fostul cancelar al Germaniei Federale de atunci mergea și îngenunchea la Auschwitz, cerându-și iertare pentru tot ce a făcut poporul său, cu evreii, oare n-am fi meritat și noi românii, ca cineva să-și ceară iertare, pentru toate atrocitățile întâmplate în perioada anilor 1940-1944, cu românii din Ardealul ocupat???...

Mărturie document

Aveam doar șase ani, în timpul guvernului Gigurtu. După renunțarea la garanțiile de război franco-engleze, acel guvern declara aderarea la axa Roma – Berlin ...

Ce a însemnat acest document “devastator” pentru “țara mea cea mare” de atunci?

1. În urma tratatelor româno-bulgare de la Craiova, cedarea către vecinii din sud, a Cadrilaterului;

2. 26 iunie 1940 – Nordul Bucovinei și Basarabia, în urma ultimatumului guvernului Sovietic au intrat în componența Uniunii Sovietice, fără drept de apel;

3. La Turnu Severin eșuează negocierile româno - maghiare, Germania hitleristă și Italia fascistă determină în 29 august 1940, România, după întâlnirea de la Viena, să cedeze Ungariei nordul Transilvaniei. Nici în mijlocul sec XX Transilvania nu a scăpat de fantoma răposatului Imperiu Austro - Ungar, și cred, că și acum este bântuită de aceeași fantomă.

Cu circa 2.600.000 de suflete, majoritar române, zona cedată samavolnic se întindea pe o suprafață de 43.000km pătrați.

Și toate aceste prejudicii, amputații, provocate unei țări suverane, aveau loc sub regimul monarhic al lui Carol al II-lea care, după cele trei nefaste momente

relatate anterior, privind anul 1940, lipsit de autoritate politică și morală, este silit să abdice, la 6 septembrie, în favoarea fiului său Mihai .

Prin ce au trecut conaționalii mei abandonati de către patria mamă, în mâini străine și sălbatice? Nu doriți să simțiți vreodată voi, toți contemporanii mei. Însă de ani buni mă frământă o întrebare fundamentală: dacă în urmă cu ceva ani, fostul cancelar al Germaniei Federale -Willy Brandt, mergea și îngenunchea la Auschwitz cerându-și iertare, pentru tot ce a făcut poporul său cu evreii, oare n-am fi meritat și noi românii ca cineva să-și ceară iertare, măcar pentru tot ce s-a întâmplat în perioada anilor 1940-1944 cu românii din Ardealul ocupat??? Presimt că răspunsul acestei întrebări, “romanță fără ecou” (parafrazându-l pe marele poet al romanțelor Ion Minulescu), nu s-a dat și nici nu se va da vreodată.

- Tu Carmen, cred eu că îți va fi foarte greu să străbați hățișul poveștilor mele de viață, amintiri dezlănate, dezordonate, dar înduioșător de reale, de parcă le-aș fi trăit ieri ...

- De ce crezi așa ceva? Înseamnă că după o prietenie de atâția ani nu ai reușit să-mi cunoști capacitatea introspectivă și puterea, forța de explorare, intuiția pe care mi-a imprimat-o copilăria petrecută în Maramureșul istoric. Eu te cunosc de când mă știu, chiar din ipostaza de “soția prietenului...tău”.

Și așa s-a născut:

Lacrămă Ardealul

Astăzi, 7 mai 2007

- M-am gândit, m-am răzgândit, am cumpănit ardeleneste, dacă-i cazul să-mi povestesc viața; poate și pentru că nu am considerat că este atât de importantă cât să o afle și alții. Dar viața mea nu-mi aparține în exclusivitate, este vorba despre viața unei întregi generații, generația mea. Sigur, fiecare individ, cu păaniile sale. Așadar m-am hotărât, din acest moment să dau drumul barierelor sufletului ...

Tata - Iosif, mama - Iulie Floarea, născuți la cumpănă de secole și istorii, erau ardeleni din Județul Sălaj. Mama se născuse în comuna Moiad, tatăl meu era din Măeriște. S-au cunoscut înaintea primei conflagrații mondiale, în anul intrării României în război - 1916. Tata, militar (de-a lungul și de-a latul, răposatului Imperiu Austro - Ungar, unde minoritățile alcătuiau detașamente militare, constituite pe criterii etnice; tatăl meu făcea parte dintr-un astfel de detașament, sută la sută românesc) a fost trimis pe front, de unde a revenit cu puțin înainte de încheierea păcii din 1918. Imediat, la întoarcerea acasă a cerut-o pe mama, de la părinți, în căsătorie. Tot atunci se petrecea un moment de referință în istoria zbuciumată a mult râvnitului nostru, colț de țară, de peste păduri – TRANS - SILVANIA (lat.), la 1 decembrie 1918, instaurarea administrației românești, după o perioadă de dominație ungurească, de aproape 1000 de ani. Venirea tatei acasă, în acea permisie “maritală”, a coincis exact cu încetarea războiului. Drept

pentru care, nemaifiind război, tata nu a mai avut unde să se întoarcă. Și ca o coincidență, părinții mei, tocmai atunci au întemeiat o familie de ardeleni români, familia Jula. Așa au sărbătorit ai mei revenirea pământului desprins din trupul țării, acolo, de unde fusese amputat.

Sigur că la vremurile acelea, administrația avea nevoie de oameni credibili pentru constituire. Iosif Jula, tânăr puternic, evidențiat în luptele de front, român neaoș, a fost cooptat în noua poliție română, din Ardeal.

Anul 1919 aduce în casa familiei primul copil, băiat, care a primit la botez numele tatălui - Jula Iosif.

- Sandu, vezi cum nimic nu este la voia întâmplării? Pentru că și tata, Dumnezeu să-l odihnească, vedea lumina zilei tot atunci, într-o toamnă a anului 1919 - în ultima zi a lui octombrie. Și tata avea rădăcini ardelenesti, moșii lui trăgându-se din Mărginimea Sibiului, din mocani, oieri bogați, care obținuseră după războiul de independență de la 1877, pentru merite de front, drept de proprietate în Dobrogea, teritoriu ce a întregit sudul României. Pentru că populația băștinașă se retrăsese cu întregul efectiv al armatei decimate și învinse, în Turcia, Regele Carol I a contribuit la repopularea teritoriului legându-i pe mocanii aflați în transhumanță, de glie.

- Așa-i Carmen, agitate vremuri și atunci, ca și acum...să revenim la ai mei. Se născuse fratele meu cel mare, Iosif, și din acel moment, fix din cinci în cinci ani s-au născut fetele. În 1924 - Jula Florica, în 1929 a doua soră - Jula Lucia (vorbeam de coincidențe, tiza nevastă-mii Lucia), și după ea, la cinci ani, în 1934, sub semnul zodiacal al leului, în a 24-a zi a lunii lui cuptor,

iulie, a văzut lumina zilei, ultimul vlăstar al familiei Iosif și Floarea Julia, Alexandru, subsemnatul...

- Pentru toți prietenii Sandu sau Sănducu.

- Am venit dintr-o greșeală, neașteptat...dar până la urmă tare îndrăgit. După legitimarea tatei în poliție s-au mutat cu toții în orașelul Șimleul Silvaniei, la jumătatea distanței dintre Zalău și Marghita - în nord vestul țării. Veneau din Comuna Măeriște.

- Ce îți amintești privitor la Șimleu?

- O localitate tipic ardelenască, "ieslea" venirii mele pe lume, pentru că ceilalți frați au văzut lumina zilei la Măeriște.

La Șimleu, leagănul copilăriei mele, nu am adăstat (a adăsta=a aștepta) decât episodic, o altă strămutare, pentru că, după 12 sau 15 ani de muncă în poliție, tata a renunțat la statutul de "lefegiu" întorcându-se la cea mai dragă îndeletnicire a sufletului său, <lucrarea pământului >.

De mic m-am împărțit între părinți și bunicii de la țară; mi-amintesc de plimbările cu bunicul, vara printre livezi și vii cu rod, mai ales vara ...

Memoria mea, prioritar olfactivă, păstrează după atâta amar de ani, mirosul fânului proaspăt cosit, al cailor încinși de soarele verii și de sudoarea efortului animalelor de povară...Oh, Doamne! Unde ai dispărut vreme lipsită de griji și amărăciune, dulcea și nevinovata mea copilărie?

- Aveai prieteni?

- Da, căteii! Îmbrăcat într-o cămășuță albă, lungă, toată franjuri, parcă anticipând moda generației "pro" actuale...straiul meu, spre deliciul căteilor (punctul lor forte), urmarea drumul către picioare, chiar mai sus spre

zona posterioară...”vai de fundulețul meu”.... și așa s-a scurs timpul copilăriei mele fericite, până la momentul 1940...

Eu...la vârsta de 2 ani

Fratele meu absolvise liceul, părinții mei având credința că, indiferent de conjunctura istorică, e musai, pentru copiii lor, învățătura, cartea.

S-a intrat în incidența hotărârii, ca o parte a Ardealului, cea nordică, să revină Ungariei, decizie luată ca urmare a rușinosului Tratat de la Viena. Astfel României i se amputa, prin forță, o parte a ființei naționale, atât de râvnită și de sensibilă, Ardealul...

Fratele meu, Iosif, s-a refugiat în zona neocupată a țării, intrând într-o școală de ofițeri a armatei române...

- Sandule, destine la indigo! Născut în 1919 ca și tatăl meu, care, urmând cursurile aceleiași școli de ofițeri, a făcut parte din ultima promoție a Mareșalului Antonescu, figură controversată a acelui moment, militar de excepție și patriot, cu toată ființa sa.

- Carmen, atunci patriotismul, pe care l-am trăit pe viu, era element fundamental pe blazonul oricărei familii oneste de români; noi, restul familiei, tata, mama, cele două surori și eu am rămas sub ocupația hortistă, începând cu 1 septembrie 1940.

- Sandule, mama mea, Valeria, era adolescentă pe atunci (se născuse pe 4 aprilie 1926). Îmi povestea, mereu emoționată, cum toți liceenii constănțeni, cântau pe străzile orașului de la malul mării “Vrem Ardealul înapoi, /Pentru el murim și noi”...ce vremuri, ce tineret, ce noblețe de caracter, a întregii generații de “război”...

- Așa-i, cu toate că nu aveam nici șapte ani, îmi amintesc tot ceea ce s-a întâmplat, cu o claritate care uneori mă sperie, chiar dacă, luați-o ca pe-o glumă, am dubii cu privire la meniul prânzului de chiar cu o zi în urmă. M-au marcat acele evenimente, cu o exactitate absolută. Intrarea trupelor maghiare în Șimleul Silvaniei, jandarmii având pe cap niște ciudățenii de caschete, cu pene de cocoș...totul se desfășoară sub ochii mei, chiar

după trecerea atâtor ani, ca repetiția unui film, la nesfârșit și atât de personal...viața mea...

Da, datorită faptului că tata fusese polițist în administrația română de după reîntregirea țării de la 1918, a trebuit să suporte samavolnicii inimaginabile și impardonabile. Suferința lui a fost uriașă și noi familia am suferit alături de el. Se mai adaugă aici și situația fratelui meu, care urma în România, școala de ofițeri.

- Este adevărat Sandule. Eu ceea ce știu, ca sursă, aparține tatălui meu, care a făcut frontul până în fosta Cehoslovacie, unde la Banska Bystrica a fost a doua oară rănit, după Oarba de Mureș, decisiv și scos din luptă, ca erou, cavaler al Ordinului Steaua României, cu spade și panglici de virtute militară. Tata, Dumnezeu să-l odihnească, îmi spunea, cu ochii umezi că în purificarea etnică practică de către unguri- recunoscuți pentru cruzime - și perioada ocupației hortiste 1940–1944, peste 300.000 de români au fost forțați să-și părăsească vetrele, să plece din Transilvania. Violenta ultranaționalismului șovin a depășit orice imaginație; este de ajuns să menționez urmele de cutremur sufletească al localităților “epurate” total, prin metode ce țin de păgânismul istoriei, de barbarism, în cele mai înfiorătoare forme:

- Trăsnea - 87 de români patrioți martirizați;
- Ip - 153 români, bărbați, femei și copii uciși ca niște mucenici;
- Moisei - atrocități recunoscute până și de către unguri.

Așa a avut loc și maghiarizarea familiei bunicii mele dinspre tată, Josefina Forgaci (în românește Așchie). Avea un frate, Ion Forgaci, bunicul verilor mei,

profesor universitar doctor Mariana Așchie—biolog, membru corespondent al Academiei de Științe Medicale și fratele ei, profesor universitar doctor Ion Așchie, chirurg. Noi cei patru, ei doi, eu și fratele meu inginer Dan Cornel Aldea, suntem martorii acestei manipulări etnice, prin bunica noastră și bunicul lor, și cine știe poate vreodată inițiatorii unui apel la memoria zbuciumatei Transilvanii. Mărturie stau documentele originale, în limba latină, aflate la Mănăstirea din Zăbala (localitate din județul Covasna), cu referire la procesul de epurare etnică, prin maghiarizare a numelor familiilor de români transilvăneni.

- Carmen și eu subscriu, pe lista martorilor... Voi aduce ca probă, amintirile mele, clare și vii, ca și atunci. Aproape că nu era seară în care “judecătorii” să nu-mi aresteze tatăl. Ei, “binevoitorii” din Șimleul Silvaniei, îl duceau undeva...Niciodată nu am reușit să aflu unde...dată fiind durerea pe care ar fi provocat-o în sufletul tatei, respectiva întrebare. Acolo, “undeva” era bătut crunt...

Dimineața îl aduceau și îl aruncau în șanțul din fața casei noastre. Câtă furie, câte frustrări poate înmagazina creierul acestor migratori parveniți din stepele Asiei și stabiliți, o ramură în Pusta Ungară, cealaltă în Câmpia Nordică, Finică a Europei, în Finlanda? Și împotriva cui? A unor ardeleni pașnici și ospitalieri, buni vecini...Tata nu era un caz izolat, “tratamentul pentru descurajare” era aplicat sistematic multor români din Șimleu. Groaza enormă era întreținută de vecinătatea Ip, comună martir, unde într-o noapte a lunii septembrie 1940 au fost executați prin împușcare, toți românii; a scăpat un singur vârstnic, care se afla în vie. Se spune că

pruncii nenăscuți au fost scoși, cu baionetele, din pântecul maternel... Oh Doamne, ce orori, prescrise în timp, dar de neuitat...Noi, românii avem datoria, față de acești martiri, să nu uităm niciodată și să povestim copiilor și nepoților noștri, prețul de viață românescă cu care s-a plătit fiecare palmă de Ardeal...

Comuna Trăsnea, aproape de noi, a trecut prin același carnagiu. Ceea ce știu cu certitudine este groaza infernală, pe care am trăit-o zi de zi, seară de seară, nopți de nopți. Într-una din seri nu au mai venit jandarmii, ca să îl ia pe tata. A venit în schimb un ofițer însoțit de patru ostași; soldații s-au oprit în antreul casei. Ofițerul a intrat în casă și a întrebat:

- Cine este Julia Iojeș?(Ioșif, în maghiară Iojeș)

Tata a răspuns:

- Eu sunt asta!

- Îmbracă-te că mergi cu noi!...a mai spus ofițerul.

Și tata s-a dus în camera alăturată, ca să se îmbrace. Ungurul în uniformă se plimba țănoș prin cameră, sub privirile noastre îngrozite. Și dintr-o dată se oprește, pironindu-și ochii, pe un tablou, cu mama și cu tata, îmbrăcat în uniformă de sergent al armatei austro-ungare. Se uită lung, neluându-și ochii de la tablou. Între timp, tata, îmbrăcat s-a întors în camera în care ne aflam toți. Și noi și ei.

Glasul ofițerului se auzi, într-o maghiară, pe care tata o pricepea aproximativ:

- Cine-i bărbatul îmbrăcat în uniformă noastră?

Tata îi răspunse sec:

- Eu!

- Cum, tu ai fost în armata maghiară?

- Da!

- Și ce-ai făcut ca militar?
- Am luptat pe frontul din Rusia, Italia, Polonia (și pe unde mai ajunsese tata)...

Ofițerul îl privi pe tata într-un anume fel, și-i spuse:

- Nu mai mergi cu noi, dar mâine părăsești această țară!

A doua zi, era 4 martie 1941, a venit un ordin în care se spunea că: “dacă în 24 de ore nu părăsim teritoriul maghiar, nu ne mai bucurăm de protecția guvernanților de ocupație”, asta însemnând că ne putea extermina oricine, fără a suferi în vreun fel rigorile legii, fără a fi pedepsit, în nici un mod. Chiar dacă ordinul era datat 4 martie 1941, ora șase dimineața, la noi sosise după douăsprezece ore, adică seara, la ora 18.

În mare grabă am abandonat toate bunurile adunate într-o viață, și ne-am suit cu câteva boccele în singura camionetă din Șimleu, care era în proprietatea unui ungur cumsecade. Am ajuns până la așa-zisa graniță dintre Ungaria și România, adică pe Dealul Feleacului, de la Cluj.

Mi-aduc aminte că ploua (ce amintiri poate avea un copil de nici șapte ani), era o noapte rece, grănicerii unguri ne-au indicat drumul spre granița românească, la mai puțin de o sută de metri. Cât era de aproape ...depărtarea...

Vedeți, dragii mei, momentul expulzării, lăsând acasă totul, casă, animale, pământ, amintiri cumplite, de neuitat, absolut totul, plecând în lume. Mai am ceva de menționat. Acel tablou, al părinților mei, a fost pașaportul salvator, uriașa valoare a familiei Julia, echivalentul libertății noastre, al vieților noastre.

Să știi cititorule, toate aceste grozăvii, ale acelor vremuri de bejanie, petrecute la Șimleul Silvaniei, la Ip, la Trăsnea, la Moisei, n-au fost singurele de pe teritoriul nostru ocupat. Și aceasta, pentru că în plină conflagrație mondială, marcată prin cifra doi roman, din prima jumătate a sec XX, din cel de-al doilea mileniu al omenirii de după Hristos, acest colț de țară, această gură de rai, ce se cheamă Ardeal a fost monedă de schimb, subiect de șantaj și pentru nemți (datorită petrolului), cât și pentru ruși (ce urmăreau implantarea doctrinei comuniste, acest cancer socio-politic, care ne-a decimat mai bine de patru decenii).

Revin la atrocitățile, celor patru ani negri, ai istoriei naționale, 1940 - 1944. Au fost arse biserici (culmea și ei erau tot creștini), au fost schingiuiți, omorâți oameni și toate astea numai pentru faptul că, erau români, români adevărați. Spun, fără nici un fel de reținere, că s-au petrecut atrocități uriașe, care mi-au marcat toată copilăria, tinerețea, întreaga viață, atât mie cât și generației mele, de ardeleni.

Revin la derularea poveștii familiei mele. Așadar, ne aflam oficial din nou în România (expulzați din România, reprimiți în România...ironia sorții...), părinții, cele două surori, eu, mai puțin Iosif - fratele cel mare, care era la școala de ofițeri. Și ne-am instalat în primul oraș românesc, Turda. Neinspirată hotărâre, o să vedeți mai încolo de ce ...

Până să ne găsim un cuib am trecut prin fel de fel de întâmplări. Tata și-a găsit de lucru la fabrica de sticlă, sora mai mare de asemeni și-a luat serviciu, eu am mers la școala primară (că așa era atunci, sistemul de învățământ), văzându-ne de viață mai departe. Iosif, elev

în școala de ofițeri, pe care nu o terminase încă, se afla pe Prut, la 22 iunie 1941, când mareșalul Antonescu a ordonat:

- Ostași treceți Prutul!

Cu unitatea din care făcea parte, pe frontul de răsărit a ajuns până la Odessa. Noi eram foarte îngrijorați, pentru că era totuși război, iar informația circula restricționat. Și iată că s-a întors de la Odessa, pentru a fi avansat la gradul de sublocotenent. Părinții mei, grijulii, ca toți părinții, cunoșteau pe cineva la Comisariatul Militar. Au încercat un aranjament, pentru ca el, să nu se mai întoarcă pe front. Să rămână în țară. Când mi-aduc aminte de toate aceste intervenții, îmi vine să râd. Refuzând propunerea respectivă, el îi spuse mamei:

- Dacă așa ar proceda toți, cine ar mai lupta?

Fratele meu – Iosif Julia

S-a întors pe front în 1941 și ne-am revăzut după cinci ani, în 1946. De ce? Aflați!

Era război, condițiile erau foarte grele, nu se găseau pe piață articole de strictă necesitate: îmbrăcăminte, încălțăminte, alimente. Eu aveam niște ghetuțe cu talpă de carton, tratat într-un anume fel; la prima ploaie, normal, dispărând tălpile, continuam să umblu pe tălpile mele... Așa era războiul, e lesne de înțeles.

Eram la Turda, unde era cantonat Regimentul 83 Infanterie. Acesta este momentul întâlnirii mele cu muzica, fapt ce m-a marcat pe viață, senzorial. Atunci am simțit primul fior, prima emoție auditivă, care mi-a

bucurat cele mai intime momente, ale tumultoasei mele existențe.

Cum ajunsesem eu la întâlnirea cu muzica? Iată!

Surioarei mele, Florica, îi făcea curte un ofițer, locotenent în Regimentul 83 Infanterie. Într-o noapte a anului 1943 - iulie sau august, nu mai știu exact, regimentul a primit ordinul de plecare pe front. Întrucât familia locotenentului Gheorghe Cociubanu (că așa-l chema pe prietenul soră-mii) nu l-a condus, am făcut-o noi, <comitetul de inițiativă>, adică părinții, cealaltă surioară și cu mine. Țin minte că era o noapte, îngrozitor de neagră (poate și datorită camuflajului - interzicerea oricărei surse de lumină în zonele locuite, pentru a nu atrage bombardamentele aeriene); erau interzise chiar lumânările și chibriturile. Asta însemna camuflajul!

Nu se vedea o stea, nu se vedea luna, nu se vedea absolut nimic, încât de abia am ajuns la tren. Era seară. Garnitura de tren, compusă numai din vagoane de marfă, ce conțineau tot echipamentul militar, efectele, era în așteptarea plecării (doar ați văzut cu toții aceste imagini, în filmele de război englezești, rusești, americane). Un singur vagon de călători, de clasă, destinat ofițerilor, urma să fie și el atașat garniturii.

Cu excepția zgomotului de fond, în gară era o liniște impresionantă. Nu se auzeau decât plânsete, oftaturi, iar cei care conduceau (frați, surori, părinți, prieteni, cunoscuți) erau răvășiți. Un ofițer, pe care, presupun că nu-l conducea nimeni, privea peronul de la fereastra vagonului, fredonând melodia, în vogă, o creație a compozitorului Gherase Dendrinu. Ofițerul, cu o voce caldă cânta: "Să nu ne despărțim și viața mea s-o legi de-a ta /Un vis frumos trăim, rămâi nu pleca..."...

Ceva ciudat se petrecea în întreaga-mi ființă. Un neînțeles frison, un straniu fior m-a înfrigurat. O plăcere de nedescris mi-a făcut pielea de găină. Mult mai târziu mi-am definit impresia atât de puternică, la auzul liniei melodice. Dar mai cu seamă a textului... În orice caz o nemaîntâlnită senzație, până atunci. Acesta a fost momentul marelui meu impact cu muzica ...

Pe locotenentul Gheorghe Cociubanu nu l-am mai revăzut vreodată. E posibil să fi rămas pe undeva prin stepa rusă, și odată cu el, promoții de soldați, unii dintre ei, martori ai evenimentului, care mai există încă și cărora paginile acestei cărți le confirmă convingerea, că nu au trecut degeaba pe acest pământ. Amintirile mele sunt și amintirile lor...

A venit și momentul insurecției, de la 23 august 1944, pe înțelesul tuturor, al întoarcerii armelor împotriva Germaniei naziste și trupelor horthiste, și apropierea, alăturarea de Rusia Sovietică și aliații săi. Dacă până atunci, toată apariția gazetărească prezenta glorioasele, curajoasele și eroicele armate română și germană pe frontul rusesc, dintr-o dată paleta informațională s-a modificat brusc. Nemții ne-au devenit dușmani, rușii prieteni. Despre aliați, nici nu mai discut. Dumneavoastră, părtași ai mărturisirilor mele, știți foarte bine, cu câtă înfrigurare așteptau ai noștri sosirea americanilor. La începutul relatării mele, în legătură cu cantonarea temporară a familiei Julia la Turda, introdusesem sintagma "neinspirată hotărâre", și iată de ce. Trecusem frontiera, dintr-o Românie ocupată - Șimleu, într-o Românie liberă - Turda (numai eu credeam că e liberă), pentru că nemții și aliații lor, în 5 septembrie 1944, devenind contra-aliați, în urma

insurecției au postat zona în care locuiam noi, pe prima linie a frontului. Aflându-se în oraș că ungurii se întorc, ca trupă de ocupație, împreună cu aliații lor, germanii, lumea s-a bulucit spre gară. Mama și-a luat fetele, urcându-se într-un tren, care le-a dus la Alba Iulia, tata căutându-și băiatul, într-o disperare totală, deoarece, eu și un prieten de-al meu, posesori ai unei mingi de cârpă, plecasem să o batem pe maidan. Unde să mă găsească, bietul tata, în nebunia momentului?...Și până spre prânz, când în sfârșit m-a recuperat, Turda era ocupată. Ce putea să pățească tatăl meu, mai rău, decât să fie “rechiziționat”, de către unguri și trimis la săpat de tranșee în spatele frontului? Iar casa noastră, devenise, punctul strategic de pe linia întâi și locul meu de camuflaj, sub șenilele tancurilor, adică în beci. Am să vă fac o mărturisire de suflet cu privire la eleganța și caracterul, la “răutatea” soldatului german, creionată în scenariu de film și cărți de război. Pentru că soldatul era mai întâi de toate fiu, părinte, unchi sau bunic de copii nevinovați. Așa ne-au privit și ne-au tratat cei care-și așezaseră mașina de război, pe teritoriul casei noastre. Ne asigurau hrana zilnică, ne ocroteau, și prin intermediul lor am descoperit savoarea unor produse alimentare, care din motive lesne de înțeles dispăruseră din meniul nostru zilnic, încă de la începutul războiului (unt, chocolată, bomboane, pâine de război - ca niște pesmeți, care ne-au făcut deliciul, timp de cinci săptămâni și trei zile). Copii nesăbuiți, în capul nostru funcționa spiritul de aventură, am evadat din “buncărul subteran”, distrus între timp de ruși, și am rupt-o la sănătoasa, către liniile pe care le-am considerat a fi românești, dar de fapt erau rusești. “Ospitalierii” soldați

ruși, între care exista și un ofițer moldovean, ne-au făcut “marele bine” de a ne urca într-un camion și a ne expedia, fără nici un avertisment, direct la Alba Iulia, unde am ajuns într-un azil, în care se aflau copiii războiului, cei despre care familiile nu știau nimic. Fire descurcăreață, știam că un unchi de-al meu, plutonierul Banciu, lucra la Spitalul Militar din Alba Iulia. Era duminică. Sigur că unchiul meu era liber, însă ofițerul de serviciu, având în fața lui un “refugiat de front”, atât de inventiv ca mine, mi-a dat un ostaș, care m-a condus la locuința rudei mele, unde (mai ceva ca în “Surprize, surprize” a Andreei Marin), mama și surorile și-au îmbrățișat odorul, sărbătorind reîntoarcerea “fiului risipitor”. Dar să vedeți în ce consta drama românilor ardeleni, care se pare că nu se va termina niciodată. Nevasta acestui unchi al meu, care venea ca și părinții mei, tot de prin zona Măeriște, obținu-se cu greutate un permis să se întoarcă acolo ca să își viziteze rudele. Ziua de 5 septembrie a surprins-o la locul faptei. Vreme de război, nici o sursă de informație, unchiul meu habar nu avea dacă mai este sau nu în viață soția lui. De abia după ce trupele sovietice și române au eliberat zona de ocupație hortistă, familia unchiului meu s-a reunit. Datorită soldei pe care fratele meu nu a ridicat-o, pe toți cei patru ani de front, părinții mei (de fapt mama, pentru că tata rămăsese tot timpul la săpat tranșee și construit fortificații, în spatele frontului german, în retragere), au putut să refacă construcția casei din Turda, singura casă în proprietatea familiei Jula.

Bărbații familiei Jula

23 august 1944, românii au întors armele împotriva nemților, și a început o a doua nebunie, cu o a doua suferință externă, pentru că patru ani, în viața unei familii, nu înseamnă prea mult. Dimpotrivă...

- Incredibil Carmen, suntem în 25 iunie 2008 și am constatat că s-a scurs mai bine de un an de la primele mărturisiri pe care ți le-am făcut cu privire la fabulosul meu trecut. Dar în ecuația istoriei vieții mele, cât și, am mai spus-o, a vieții generației mele, subintitulată și generația de război, “de sacrificiu”, nu a existat, dar nici nu cred că va exista vreodată, o astfel de promoție de “premianți”.

- Sandule, povestirea ta s-a încheiat cu sfârșitul unei lumi și începutul sfârșitului, adică a dictaturii comuniste.

- Da, se instaura un regim criminal, iar noiăștia, foarte tineri, “generația tânără”, eram teribil de revoltați, teribil de oprimați. Ar trebui să fac o paranteză, pentru

că nu vreau să credeți că mă erijez în vreun luptător anticomunist, sau revoluționar “en titre”, pentru că, mai am destulă decență. Totuși este ceva ce s-a întâmplat. Astăzi râd în hohote, când realizez ce prostie era să comit, ba chiar am comis-o, numai că norocul a fost de partea mea. M-a apărut bunul Dumnezeu, pentru că nu a aflat securitatea. Altfel făceam vreo doisprezece ani de pușcărie, lejer...

Fratele meu a fost arestat și condamnat la șapte ani de privare de libertate. Eu eram revoltat împotriva noii orânduiri, fățîș! Împreună cu prietenul meu Pop Valeriu (trăiește la Oradea și poate confirma), cu care m-am întâlnit la Șimleul Silvaniei, am hotărât, nici mai mult nici mai puțin să înființăm o organizație subversivă, pentru un scop pe care nu-l știam; de un singur lucru eram convinși: trebuia să ne luptăm cu trupele de securitate, cu armata sovietică. În sfârșit am început să ne organizăm (copii proști și fără minte). Valeriu mi-a spus că are un pistol, rămas din primul război mondial, de la taică-său. L-am găsit, ne-am uitat, armă adevărată. Eram doi. Trebuia să fim mai mulți. Astfel ne-am orientat spre un bun prieten de-al nostru, de gașcă, Borcas Daniel. Era ungur, și ni s-a părut a fi de încredere, așa că i-am încredințat planul nostru cu lux de amănunte. Dony, așa-i ziceam, Daniel, dintr-un exces de zel a făcut primul drum la sediul Uniunii Tineretului Muncitor, condus pe acea vreme de niște tipi obedienți noii puteri, dar, în cazul nostru s-au dovedit a fi cumsecade. Ne-au chemat la ei, în urma “turnării” comise de către Daniel. L-au convocat pe Pop Valeriu. I-au confiscat pistolul, nefăcând nici o destăinuire aparatului de securitate. Ceea ce nu m-a scutit, ani de

zile de teama, frica teribilă ca “marele nostru secret” să nu fie descoperit. Pentru că, de s-ar fi aflat, nu ne-ar mai fi putut scăpa nimeni, nu ne-ar fi putut apăra, în afară de bunul Dumnezeu nici o instanță. Ceea ce este interesant, Borcas Daniel - delator cu certe înclinații, a devenit ofițer de securitate. Spectrul acestei aventuri m-a însoțit până în 1989, în decembrie. Închipuiți-vă câtă revoltă acumulasem în sufletele noastre cinstite și naive de copii, ce vroiau să schimbe sistemul, cu un pistol...

- Sandule, dacă tot amintești de momentul 1989 cred că acest final al deceniului IX de secol XX, este cea de-a doua schimbare de lume și sistem, din tumultoasa ta viață.

- Așa-i, bine ai intuit draga mea prietenă. Atunci am înțeles că sufletul unui artist nu are vârstă, zburdă ca un inorog, ca un pegas, peste spațiu și timp, ca sunetul muzicii. El trece portalul și depășește cu sprijinul firii sale imaginative, hotare, frontiere, bariere, până ce atinge praful solar al luminii, pulberea cosmică.

Am prins sistemul de învățământ, afectat de către toate sincopile reformelor. Tranziția elevului Julia din Șimleul Silvaniei, “vinovăția” ce lua proporții astronomice, în capul meu, de școlar normal, fără merite deosebite, au făcut să-mi continui studiile liceale la Cluj. Aici, spre marea mea uimire și totodată bucurie, mi-a fost dat să am parte de colegi extraordinari. Păstrez plăcerea reîntâlnirii, de câte ori am prilejul să ajung la Cluj. În 1953 mi-am susținut examenul de maturitate (actualul bacalaureat). Nefiind un învățăcel cu ”ștaif”, mai degrabă un “accident” în liceul comercial, pe care-l absolvisem, visul vieții mele a fost, este și va fi *SCENA!*

Întâlnirea de 30 de ani de la absolvirea liceului

Întâlnirea de 30 de ani de la absolvirea liceului

Ori liceul comercial, nu făcea parte din vederile mele, din pasiuni (cu toate că am făcut un an de producție la Bistrița). Și la Bistrița, la Casa de Cultură, se afla un grup de tineri, deosebit de talentați, ce alcătuiau un ansamblu. Ar fi avut oricând ceva de spus într-o trupă de profesioniști. Ca probă, unii dintre ei, o viață întreagă au făcut parte din lumea artistică. Cum a fost cazul lui Cornel Botoș. După ce a fost dansator, a devenit maestru de balet, iar Elvira, soția lui, o talentată acordeonistă. Un an de zile am făcut parte din ansamblul lor. Spectacolele au confirmat valoarea noastră, prin numărul de spectatori și spectacole jucate.

După un an de producție, la Bistrița, concomitent cu prima cochetare cu scena mi-am luat concediu și am plecat la Galați, unde se stabiliseră surorile mele. Primul drum a fost la Dunăre, visul meu "Valurile Dunării", "Dunărea Albastră"; doream să văd Dunărea. Cât de încântat am fost, nu vă pot spune. La întoarcere, eu cu gândurile mele, mergând agale, observ afișul Teatrului de Estradă - "Sugestii și Reclamații". Acel moment mi-a rămas definitiv cantonat pe cortex, pentru că mi-a marcat viața.

Mi-am cumpărat imediat un bilet, la balcon. Mi-a plăcut spectacolul, însă în gând mi-am zis:

-Măi frate, băieții ăștia, care cântă aici, nu cântă mai bine decât mine!...

Erau copii talentați...(mie așa mi s-a părut atunci). A doua zi, dimineață, cine s-a prezentat la direcțiunea teatrului? Eu! Directorul din acel moment nu era altul

decât Aurel Manolache, tânăr, foarte tânăr. Auzind despre ce este vorba, îmi spuse:

- Băiete, ca tine vin câte cincisprezece pe zi, așa că ...valea!...adică să plec.

Tenacitatea și încăpățânarea tinereții n-au limite ...Drept pentru care, din acel moment și “concedierea directă” m-au ambiționat, făcându-mă să revin de a doua zi, timp de zece zile, cu finalul cunoscut “expedierea”

...

În ultima zi mi-am zis:

- Mă mai duc o dată!

Dar m-am răzgândit. După amiază simțeam ca îmi clocotește sângele în vine. Luându-mi inima în dinți m-am reîntors la locul faptei, unde nu era decât Aurel Manolache și Milu Iosipovici - regizorul, un ovrei foarte simpatic și isteț ca nimeni altul.

- Sandule, à propos de cei din neamul lui Israel, se spune că pe frontonul intrării aeroportului din Tel Aviv este inscripționat următorul slogan: “mai veniți și frumoși că <diștepți> suntem toți”!

- Ha, ha, ha așa-i, ce-i drept, ce-i al lor e al lor. Să revin la întâlnirea de la sediul ansamblului, sau Teatrului de Estradă din Galați. În momentul în care m-a văzut din nou la ușă, Manolache (Dumnezeu să-l odihnească, a trecut în lumea dreptilor în 10 martie 2010), a înnebunit total. L-a trimis pe Iosipovici “să-mi dea liber”. Milu Iosipovici s-a executat pe loc. A venit și m-a întrebat:

- Băiete, de unde vii?

I-am răspuns că de la Bistrița.

- Și ce vrei?

- Păi ce să vreau?!?! Vreau să dau un examen, o probă de solist.

- Măi băiete, da‘tu ai mai cântat pe undeva?

- Am cântat la Bistrița.

Aveam la mine un program al spectacolului “Estrada fulgilor de nea”, unde numele meu era menționat de nouă ori. Pe vremea aceea nu făceai recital, cântai o piesa, ieșeai din scenă, reintrai și tot așa de vreo nouă ori. De-a lungul întregului spectacol aveai mai multe intrări și ieșiri din scenă, mai făceai un cuplet...Cam așa se derulase spectacolul de la Bistrița...

Se uită Milu când la mine (simt că îi crește interesul), când la afișul program și-mi spune:

- Băiatu’, așteaptă puțin! ...

A plecat în grabă. Am aflat asta mai târziu (despre dialogul cu Aurel):

- Măi ogarule, tu crezi că ăia de la Bistrița sunt cu toții tâmpiți? Uite, ăsta-i trecut de nouă ori pe program și noi, “diștepții” de noi , nu vrem să-l ascultăm ...

În sfârșit Aurel m-a audiat cu atenție, apoi a închis pianul la care mă acompaniase.

- De mâine ești angajat...provizoriu!(nici ca el și nici ca mine)

Acest “mâine” (era 1 octombrie 1954), durează de o viață...un provizorat semicentenar!

Un lucru excepțional, impresionant, ce denotă caracterul muzicianului, omului Aurel Manolache.

Unul dintre soliștii teatrului gălățean, nimeni altul decât fratele său, Gelu, concerta în spectacolul “Clopotei de iarnă”. Este bine de reținut moralitatea lui Aurel. Gelu (Dumnezeu să-l odihnească - s-a stins în 2 august 1996), interpreta piesa compozitorului Ștefan Cardoș, “E toamnă iar”. Turneu! Fratele dirijorului, răcit, răgușit a

lipsit din spectacol câteva reprezentații. Aurel m-a întrebat:

- Julia, tu știi piesa aceasta “E toamnă iar “?

- Sigur c-o știu!

- Bine, înainte de matineu facem o repetiție și intri tu în locul lui Gelu, până se reface.

Vreau să vă spun, că am cântat piesa, până ce Gelu și-a revenit și chiar și după aceea. Aurel Manolache uzitând de prerogativele funcției de director, a decis scurt:

- Gelu, tu nu mai cânti această piesă, pentru că Julia o cântă mai bine decât tine.

Câtă frumusețe de caracter, integritate, corectitudine. Rețineți era vorba despre fratele lui Aurel, Gelu Manolache. Iar Aurel, când se punea în discuție profesionalitatea, calitatea actului artistic, nu avea parti-pris, nu avea pardon, familiarisme. Așa a putut realiza marile performanțe, continuate apoi cu brio la Constanța, la Teatrul Fantasio (o altă creație a acestui gigant, care a fost Aurel Manolache, Dumnezeu să-l odihnească). Gelu Manolache, ani de zile a făcut carieră cupletistică, cu un alt plecat la ceruri, Jean Constantin, la același celebru Teatru de Revistă de la Constanța, Fantasio. Inegalabili, fabuloși, irepetabili...Oare pentru ce Doamne ai lăsat să dispară acest altar al Thaliei, Teatrul Fantasio???

În sfârșit, îmi îndeplinisem visul de a lucra într-un teatru profesionist, din 1 octombrie 1954. Numai că, nici o bucurie nu este à la longue...Toată fericirea n-a ținut decât până în 15 noiembrie 1955, fix treisprezece luni și jumătate (fatidica cifră “13”). În acest timp am făcut tot ceea ce-mi plăcea mie mai mult, cântam...A venit și

vara anului 1955, noi toți construisem o grădină de vară, mobilul fără să bănuim, al unui conflict cu imprevizibile consecințe pentru mine, mai ales. Comandantul Comisariatului Județului Galați, îmbrăcat civil și fără bilet voia să intre în grădină, la spectacolul ce se juca în acea seară. Cum mă știu corect de mic, zic eu, și neștiind ce hram purta acel civil, l-am dat afară, lucru ce nu a rămas netaxat. Și cum se spune, despre răzbunare, că-i arma prostului și minte multă nu se cere, prost să fii dar cu putere, în toamna lui 1955 individul și-a arătat mușchii, într-un mod original, dar total inconvenabil mie.

În 15 noiembrie același an, am primit ordin de încorporare, locația, cea mai îndepărtată (față de Galați) garnizoană din România, într-o pădure, de lângă granița sârbească, Gătaia, că nu voi putea niciodată să-i uit numele.

Acea unitate de intervenție, la hotarul cu fosta Republică Federativă Iugoslavia, înregistra destule întâmplări inconfortabile, știută fiind tensiunea existentă între răposatul președinte Tito, Iosip Broz Tito și conducerea de atunci de la București. Perioada de instrucție a fost destul de dură, dar nu voi insista prea mult cu acele detalii, doar că, la un moment dat Ansamblul Armatei din Cluj, a poposit și la Gătaia. Conducătorul, căpitanul Ghinescu era o figură cunoscută în teatrul românesc, de revistă, de atunci. Am fost testat, am trecut examenul și mi-am continuat stagiul militar în cadrul ansamblului clujean, până la finele milităriei, adică anul 1957.

Mărturie artistică din armată

Odată cu încheierea stagiului militar m-am reîntors la Galați, la Teatrul Muzical, de unde plecasem, fortuit, în urmă cu doi ani. Directorul de la acea vreme, Viorel Doboș, a fost un muzician complex, dirijor - unul dintre cei mai mari, compozitor, om adevărat.

Necunoscându-mă și neagreând, în mod deosebit genul de muzică, așa-zis ușoară, încrederea pe care mi-a acordat-o, nu a fost la cele mai înalte cote, drept pentru care m-a trecut la cor. Mi-a prins bine stagiul coral, în cadrul Teatrului Muzical din Galați, ajutându-mă să-mi îmbunătățesc, atât cunoștințe, cât și tehnici noi muzicale. Dar cum norocul nu m-a prea părăsit în viața asta, în vara lui 1959 s-a organizat un turneu la mare. Din colectiv făceau parte marii soliști ai acelei perioade, pe care nu-i numesc pentru că oricum nu erau “mari” decât pe plan local și greu îmi vine a crede, că numele lor mai trezește amintiri cuiva. Însă, cum în ecuația

spectacolului se cerea existența și a unui interpret de muzică de divertisment (vorbit despre un turneu la mare, nu-i așa), destinul mi-a surâs din nou.

Conform convingerilor mele, cum că norocul m-a însoțit ca și blestemul pe Rigoletto, jucam la Grădina de Vară din Eforie Sud. Sală plină până la refuz. Printre spectatori se afla și un reprezentant al Ministerului Culturii, domnul Giurgiu. Alături de acesta stătea Alecu Sfetcu, directorul nostru. Aplauzele spectatorilor, ce confirmau succesul pe care-l avea repertoriul meu l-au curiozitat pe domnul Giurgiu, care l-a întrebat pe Păpădie:

- Da cine-i băiatul ăsta?
- Unul de la mine din cor.
- De unde, mă?
- Din cor.

Întors la București (îi mulțumesc și astăzi reprezentantului Ministerului Culturii), a trimis o adresă către Teatrul din Galați, cu cerere expresă, ca Alexandru Jula, să fie trecut de la cor, în rândul soliștilor ansamblului.

Am cochetat și cu opereta, dar spiritul meu critic m-a făcut să mă retrag, pentru că nu era genul meu favorit. Spre marea-mi bucurie s-a înființat, în cadrul Teatrului Muzical, un grup de revistă, în care mi-am găsit în sfârșit rostul. Secția de Estradă a Teatrului Muzical!

Omul potrivit la locul potrivit...Estrada!

Apoi a sosit și momentul în care am intrat în rândul lumii, ca bărbat serios și “luat”. M-am căsătorit în 1960 cu marea mea dragoste, Lucia, alături de care, ignorând toate suferințele și coborâșurile vieții noastre în doi, am petrecut mai bine de jumătate de secol. Mi-a stat alături, așa cum ne-am promis și profesional, dar mai cu seamă cu toată feminitatea. Se știe că bărbații încearcă să regăsească în partenerele lor de viață, imaginea unică a mamei, tandrețea, gingășia, grija permanentă pentru puii ei dragi, pentru păstrarea unității familiei. Mama este cea care menține aprinsă zi și noapte flacăra vie a căminului.

Lucia, soția mea

Tot de anul 1960 mă leagă prietenia scenică, dar și din afara scenei, de partenerul și prietenul Ionel Miron.

Jula și Miron alături de orchestră

Duetul nostru longeviv a durat până în 1973, primind aprecierea publicului, care ne-a aplaudat, ne-a rechemat la rampă, ne-a așteptat în săli pline, cu atâta căldură.

Astăzi 3 iulie 2008 continui destăinuirile, mai cu seamă că, ieri m-am întors de la Constanța.

- Carmen, îmi pun toată istorisirea întâmplărilor mele, de o viață, în mâinile tale...o să vedem mai încolo cum o să fie. Am multe motive și argumente în susținerea perioadei “gălățene”, pentru că până la aceste destăinuiți, toți concitadinii m-au adoptat, ca fiind unul de-al lor, de pe malul Dunării. Puțini știindu-mi originile transilvane. De mai bine de 50 de ani mă consideră de aici, de pe malurile bătrânului fluviu...Atât de bine m-am adaptat și identificat cu ei...

Profesional în cele cinci decenii, am cunoscut gustul dulce-amar al gloriei artistice. Multe spectacole, turnee, atâtea premiere...poate, la un moment dat vă voi declara, poate, chiar și numărul lor, pentru amatorii de statistici...Cu mii de spectacole, turnee de răsunet, am existat într-un SEMIANONIMAT pentru “centru” (a se citi CAPITALA , BUCUREȘTI). Dacă nu ești de acolo, pentru ei NU EXIȘTI!!!... Provincia și provincialii...

Dar dintr-o crasă ignoranță nu cunosc etimologia latină pentru sintagma PRO VINCES, adică PENTRU ÎNVINGĂTORI! Caesarul (împăratul) împrumutarea cu terenuri, soldații evidențiați, pentru isprăvi militare, în teatrul de războaie. Aceștia au întemeiat, castrele, așezările urbane ale merituoșilor, ale eroilor, ale celor cu comportamente de excepție. Așadar, dragii mei, parcurgeți istoria strămoșilor, ca să înțelegeți ce sunt, cine sunt și ce curge prin sângele PROVINCIALILOR (sic!!!...). Am făcut această largă divagație, sau digresiune, pentru a justifica aroganța cu care am fost privit, mai bine de 45 de ani. Nu apucam să spun că sunt din Galați, că interlocutorul meu își instala aerul de superioritate și sfidare tipic “capitalistului” bucureștean. Asta s-a întâmplat, se întâmplă, dar poate nu se va mai întâmpla (eu, cel puțin încerc să cred). Pentru că, între noi fie vorba, ce-ar fi însemnat Paula Seling, dacă rămânea la Baia Mare? sau Gabriel Cotabiță, la Craiova? sau Paul Surugiu - Fuego, de-ar fi rămas, la Turda-i natală?

Eu, puținul pe care l-am realizat pe scenă l-am realizat cu eforturi, eforturi nebănuite. Niciodată mass-media bucureșteană n-a catadicsit să pomenească, să povestească, despre viața artistică din provincie (în

general). Amintiți-vă, spre exemplificare, de momentele de glorie ale Teatrului Național din Craiova...Vedeți dumneavoastră, la începutul anilor '90, făceau turnee în toată lumea, acum gata, au apus ca și soarele lui Barbu Ștefănescu Delavrancea. Ăsta este și motivul pentru care voi face o introspecție. Subiectul? Teatrul gălățean identificat cu mine, SANDU JULA!

Cred că se întâmpla prin 1974, când am realizat, împreună cu prietenul Ionel Miron, spectacolul “Doi pe un balansoar ...muzical”. Dacă am ales să vorbesc din multitudinea premierelor numai despre acest spectacol, o fac dintr-un raționament logic: într-o singură zi la Sala Palatului din București, unde îl jucam, am făcut două săli pline...Și asta spune tot...

Mă întorc la turneele din afara țării. Ce probleme crea, presupunea, o “ieșire”, după cum încă multă lume își mai amintește. Ce cumplit...Cei de la securitate (reiau, iată, subiectul...) nu prea îndrăzneau să-și asume riscul acordării vizei, pentru care, ar fi trebuit să garanteze moral, reîntoarcerea. Și nu numai moral... În ceea ce mă privește cred că pe mine nimeni nu m-a suspionat vreodată, că aș fi intenționat să rămân “dincolo”. Mi-a lipsit spiritul de aventură. Pentru asta, mi se pare că trebuie să nu-ți pese de ai tăi, rude, prieteni, de nimeni...să te fi lăsat bunul Dumnezeu fără prea multă cumpănire...să lași tot și toate, fără a mai privi înapoi și să iei viața de la început, spunându-ți, chiar dacă nu-i așa:

- Mi-e bine, aici e locul meu, rămân aici ...

À propos de noianul de gânduri care mă năpădesc, colegi de-ai mei, rămași, sau plecați ilegal în străinătate; chiar dacă “fuga” nu se justifică în nici un fel, dată fiind

poziția ocupată, succesul de care se bucurau în țară. Am argumente și-mi asum pe deplin spusele, chiar dacă regimul trecut îngrădea multe libertăți, restricțiile nu prea i-au atins pe mulți dintre colegii mei, artiștii, care au făcut pasul înainte, gestul respectiv. Unii dintre ei au fugit din România pentru că “nu se găseau ouă”...(sic!), și acolo se găseau...Au fugit în străinătate pentru că laptele, iaurtul, untul erau produse “cartelate”, iar “dincolo”, nu! Dar să nu-mi spună ei mie, că le-au lipsit toate acestea...dimpotrivă, erau tratați cu respect, admirație, adulație. Nu dau nume, pentru că mulți români își amintesc despre cei la care fac referire. Ce-mi povestea minunatul și regretatul, mare român, care a fost și va rămâne în memoria colectivă, Dan Spătaru?

- Bă, ca să fim apreciați de frații de-acum, de mass-media și de realizatorii de televiziune, radio, ș.a.m.d. trebuie să fugim întâi în străinătate. Când ne vom întoarce vom fi primiți glorios...asta spunea Dan Spătaru...Dumnezeu să-l odihnească, și ce mare dreptate avea...

Am văzut pseudo artiști, personaje mediocre în fond, care au fost primiți cu onoruri pe “covorul roșu” după întoarcerea din străinătate; și asta pentru “recompensa” fugii, nu despre “FUGA” de Bach este vorba...Pentru că numai aici ei au fost recunoscuți ca artiști. Fugarii nu au trădat Partidul Comunist, iar cine a trădat o dată va trăda mereu, pe cei mulți, spectatori fideli, ce credeau în ei, în arta lor, în acele momente în care speranța nu mai era decât o utopie. O glumă bună alina nevoia de frumos, de răs sănătos, certitudinea că existau artiștii cărora le păsa de cei cu care împărțeau aceleași pâini, aceleași lacrimi, aceleași dureri. Dar ei,

dintr-un egoism cras au părăsit “scena” fugind după “fata Morgana”, sperând în mirajul străinătății. Nu le-a fost mai bine, niciunul dintre aceștia nerealizându-se profesional, după cum am putut constata. Acum întorcându-se ca niște glorioase victime ale sistemului...Ei, victime? Sau noi, cei care, cu sânge și sudoare ne-am încăpățânat să ne păstrăm identitatea, după cum spunea și poetul nepereche în “Scrisoarea a III-a” prin intermediul lui Mircea cel Bătrân, domnitor de Țară Românească: “Eu îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul“...în confruntarea cu semiluna lui Baiazid. Poporul îi simte, undeva în adâncul sufletului, trădători...și așa rămân...așa simt și eu și nu cred că păcătuiesc cu ceva.

Dar să revin la turneele în străinătate.

Într-o vară, când jucam pe litoral, a avut loc o întâmplare în Mamaia, la celebrul bar “Melody”. Mi-amintesc cu umor de un șef de orchestră de etnie țigan, care acum face pe eroul, după ce atunci se număra și el printre “dezertorii” fugari, căutătorii mirajului străinătății. El, acesta, închiria instrumente. Cu prilejul unei audiții, cu orchestra Teatrului Muzical, nu li se permisese băieților să-și folosească propriile instrumente, cele de acasă. Iar țiganul i-a obligat, contra cost, să le închirieze pe ale lui (costul nefiind unul modic). În relațiile mele cu muzicienii, în marea lor majoritate aparținătorii respectivei etnii, am avut întotdeauna raporturi excelente, însă cel despre care vorbesc parcă făcea parte, prin aroganță și obrăznicie, dintr-o altă tagmă. Când îl văd cu pălăria cu boruri late, borsalina, mi se face greață și...zău, nu am nici un motiv ca să îl invidiez.

Mi-amintesc de primul meu turneu, din primul an de teatru, între spectacolele de matineu și seară, la Brașov. Atunci nu se pomenea de instrumentele electronice. Începuturile mele muzicale au fost acompaniate de acordeon, chitară rece, pian și un contrabas mare, mare de tot.

La acordeon, Nea Sterică, un ȝigan foarte talentat din Galați, Dumnezeu să-l odihnească. Între pauze mă spionase, în timp ce dădeam autografe admiratoarelor tinere, frumoase, care de care arătând mai bine. Mă privea cumva ciudat, iar după plecarea fetelor și încheierea misiunii mele epistolare, concluziona plin de măreție:

- Auzi Julică tată? Rade-le tată, rade-le, că pe care nu le razi pe lumea asta le săruți în cur pe lumea ailaltă ...ha, ha, ha...

Dar cum pe lumea asta și prostia și domnia se taxează indiscutabil, am să vă povestesc cum am scăpat o ocazie uriașă, un tren al vieții, care nu trece de două ori, prin gara sufletului. Un impresar din Liban (cred că era prin 1967, înaintea începerii războiului de la ei), a sosit, de la Beirut, propunându-ne, mie și lui Miron, un angajament din partea "CASINO DE LIBAN". După ce ne auzise interpretând celebra piesă "Malaghenia". Cu timiditate mărturisesc, aproape jenat, ca să nu fiu condamnat de orgoliu exacerbat, că până la noi o interpretare mai sensibilă, mai emoționantă, decât a noastră nu întâlnise. Contractul pe care ni-l propunea, includea, obligatoriu "Malaghenia", și la alegerea noastră, încă o piesă, tot sud-americană. Se angaja să ne aducă trupă de balet și orchestră din America Latină. Contract fabulos, pentru acele vremuri, o sută de dolari

americani, per persoană și seară, casă și masă, la Casino de Liban <<y compris>> (adică inclusiv). În paralel cu avantajele viază, și dezavantajele. Așa că pentru Teatrul Muzical din Galați, și pentru acele vremuri, clauza de contract era cât se poate de dură. Urma ca noi să lucrăm fără a părăsi Beirut-ul, un an de zile. Greu de acceptat, pentru cei de acasă, ce rămâneau în țară. Un mare regret, pe viață, pentru că cine știe ce oportunități ar fi putut să-mi modifice statutul artistic. Dar asta a fost șansa pe care nu am putut-o fructifica. Mi-a rămas lumea Teatrului Muzical, al cărui angajat eram. Moment de mare bucurie a definirii mele ca solist materializat, cum am mai spus, în mii de spectacole, sute de turnee gravate în memoria sufletului meu și ale spectatorilor fideli, care mi-au urmărit, peste o jumătate de secol, emoțiile actricești. Debutul la Estradă l-am avut cu “Sugestii și reclamații”, spectacolul anului 1954. El a constituit piatra de început a carierei mele artistice; ce prețios, important și definitoriu termen, acest sofism ce te duce cu gândul la substantivul ce definește extracția de substanțe minerale, materiale de construcții și la polul opus o profesie, un domeniu de activitate. Am văzut o emisiune TV, invitate fiind un trio de puștoaice. Moderatoarea întreabă lidera grupului, a cărui existență număra vreo șase luni, ceva în legătură cu fetele, “cariera” lor...i-auzi măi frate, o carieră de șase luni...iar mie, după o activitate densă, plină, fabuloasă îmi este teamă, îmi vine greu să rostesc substantivul “carieră”.

Dar să revin la primele spectacole de după 1954. Premierele: “Punctul trei. Diverse”, “O seară de muzică ușoară”, “Toate numerele câștigătoare”; cu aceste spectacole, legate între ele, am avut zeci de

reprezentării, ca și: “Revistele anilor’60”, “Revista revistelor”, “Șapte note la concert”, “Revista în balon”, “Din Galați până-n Carpați”, “Magazin muzical”(scris de Dumnezeu să-l odihnească Sorin Grigorescu), “Întâlnire cu muzica ușoară”, “Dansul notelor”, “Concert de mare tonaj”- sub bagheta dirijorală a marelui compozitor Florentin Delmar, Dumnezeu să-l odihnească...”Ce faci astă seară?”, “Pe valurile concertului”, “O seară de muzică ușoară”- cu Doina Badea și Horia Căciulescu, Dumnezeu să-i odihnească și pe ei, atunci mari staruri, mari artiști, acum doar nume în această cronică a scenei gălățene de altă dată...

Dragii mei, mii și mii de spectacole am contabilizat cu aceste premiere... ”Music Hall Galați”, “Competiție pe portativ”, ”Pepsi variete”, “Răzbnătorii...la revistă”...Dar să nu-l uităm pe cel care a scris multe spectacole în teatrul nostru - George Mihalache, o extraordinară personalitate...Cu acest ultim spectacol “Răzbnătorii...la revistă”, am jucat mult, foarte mult...”Astral Music Hall”, “OK Variete”. În noua sală, în noul patinoar de aici, din Galați, a avut loc chiar un concurs în cadrul Festivalului Mondial al Teatrelor, unde am jucat: “Toate cortinele sus”, “Cascadorii râsului”. Tot lui Mihalache îi datorăm, comediile muzicale “Iubesc, iubesc” - după o comedie rusească, “Doi pe un balansoar muzical”...Doamne, cu câtă plăcere îmi amintesc de acest spectacol, jucat împreună cu Miron, numai noi doi împreună cu baletul teatrului și orchestra redusă. Am jucat 350 de reprezentații numai cu acest spectacol, ceea ce pentru provincie era enorm. Una peste alta “Corabia piraților”, “Estival Super Show” - la Hanul Piraților din Mamaia, “N-avem timp”,

“Fantomas la revistă”, au ținut afișul stagiuni pline. În total au fost peste cincizeci de spectacole de revistă și cinci operete. Opera buffa “Frumoasa Elena”, “Plutașii de pe Bistrița”, “Voievodul Țiganilor”, “Casa cu trei fete”.

*Cu Mândița Constantin (soția lui Nicu Constantin),
în spectacolul “Voievodul Țiganilor”*

Dintre marii realizatori de spectacole, compozitori, textieri, scenariști, trebuie să povestesc cum a trecut pe lângă mine un mare șlagăr, scris de către inegalabilul compozitor Temistocle Popa. Adusese pentru fiecare solist al teatrului câte o partitură (pentru că pe atunci nu

aveai voie să nu știi să citești note). Mie mi-a revenit o creație pe care am citit-o și i-am replicat maestrului:

- Eu nu cânt marșuri...

Despre ce marș era vorba?...Cel pe care Dan Spătaru l-a făcut un mare șlagăr: "Trecea fanfara militară". Chiar dacă nu mi-a fost dat mie să fiu interpretul, m-am bucurat de fiecare dată pentru cât l-a ajutat piesa pe Dan și cât de mare șlagăr a făcut Spătaru din piesa maestrului Temi.

În genul operă - operetă n-am dovedit o atracție specială. Nu pentru că îmi plăcea opereta, ci pentru că mă depășea grandoarea rolurilor atât de elaborate. Despre aceste mari realizări ale teatrului nu au apărut prea multe cronici în presa vremii. Bucureștiul habar n-a avut de turneele de la Tănase, ori de pe Victoriei 174, tot la Tănase. Câteodată vreun redactor, rătăcit întâmplător printre spectatori, scria în Informația Bucureștiului, câteva rânduri despre teatrul din provincie, absolut excepțional.

Atât de multe turnee am avut, încât îmi este foarte greu să-mi amintesc despre toate și la urma urmei ar fi și nedrept și discriminant să elimin prin omisiune vreunele. Am fost, de pildă, cu spectacolele în Ardeal, în Banat - eram la Timișoara. Mi-aduc aminte cu plăcere, era în deceniul șapte al secolului douăzeci, se întâmpla între 1960-1965. Turneele le făceam cu vagoanele pe calea ferată, oprindu-ne în orașele în care jucam. Avusesem spectacol, cum am mai spus, în orașul de pe Bega, orașul trandafirilor, cum era supranumită capitala Banatului. În vagoane era foarte cald, cu toate că ne aflam în ultima lună a toamnei, noiembrie, o lună destul de friguroasă. După spectacol urma să plecăm cu cele

patru vagoane, spre proxima destinație. Se făcea risipă de condiții bune. Garnitura de tren s-a garat chiar la peronul gării Timișoara. Pentru că era foarte confortabil, cald, ne-am schimbat ținuta cotidiană, cu pantaloni scurți, maiouri și papuci. Însoțitorii de vagoane făcuseră exces de zel și dintr-o dragoste “călduroasă” pentru noi, trupa de artiști. Tinerețea noastră de atunci ne împingea spre felurite teribilisme, fără a ține cont de consecințe. Astfel, pe peron începuse o încăierare, ca în “Șapte păcate” (filmul celebru), între câțiva autohtoni. Normal, bărbații din noi, neputând sta indiferenți, am coborât urgent din tren, în ținuta de mai sus (șort, maiou, papuci), neluând în calcul frigul de afară. Erau câțiva băieți din trupa de balet și eu printre ei, gata să-i despărțim pe belicoși. În timp ce a început confruntarea celor două tabere, trenul s-a pus în mișcare. E clar că el pleca, noi rămânând pe peron, sumar îmbrăcați, într-un noiembrie aproape geros. Instant ne-am trezit dintr-o stare de nedumerire alcoolică, grație vinului pe care-l băusem cu ceva timp în urmă, justificare a curajului nebun de a ne angaja în acea luptă. Norocul nostru că în sala de așteptare, niște soldați s-au milostivit și ne-au dotat cu mantalele lor. Până dimineață am rămas în gara Timișoara, îmbrăcați doar cât țineau lungimile mantalelor, că în rest eram goi goluți și în papuci. Apelând la bunăvoința unui conducător de tren ne-am urcat a doua zi, dis de dimineață, într-un personal Timișoara - Oradea, următorul spectacol fiind acolo. Și așa ne-am făcut noi de mirul lumii, dar nici pentru prima oară, nici pentru ultima oară, de-a lungul tumultoasei mele vieți, petrecute cu, și în teatru.

Altă dată eram în Făgăraș. În fața Casei de Cultură trona bustul Doamnei Stanca, soția lui Mihai Viteazul. După ce l-au asasinat ungurii, pe marele domnitor, i-au surghiunit soția, în Cetatea Făgărașului. Eu n-am observat opera, colegii mei însă au văzut-o. Și atunci s-au pregătit să-mi facă o farsă, ceea ce au și reușit. Au ticluit o scrisoare, ca din partea unei doamne și i-au dat-o unei persoane să mi-o înmâneze. Ce scria?:

- Domnule Julia, de mult vreau să vă cunosc, acum am ocazia, așa că între după-amiază și seară, vis-à-vis de Casa de Cultură, vă aștept! Semnează ...*STANCA!*

Citesc eu și-mi zic:

- Na, fac o lipitură!

Mă îmbrac, mă dichisesc în timp ce derbedeii stăteau croiți să vadă efectul scrisorii, ei știind ce se întâmpla. M-au urmărit cu mare interes...și... m-am dus la întâlnire. Vedeți dumneavoastră, cum le așează întâmplarea, nu le așează nimeni. Văd o tipă, ce tocmai se plimba în locul cu pricina, și-mi zic în gând:

- Asta e!...

M-am dus direct la ea, adresându-mă:

- Dumneavoastră sunteți duduia Stanca?

Femeia mă privește cu consternare:

- Nu domnule, Stanca e dumneaei!...și arată amuzată spre bustul soției de domnitor.

Oh, o altă întâmplare pe care o ador și-mi place nespus s-o relatez. Nu pot să uit anul, era 1987, aveam un spectacol la Cluj, cu regretatul Dan Spătaru. Pe afiș era și Marina Voica, dar ea n-a mai venit pentru că pierduse avionul. Cum eu am făcut liceul la Cluj, un fost coleg mi-a făcut o invitație, pe care, firesc, am acceptat-o:

- Sandule, hai la noi!...că Mioara (nevastă-sa) a pregătit o masă faină în cinstea sosirii tale.

Era octombrie - noiembrie. Toamna în Ardeal e ca la Londra, plouă mereu. Înainte de a intra în apartament, mă oprește și-mi face o confidență:

- Mă Sandule, vis-à-vis de mine șade un pretin, mă, și nu poate să te sufere, mă, când te vede la televizor îi vine să-l spargă.

- Uite ce rugămintă am la tine, îi zic, eu vreau să-l cunosc pe om, că de ăi ce mă laudă am tot cunoscut, și pentru că nu mă poate suferi, te rog cheamă-l aici.

- Uite, mă dezbrac și plec după el.

Zis și făcut. Ne lăsăm hainele la cuier, nu trece mult și apare Mircea (că așa îl chema), n-am să uit niciodată, era îmbrăcat în trening grenă. Amicul face prezentările:

- No, ăsta-i ăla ce nu te poate suferi!

Și s-a făcut liniște, vă imaginați ilaritatea momentului. Jenat, omul, dădea din colț în colț. Da eu l-am liniștit:

- Omule, fii pe pace, că eu n-am vrut decât să te cunosc.

A încercat el să se scuze, ne-am așezat la masă...dar partea frumoasă acum urmează. Am chefuit toată noaptea, până dimineată. Pe la patru și jumătate, lângă mine, făcut pleasnă îmi spune:

- Mă Sandule, ce băiat ești mă! Mă, ce băiat... Da să știi că tot nu-mi place cum cânti!...

Dragii mei, cum poți să nu iubești așa un om, care-ți spune verde-n față tot ceea ce gândește despre tine? O întâmplare nemaipomenită... Nu știu dacă voi mai întâlni vreodată un asemenea caracter.

Sau...altă întâmplare. Galați! Am plecat cu teatrul într-o deplasare la Tudor Vladimirescu, o comună în imediata apropiere a Galațiului. N-am apucat să ne desfășurăm în fața spectatorilor, că s-a și suspendat spectacolul înainte de a începe. Ne-am reîntors în Galați retrăgându-ne și înecându-ne amarul la "Distrugătorul", o crâșmă chiar luxoasă. Însă, ca toate crâșmele ce se respectă, într-un scandal de pomină a fost făcută ferfeniță, de către constructorii combinatului acelor vremuri. De atunci porecla i-a rămas "Distrugătorul"... Iată-ne întorși din turneu. Unul făcut bine dintre cheflii îmi spune:

-Măi d-le Julia, măi, la câte ai făcut matală pentru orașul ăsta meriți să-ți ridice o statuie!

Stă el, se gândește c-a zis cam mult, a cam exagerat și completează:

- Eh, dacă nu o statuie, măcar un tablou...

Întâmplări extraordinare...

Așadar, viața mea s-a identificat permanent cu Teatrul din Galați. E greu de crezut că un ardelean neaș se poate identifica cu ritmul, obiceiurile, temperamentul, moldovenilor de la Dunărea de Jos.

Pe lângă Teatrul din Galați, am colaborat cu o sumedenie de instituții artistice, ansambluri, case de cultură realizând încă vreo 43 de spectacole. Cu alte cuvinte, 55 plus 43, înseamnă aproape 100 de premiere, fără spectacolele de la Tănase - București, Fantasio - Constanța, de la baruri, restaurante, de pe litoral, de la radio și televiziune, cu public. Una dintre șansele vieții a fost că l-am avut ca dirijor pe fabulosul Sile Dinicu - capel meșter-ul Orchestrei Radio - Televiziunii Române, *GIGANTUL NEA SILE!*

Totodată, pentru că pomeneam rolul șansei în viața mea, am fost în anturajul celor mai celebri artiști ai acestei țări.

Voi începe cu regretata Maria Tănase, Doamna Maria! Despre felul în care ne-a intersectat destinul voi povesti chiar acum:

Era prin anul 1959. La Galați se inaugura unul dintre cele mai moderne hoteluri cu restaurant, "Dunărea". Invitați numai nume cu rezonanță și printre ei, răătăciții,"lăutarii satului", Jula și Miron. Noi concertam seară de seară. Într-o sâmbătă, după ce tocmai terminaserăm programul, unul dintre chelneri ne spune:

- Băi, vedeți că Doamna Maria Tănase v-a invitat la masa dumneaei.

Am înțepenit...Doamna nu era o interpretă oarecare, era *O INSTITUȚIE!!!* ... Era un erou național dacă vreți, pentru că i se închina o lume întreagă. Noi cu atât mai mult.

Și ca doi opăriți și fără pene la fund, ne-am apropiat de masa mării doamne și am înlemnit, stană de piatră. Doamna ne privește și tună cu un glas de mezzosoprană. Tună la noi:

- Stați jos mă! ...

Și, am stat jos. Am tăcut ca peștii. Doamna și-a continuat cina. După câteva minute a pus furculița și cuțitul în farfurie, ne-a măsurat din priviri, printre genele ochilor mari și tulburători, cu felul său de abordare a celor tineri, ni se adresează într-o românească neaoșă:

- Bă, da voi de unde (aia a mamei voastre) ați mai apărut, că tare frumos cântați? ...

Aceasta a fost prima noastră întâlnire. A urmat bucuria de a fi împreună în cadrul unor emisiuni de varietăți cu public organizate de Televiziunea Română, de fapt singurul post TV din acel timp.

O suferință profundă m-a cuprins atunci când în 1965 s-a stins din viață. Coincidența face ca în același an, 1965, să dispară și conducătorul Republicii Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Dragii mei, mulți români l-au condus pe ultimul drum pe Dej, dar infinit mai mulți au fost alături, luându-și rămas bun, de la Marea Doamnă, Maria Tănase. Împreună cu ea murise o parte din sufletul neamului nostru. Așa cum ne-a lăsat prin testamentu-i cultural: “Dragi mi-s cântecele mele// Măi, măi, măi, și Daulică măi// Că-mi simt țara mea în ele...”.

Un nume și o personalitate de asemenea “gigantică” a constituit-o Ion Dacian, pe care l-am cunoscut la Galați, la teatru, în calitate de invitat pentru niște spectacole (parcă “Vânzătorul de păsări” și “Văduva veselă”).

- Sandule, eu am cunoscut-o pe Leni Dacian, talentata balerină a Operei Române. O mare artistă, sensibilă, ce își creștea singură fiica. Leni îi seamănă maestrului Dacian, sensibilă, școlită la Leningrad, actualul Sankt Petersburg. Foarte educată și de-o modestie rară...

- Așa este, tot cam pe atunci l-am cunoscut pe acel uriaș Ștefănescu Goangă...în jurul căruia plutește și acum întâmplarea din camera de hotel de la Botoșani. Maestrul fusese invitat la inaugurarea Filarmonicii din localitate, și cum avea gabaritul depășit, așezându-se pe vasul WC a căzut cu vas cu tot. Era singur în cameră și

i-au trebuit minute în șir ca să se facă auzit de ajutoare, care într-un final l-au sprijinit să se ridice (întâmplare de prin anii '60). Doamne, ce oameni, ce nume uriașe ...când rememorez amintirile îngheț de emoție... L-am cunoscut pe celebrul violonist și dirijor Ion Voicu. A botezat-o pe fiica lui Silviu Zavulovici, un alt mare dirijor. A botezat-o Ioana, locuiește în Galați, absolventă de conservator și păstrătoare a părții muzicale, a tipăriturilor din fondul de carte al Bibliotecii Județene. După soț are un alt nume – Papadopol. Habar n-am dacă Mădălin Voicu știe această istorie de familie, în care tatăl său a fost implicat direct...Ar fi interesant să știe...

Prieteniiile mele, unele conjuncturale, altele meteorice, mi-au onorat sufletul. Emanoil Petruț, marele actor, soțul giganticei erudite umaniste, om de o cultură inegalabilă Catinca Ralea “filio Sophia”, fiica înțelepciunii filozofului culturii Ralea. Doamne, ce oameni, ce personalități, mi-e greu să-mi amintesc toți “granzii” ce alcătuiesc PLEIADA COSMICĂ!

Să mă întorc la maestrul Sile Dinicu, “tăticu” cum își spunea. A fost oaspetele casei noastre. Am avut bucuria să-i fim gazde. A venit special de la București, cu soția sa, cu un scop precis: să stăm “la una mică” la noi la Galați.

Horia Șerbănescu, Radu Zaharescu, Horia Căciulescu, mari, foarte mari artiști, la cotele lor fiind aproape imposibil să acceadă generațiile mai noi. Sunt maeștri sacri, nicicum monștri sacri, așa cum sunt, cu multă inconștiență, supranumiți!

Dacă îmi amintesc de celebrii compozitori, care mi-au oferit șansa interpretării creațiilor lor, încep cu

Vava (Vasile Vasilache Jr.). Am fost prieteni, mi-a scris piese pentru personalitatea mea interpretativă.

Am fost alături de dirijorul de la Teatrul Muzical și totodată compozitorul Florentin Delmar, care a dirijat un spectacol pus în scenă de către celebrul OSKAR STROCK.

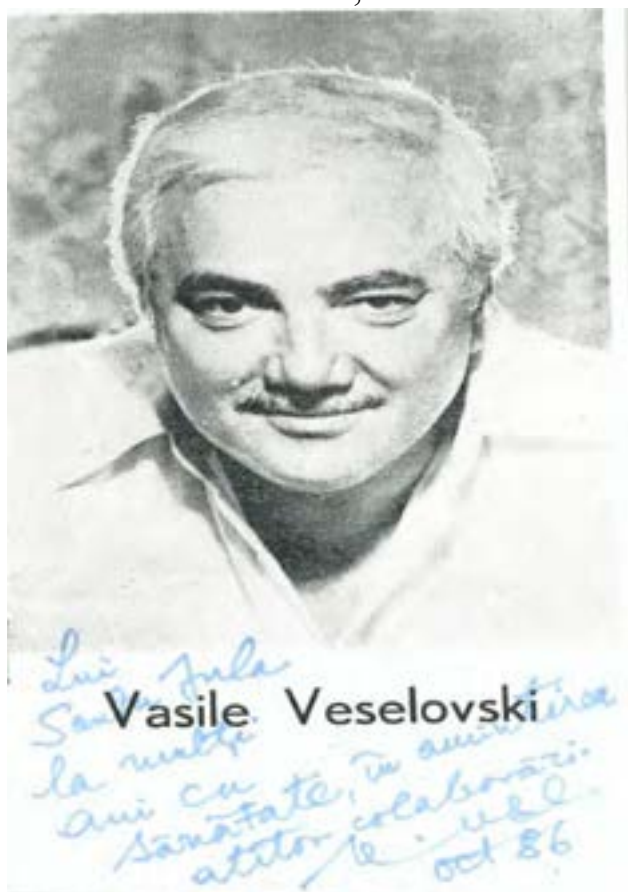
Câți dintre dumneavoastră, cititorii acestor amintiri “istorice” (cred eu) își mai amintesc de nemuritorul cuplu, al perioadei interbelice, când atinseseră gloria radiofonică, N. Stroe și V. Vasilache? Am avut șansa să fiu regizat de către marele artist Stroe. Eram tineri și multe reguli comportamentale ne-au fost impregnate de către maestru.

- Bă, spunea el, când sunteți în turneu, n-aveți unde dormi și dormiți pe marginea șanțului, dimineța vă ridicați, vă ștergeți de praf și de noroi, vă duceți în fața celui mai mare hotel din oraș, vă întindeți, ca și cum ați fi dormit acolo, încât cei care vă văd să spună :” *Ăsta da, ce mare artist, dacă a dormit la hotelul X*”...Sau dacă n-aveți ce mânca, decât muștar cu pâine, vă duceți în fața celui mai mare restaurant și vă scobiți între dinți ... acesta era marele Stroe .

Doamne, ce spectacole am mai făcut împreună. Unul dintre ele, mi-am amintit, regizat de către Stroe, l-a avut la pupitrul orchestrei, pe nimeni altul decât pe Florentin Delmar. Spectacole grandioase am realizat împreună cu Edmond Deda, “Aventurile unei umbrele”...Dar l-am pomenit ceva mai înainte. Este unul dintre cele mai reușite.

Vasile Veselovski! Doamne se va mai naște așa ceva? Se așeza la pian, invitându-te. Îți interpreta piesă după piesă și-n același timp îți urmărea reacția. Fin

psiholog...”- Asta nu-ți place!”...simțea și trecea la următoarea... Extraordinar, mare profesionist, mare om, personalitate foarte interesantă, fără echivoc...

*Dedicație primită de la Vasile Veselovski
în octombrie 1986*

Temistocle Popa, ține-l Doamne în viață pentru că este cam ultimul dinozaur, coborât parcă din GIURASIC...

De curând am aflat că a plecat dintre noi și Eugen Bertea. Să-ți spun ceva despre “București și restul lumii”, legat de Bertea. Bucureștiul e București, restul suntem noi, “provincia”! De ani buni profesorul a avut la Onești “Școala tinerelor talente”. Din laboratorul lui au plecat Loredana Groza, Carmen Rădulescu, și atâtea și atâtea voci modelate de Eugen Bertea. Dar nimeni nu-i pomenește numele, de parcă nici n-ar fi existat vreodată acest dascăl minunat.

După cum știți, și după cum v-am mai punctat și eu, fac o emisiune TV la Galați. Sâmbătă, 12 iulie 2008, l-am invitat la emisiunea mea pe Titus Andrei, marele promotor al muzicii bune de la Radio România. Nu vă spun eu, vă pot spune telespectatorii. A fost un regal, iar eu simt că am produs un act reparator acestui mentor de talente, neobosit, intrat în istoria căutătorilor de talente, din sfera celor mici. Ionel Tudor, un alt compozitor foarte talentat și conducător de band, dirijor, un mare talent!

Am colaborat cu Nicolae Kirculescu, Paul Dumitrescu - compozitor gălățean, autorul piesei dragi mie și de succes actual, ”Pisica Neagră”. Despre Sile Dinicu am vorbit, Dumnezeu să-i lumineze sufletul și să-l odihnească pe Ion Cristinoiu.

- Știi prea bine Sandule ce relație longevivă am avut cu Ion și Mariana, ne-am crescut copiii vara la mare, împreună. Cu Ion am scris câteva piese și auzind că am divorțat mi-a spus cu umorul lui de o mare calitate, malițios, cum l-am știut noi toți pe “COLERICU”:

- *Lasă iubito, nu fii supărată, de azi încolo nu voi fi doar soțul Marianeii, ci și al tău. Voi fi soțul vostru ...*

Un spirit ales, elegant și sensibil, decent, ducându-și cu demnitate suferințele ultimelor luni de viață, acceptându-și crucea cu umor și zâmbetul pe buze. Doamne, nu cred că voi mai întâlni un alt suflet major, un cavaler de modă veche, un prieten special, cum am avut norocul să întâlnesc (el semna “Noi, cei din TRIFOI” - numele străzii pe care locuiau, dar și al talismanului de noroc...)

- Da Carmen, așa este mai cu seamă că în ultimii ani de ființă terestră știu că a colaborat la reușita Festivalului Mamaia Copiilor, alături de Aurel Manolache și Mitică Lupu. Cu Mitică am făcut multe piese, chiar și filme artistice pentru copii: “Trupa de show”(2008), “Dramaticus”(2009), “Criza SRL”(2010), “Mulineta Roșie”, “Peștele verde”, “Tabăra lui Dorobel”. Am realizat câteva albume împreună. La ultimul meu album, am avut patru piese, semnate Mitică Lupu, însă mie mi-a rămas în minte cea care se numește “M-ați otrăvit cu apă”.

- Știu bine Sandule piesa, adevărat șlagăr, dar nu putem lăsa în anonimat complet discul “Dragoste fără frontiere”, care cuprinde piesele formației de țigani greci, de lângă Moscova, trupa KABRIOLET, care mi-a inspirat, ca tematică, o adevărată SAGA a țișanilor, momente cheie ale vieții din satră.

- Acest album n-ar fi înregistrat succesul de care se bucură, fără contribuția reală a ta, Carmen. Pentru că trebuie să se știe, că tu ai realizat toate textele pieselor incluse pe acest album.

Revenind la marii compozitori pe care i-a avut România secolului XX și cu care am avut șansa de a colabora, îi aduc în memoria dumneavoastră pe Camelia

Dăscălescu, Aurel Giroveanu, Mișu Iancu, Elly Roman, Romeo Vanica, Ștefan Cardoș, Christofor Barbatis. Acesta din urmă era dirijorul nostru de la Estradă. Au fost mulți acești creatori celebri, nume și personalități inegalabile, cu care mi-am intersectat cariera, repertoriul, viața de artist...Apar și în lucrări de specialitate, semnate de autori extrem de importanți: Edmond Deda în “Parada muzicii ușoare românești”, Daniela Caraman Fotea - “Meridianele cântecului”, tot Daniela Caraman Fotea și Titus Andrei - “Alternative pop-dance”.

Da, e o bucurie pentru mine, pentru tot ce am realizat în această carieră, ce mi-a fost recunoscută cu numeroase distincții și onoruri, atât înainte cât și după anul de referință 1989, care parcă a devenit bariera psihologică a cetățeanului român, oriunde s-ar găsi el în lumea largă.

✓ Ordinul Muncii, Ordinul Meritul Cultural - cele mai importante dintr-o multitudine, de dinaintea lui 1989.

✓ Anul 1998 a însemnat confirmarea profesional - revuistică. La Constanța am primit în cadrul Festivalului Național al Teatrelor de Revistă “Diploma de excelență, pentru contribuția excepțională, la creșterea și dezvoltarea teatrului de revistă”.

✓ Revista “Vedete”, care în 1999 împlinea cinci ani de la apariție, mi-a acordat titlul de “Vedetă a teatrului muzical românesc”.

✓ În 2000, la același festival național, de la Constanța, tot profesional mi s-a decernat “Premiul național de revistă” - premiu atât de valoros, atât de drag sufletului meu, pe care împreună cu alte două

personalități din Teatrul Muzical (primate post-mortem) le deținem: Jean Constantin, Mihai Maximilian și ardeleanul adoptat de Galați și de gălățeni, Alexandru Jula!

✓ Galațiul mi-a acordat în noiembrie 2001 premiul Municipiului pentru întreaga activitate.

✓ În 6 mai 2002, la Gala Muzicii Ușoare București, mi s-a acordat (spun ei) “Diploma de onoare, în semn de recunoștință și prețuire pentru contribuția la promovarea cântecului românesc”, și dacă spun El acest lucru, tot ce se poate, așa o fi ...

✓ În același 2002, prin Hotărârea Consiliului Local Galați, sunt investit la rang de “Cetățean de Onoare al Municipiului Galați”.

✓ La a cincisprezecea ediție a festivalului călărășean “Flori de mai” din 23-25 mai 2003 am primit trofeul “Florile Recunoștinței”, cu mențiunea expresă << legenda vie a muzicii ușoare românești, Alexandru Jula>>.

✓ Luna ianuarie a anului 2004, marchează corolarul performanțelor “breslașilor de har scenic” cu care bunul Dumnezeu m-a înzestrat în această existență. Prin decret prezidențial datat 8 ianuarie 2004, mi se acordă “Ordinul meritul cultural în grad de comandor” de către Președintele României, de atunci, domnul Ion Iliescu.

✓ În 30 ianuarie 2004, Ministerul Culturii și Cultelor îmi acorda “Diploma de excelență pentru merite deosebite în activitatea artistică”.

✓ În 2008, Casa de Discuri SPIROS îmi acordă “Discul de aur”.

✓ Trebuie să fiu totuși subiectiv pentru că am să vă mărturisesc sincer, am fost flatat definitiv pentru un premiu acordat de către orașul meu natal. Ministerul Culturii și Cultelor, Direcția pentru Cultură a Județului Sălaj, prin Casa Orășenească de Cultură din Șimleul Silvaniei, mi-au autentificat prin “Diploma de excelență”, aportul la o viață dedicată muzicii românești. Asemenea matelotului care identifică până la confuzie propria-i existență cu aceea a mării...ce frumos, ce onorant, ce fabulos...

✓ Și, ca să închei luna ianuarie a anului de grație 2004 în același registru major, în sâmbăta finalului de lună, 31, la orele 18, în sala Teatrului Nae Leonard, martoră a sutelor și sutelor de isprăvi, mi-am sărbătorit, alături de prieteni **SEMICENTENARUL VIEȚII DE ARTIST!** Am fost acompaniat, în prezentarea evenimentului de către omul de radio, și el o istorie vie a postului Radio România, nimeni altul decât Titus Andrei.

Invitați pe scenă au fost: Paul Surugiu - Fuego, puștiul căruia la începutul carierei i-am prezis, precum Pitia, o evoluție strălucită, și nu m-am înșelat; Ionela Prodan - voce îndrăgită de ascultătorii muzicii populare; regretatul Dan Spătaru - cântecul lebedei, care înainte de ascensiunea către stele, a bucurat, pentru un ultim popas pământean, auditoriul. Spectacolul oferit de către Dan l-am considerat cel mai prețios cadou al semicentenarului meu. Gabi Dorobanțu - partenerul meu din peliculele filmelor pentru copii, marca Mitică Lupu. Așa cum îi place prietenului meu constant, conferențiar doctor în muzicologie - Mitică Lupu să-și definească familia, a descins cu “haita lupilor” în seara aniversară

(soția, vocea inegalabilă, Ileana Șipoteanu și Dumitrana, fosta “Cornuleț cu lapte”, fosta “Artistă păpușă”, actualmente liceană și viitor nume în regie-film, după cum visează, și tot așa să-i ajute Dumnezeu).

- Sandu, ai uitat să menționezi că m-ai invitat și pe mine pe scenă; ți-am dedicat un poem, în versuri, așa cum te-am portretizat eu...

- Și care “și-a luat aplauzele” cuvenite, și de ce nu Carmen, meritate!

Dar, hai să încerc acum o “inventariere” (nesuferit termen, contabilicesc, însă mi se pare nimerit, acum ...) a festivalurilor la care am fost invitat:

✓ 1966 a marcat prima mea participare la “Festivalul Mamaia - Muzică Ușoară”- Elly Roman ne-a scris, mie și lui Miron o piesă foarte melodioasă; pot pune pariu că tinerii interpreți, habar n-au cine a fost Elly Roman.

✓ Anul 1968 a adus o triplă nominalizare pentru mine, Ionel Miron și Anda Călugăreanu, pentru participarea la “Festivalul Internațional al Cântecului” Berlin - RDG. Aș vrea să fac apel la contextul istorico-politic în care s-a încadrat acest festival. Desfășurarea forțelor statelor Pactului de la Varșovia, ce au invadat Cehoslovacia în vara anului 1968, mai precis în august. În 15 septembrie avea loc festivalul de la Berlin. Dirijorul nostru, care de asemeni a făcut deplasarea împreună cu noi, era marele muzician Richard Osanitzky, iar acompaniamentul era susținut de către orchestra Radiodifuziunii din Leipzig. Întrucât ruta București - Berlin presupunea o escală la Praga, vorbim despre perioada imediată ce urma intervenției trupelor “socialiste” într-o țară cu aceeași orientare

socio-politică, într-o țară “prietenă”... Aeroportul din Praga era în stare de asediu. Blindatele asigurându-i imaginea proaspetei intervenții militare, piesele de artilerie antiaeriană erau postate una lângă alta, la distanță de câțiva metri. Ca o citadelă de oțel ni s-a oferit spectacolul și am înțeles că orice aterizare era controlată și supervizată de către ruși. După această “haltă” am ajuns și la Berlin. Ciudățenia festivalului consta în turneul de început, prin toată Germania Democrată, a tuturor participanților, prin cele mai mari orașe, și după turneu a avut loc spectacolul de gală de la Metropol Theater din Berlin. În ecuația momentului general artistic-cultural, dar mai cu seamă politic, vreau să spun cât de importantă a fost intervenția fostului președinte Nicolae Ceaușescu, care a fost singura voce a blocului țărilor socialiste, care a înfierat invazia, de către statele “surori”, în Cehoslovacia. Televiziunea vest-germană preluase discursul președintelui român, implicit și est-germanii care prindeau semnalele televiziunii de peste zid, iar spectatorii erau la curent cu replica românească dură, vehementă. Noi împotriva tuturor (nebunie sau inconștiență...). Vreau să vă spun că am simțit simpatia și respectul pentru acea ispravă, aproape ireproșabilă, pentru momentul istoric creat de România. Spectatorii est-germani erau în temă cu atitudinea românilor față de invadarea Cehoslovaciei, fapt concretizat printr-o primire extraordinară. A fost unul dintre răsunătoarele succese ale vieții mele de artist, primit cu aplauze ce nu mai conteneau nici la finalul piesei. Ce ropote de aplauze...cu toate că ascultătorii nu cunoșteau mesajul verbal al pieselor interpretate în limba română. Nu aveau habar nici dacă

piesa e bună sau rea. Succesul diplomatic și politic al României stârnea acest val imens de simpatie, nemaîntâlnit la poporul german, care se entuziasmează destul de greu și moderat, comparativ cu spiritul latin. Evenimentul respectiv a zdruncinat destul de serios ”echilibrul” de fațadă al statelor comunist-europene. Și așa am câștigat simpatia auditoriului pe toată durata turneului. În schimb, am împărțit împreună cu iugoslavii frați, răceala și indiferența oficialilor festivalului. Succesul nostru a dus la o înregistrare, prin casa de discuri a RDG „AMIGA” (o casă similară Electrecord-ului românesc). Și pentru picaneria momentului, dragii mei cititori, vreau să vă spun că nu m-am bucurat de mari trofee, doar poate de unul singur ”trofeul prieteniei”. Plecasem de acasă, ca orice român care se respectă cu o valiză de ”fiole” de coniac, băutură cu mare căutare la timpul său. Destinația acestor sticle, era transformarea lor în valută, era moneda forte cu care speram să pot să-mi umplu un geamantan de lucruri utile. Dar cum socoteala din târg nu se potrivește niciodată cu cea de acasă, și cum am legat un triumvirat de prietenie ruso-sârbo-român, Iuri Bogaticov - solist al Filarmonicii din Harcov, Popovici - vecinul din vest de Dunăre și cu mine, am pecetluit prietenia pe viață, stropind-o din belșug, seară de seară, cu prietenoasa licoare. Oricum, nu regret nimic.

1968- Festivalul de la Berlin, Poarta Brandenburg

✓ În 1969 am participat din nou la “Festivalul Mamaia”, alături de mari nume. Nu era ușor să accezi la un loc de participant, deoarece selecția era cât se poate de riguroasă. Am concurat cu monștri sacri: Constantin Drăghici, Margareta Pâslaru, Marina Voica și multe alte glorii de atunci, acum doar niște nume ce nu trezesc emoții. Oricum, nu participa cine vroia, criteriul de selecție fiind strict profesional și absolut valoric.

✓ În 1979 a urmat “Festivalul de creație și interpretare Melodii’79”- București, la care am fost laureat.

✓ În 1978 am participat la un alt festival internațional în Polonia, la Poznan, unde am concertat pe aceeași scena cu celebrul Karel Goth, pe care l-am cunoscut personal. Recunosc, cu onestitate, că în afara festivalului de la Berlin, din 1968, nu am obținut

diplome sau premii. Doar bucuria și onoranta participare. Și încă ceva. S-a scris mult despre fiecare eveniment în parte, în publicațiile Bucureștiului acelor ani, care în sfârșit recunoșteau performanțele internaționale ale artiștilor români. Însă nu vă închipuiți că apăreau pe prima pagină, ci undeva spre partea a doua a gazetelor. Nu de alta, dar să nu intrăm în competiție cu “fiul iubit, comandantul suprem...”, Nicolae Ceaușescu. Toate documentele scrise, articole din presa vremii vă pot sta la dispoziție, dumneavoastră, celor interesați de istoria recentă a celei de-a doua jumătăți a secolului XX, de locul artistului Alexandru Jula în viața artistică a României Socialiste, de respectul de care se bucura el în contextul respectiv.

Am o discografie destul de bogată, imprimări de 300-400 de piese (e greu să le țin evidența), piese care au devenit hit-uri : *Soția prietenului meu*, *Floare albă din Pireu*, *Când liliacul va-nflori din nou*, *Mi-ai adus iar primăvara*, *Inelul de logodnă*, sunt doar câteva . Din repertoriul recent, piesele lui Mitică Lupu: *Viața mea*, *Haz de necaz*, *Doamne mă ferește*. Aceste șlagăre sunt nemuritoare. Sunt conștient că suntem și antipatizați și simpatizați, dar bucuria mea derivă din constatarea că generația nepoților mei, percepe cântecele mele, ca și cei din generația mea, pe care am încântat-o atâtea zeci de ani, cu fidelitate și sinceritate, cu plăcerea dăruirii totale a unui artist, care a crezut și încă mai crede în terapia muzicii, atât pentru suflet, minte cât și pentru trup. Simt că am contribuit la starea de bine a multor ascultători și din substanța fericirii lor mi-am umplut inima de satisfacția dăruirii de sine.

Cu câtă plăcere îmi amintesc de un episod petrecut în vara lui 1989 la Hanul Piraților din Mamaia. O pereche, să fi avut în jur de patruzeci de ani, m-a abordat direct:

- Domnule, dumneata reprezinți un moment cheie pentru familia noastră, pentru noi ...

Nu știam ce?!?! Și am întrebat. Iar domnul a continuat:

- Așa cum se întâmplă în orice căsnicie, există și momente, mai tensionate, momente în care un soț are ceva de reproșat soției sau invers. Atunci intervine supărarea. Iar când amândoi sunt ambițioși, ca două pietre tari, se ceartă de iese scânteii, fără ca vreunul să cedeze sau să facă un prim pas spre împăcare.

Și atunci, ce făceau acești soți? Spre marea-mi bucurie, doamna a fost cea care a recunoscut:

- Domnul Julia, atunci când are loc un conflict, mă duc la pick-up (singurul instrument de redare muzicală, de pe un suport de vinil) și pun brațul pick-upului cu melodia "Mi-ai adus iar primăvara". Și ca prin farmec ne privim ochi în ochi. Se pare că într-adevăr piesa exercită o adevărată alchimie, ne îmbrățișăm, dansăm și implicit ne împăcăm.

Dragii mei, vreau să vă spun că am avut o satisfacție uriașă atunci când cei doi mi-au împărtășit acest secret, această taină a cuplului lor, amănunt important din viața lor intimă.

- Domnu' Julia (mi s-a adresat o altă doamnă, care m-a oprit întâmplător, într-o doară), datorită cântecului dumneavoastră "*Inelul de logodnă*" m-am căsătorit.

Nedumerit am întrebat-o:

- Cum s-a întâmplat?

- Am ascultat piesa dumneavoastră, și atentă la poezia textului m-am temut să nu-mi pierd iubirea și l-am cerut eu de bărbat, pe soțul meu.

Și așa s-au căsătorit cei doi.

Am multe întâmplări de povestit în legătură cu textele, conținutul și subiectele viabile ale ascultătorilor. Cele mai multe sunt legate de piesa "*Soția prietenului meu*". Cu ceva timp în urmă - am povestit într-o emisiune TV despre recitalul susținut la o întâlnire a epigrafiștilor pe țară, de la Galați. Am inclus în repertoriu și de acum celebra piesă a lui Enrico Marcias, "*Soția prietenului meu*". O doamnă spectroatoare din sală s-a ridicat în picioare adresându-mi-se:

- Domnu' Julia, eu v-am făcut o epigramă.

Fiind în spațiu public am intrat în dialog cu interlocutoarea:

- Vă mulțumesc doamnă și vă ascult ...

Și doamna a continuat, după cum urmează:

- Pe soața prietenului său

Nu prea o mai iubește Julia,

Că ea-l solicită mereu

Dar nu îl mai ajută...NIMENI...

Semnează, *Elis Rîpeanu*.

Am râs, conjunctural, dar asta-i asumarea riscului de a fi pe scenă, în fața atâtor ascultători. Având acest dar artistic, ca un răsfățat al sorții, am traversat de-a lungul existenței mele atâtea momente dramatice, atâtea momente comice, pline de haz, am atâtea momente de povestit, încât îl rog pe bunul Dumnezeu să mă ajute să îmi amintesc, dacă nu de toate, cel puțin cele mai semnificative momente.

Iată că voi povesti despre familia mea, de la începutul începutului, despre puterea ei de înțelegere a vieții mele de artist, pe care a înțeles-o atât de bine, nefiind ușor de suportat traiul alături de mine .

Soția mea, Lucia, a avut parte de o mulțime de renunțări, cât și de așteptări. Neavând de ales, neavând încotro, doar asta era meseria mea, aveam o muncă nenormată, diversificată zi de zi, atemporală, aspațială. Nu plecam dimineța la serviciu, muncind cu abnegație, conștiinciozitate și frenezie câte opt ore, ca mai apoi să revin după-amiaza acasă. Eu, ca artist aveam o desfășurare largă, cântam peste tot, pe o arie întinsă. Rețeta longevității căsniciei noastre se pare că derivă tocmai dintr-o relație bună, o comunicare și mai bună. Am fost înțeles de Lucia, care stă alături de mine de atâtea decenii bune. Aceeași stare, aceleași raporturi cordiale există între mine și fiul nostru, Cătălin, copil minunat pe care îl iubesc cu aceeași intensitate și responsabilitate ca și cum aș da timpul înapoi, cu câteva decenii, chiar dacă la rândul-i este tatăl a doi băieți (pentru mine, nepoții mei sunt tot copii), de acum medici, ce păstrează tradiția familiei (mama lor, și-n același timp nora mea, este tot medic).

Dana și Cătălin Jula – nora și fiul meu

În casa fiului, nurorii și nepoților mei tronează armonia iubirii și înțelegerii, motiv al bucuriei mele sufletești, al păcii mele interioare, pentru că după cum mărturiseam mai devreme, nu este ușoară viața în prezența unei persoane zbuciumate și boeme. Soția mea poate confirma acest neajuns, pe care de o viață i-l provoc, imposibilitatea stabilirii unui program în comun,

și după cum se mai știe, în meseria mea apar permanent și o sumedenie de tentații, la care poți, sau nu rezista. Și pentru că tot suntem la momentul adevărului, trebuie să-i sărut mâna a mulțumire și a înțelegerii mele, unicei doamne Julia din starea mea civilă, LUCIA!

Alături de draga mea soție

Eu m-am străduit să mențin echilibrul familiei chiar dacă, recunosc cu mâna pe inimă, am avut o rătăcire ce ar fi putut duce la destrămarea căsătoriei noastre. Poate acel moment, a constituit și proba de foc,

piatra de încercare a rațiunii ce a dominat pasiunea de moment, peste care am reușit să trecem amândoi.

- Aștept să te trezești ... Mi-a spus în acel moment Lucia mea.

Și m-am trezit ...așa cum și-a dorit soția mea. A știut să stea lângă mine, în orice situație apărându-mă, susținându-mă, flatându-mi orgoliul, personalitatea, demnitatea, și de aceea, cu o adâncă plecăciune mă înclin spre mulțumire acestui om, căruia-i sunt recunoscător pentru tot ceea ce a reușit de-a lungul atâtor ani: să întrețină focul căminului conjugal aprins, indiferent de diverse întâmplări despre care aproape nici nu-mi mai amintesc, decât poate câteodată, vag...

Toți cei ce îmi sunt în juru-mi știu care este importanța Luciei în existența mea și tocmai de aceea îi acordă un deosebit respect. La Constanța, am făcut o emisiune filmată, cu Fuego, la care a fost invitată și Carmen. Mi-a dedicat o poezie, la debutul căreia s-a adresat Luciei, soției mele. Acest lucru care m-a impresionat până peste poate mi-a demonstrat, o dată în plus, cota de grațitudine de care se bucură “jumătatea mea”, din partea celor dragi mie.

*Fotografie făcută în cadrul filmării de la
Constanța: Maria Paladi – gazda noastră; Paul Surugiu
- Fuego; Carmen Aldea Vlad ...și subsemnatul*

Declarație:

- Într-un fel vine ca o compensație, pentru puterea de a trece peste toate întâmplările pe care ți le-am pricinuit. Îți mai mulțumesc pentru înțelegerea față de unele derapaje ale vieții mele, plină de așteptări, continue, pentru că, Lucia dragă, dacă aș pune capăt zbuciumului meu din totdeauna, renunțând la scenă, la arta spectacolului ...aș muri, aș muri foarte repede și ar fi păcat pentru că mai am încă multe de spus și dăruit iubitorilor cântecelor mele ...

Sunt conștient că într-o zi se va întâmpla și “marea trecere”. Este inevitabil acel moment. Se va întâmpla într-o zi, însă nu am căderea să determin oprirea ceasului din pieptul meu. Tu ai stat lângă mine, ca un soldat credincios cu arma la picior, atunci când eram gata - gata să trec “frontiera” dintre a fi sau a pleca...și

nu pot decât să-ți mulțumesc și ție, și lui Cătălin și nepoților noștri, pentru simțămintele de apropiere dintre noi, pentru că niciodată nu m-ai făcut să mă simt singur...sunteți minunați. Atât Ciprian, cel mare, cât și Alex mezinul și “continuatorul” prin nume al idealurilor mele ... sunt “doctorii mei”...

*Radu Ciprian Jula, nepotul meu cel mare - medic
stomatolog*

Alexandru Julia Jr. - medic generalist

În 1966, într-un turneu în Uniunea Sovietică, am ajuns la Kazan - capitala fostei Republici Tătare, și spre surprinderea noastră, fiind primiți de directorul Filarmonicii, am întâlnit un vorbitor de limbă română, atât de curată, încât am crezut că este de undeva de pe lângă Chișinău. Omul ne-a surprins, atât de neașteptat i-a fost discursul. Era rus, rus de la Odessa. Între anii 1936-1944, a fost cu “misiune specială” în România. Ce însemna aceasta? ... că a fost spion.

- Misiunea mea, ne-a declarat el, a fost pe zona Galați - Brăila, punctual am dirijat bombardamentele aviației sovietice acolo.

Vă dați seama ce fior rece mi-a străbătut șira spinării. Dădusem mâna cu el de câteva ori, iar după aceea aveam senzația că ating o reptilă.

Era foarte curios să afle detalii despre Galați și Brăila, de-a lungul celor șapte zile cât am stat la Kazan. Recunosc că nu doream să i le dau. I-am făcut invitația să vină să le vadă. Ce mi-a răspuns?!?!

- În acel timp când Uniunea Sovietică dușmănea România, eu am putut petrece opt ani fără nici o problemă la voi în țară. Acum, când relațiile între cele două țări sunt amiabile îmi este interzisă prezența în țara dumneavoastră.

Îmi amintesc de prima ieșire, în occident. Era în 1971. Pentru noi, trăitorii în această parte a lumii, mult prea la est pe harta Europei, orice trecere a frontierelor naționale constituia o adevărată ODISEE...Mie mi-a surâs roata norocului spre o destinație spectaculoasă din vest, Stuttgart-ul Republicii Federale Germania (de atunci). Și într-adevăr această plecare a constituit un șoc. Totul era impresionant, grandios. Comerțul atinsese un

nivel de neînchipuit pentru niște indivizi, de dincoace de “cortina de fier” a bătrânului continent, Europa, leagănul civilizației lumii. Sub aspect economic, simțeam cu adevărat valoarea banilor pe care îi câștigam, în urma prestațiilor noastre artistice. Însă, înaintea plecării a avut loc convocarea și prelucrarea de rigoare, de la Compartimentul de Securitate al “Internelor” Galați. Aceasta cuprindea atenția, cu care trebuia să ne comportăm, discuții cu partenerii de acolo, de preferat în “exteriorul” spațiilor închise (deh, tot pățitu-i priceput, spune un sănătos proverb din bătrâni). Solemnitatea instructajului, în registru grav preceda parcă o “plecare pe front”. Dar, surpriză! Realitatea s-a dovedit, ca de fiecare dată, cu totul și cu totul opusă presupunerilor.

Ajunși în Germania, nici vorbă de așa ceva ... În unele situații nici nu ne băgau în seamă nemții, iar fugarii români erau mai puțin dornici să ne vadă, cu toate că ni s-a întâmplat și asta. Un așa-zis medic, fugit din România, nu mai știu cum se numea, e mult de atunci - intenționa să ne convingă să rămânem, descriindu-ne în nuanțe pastel, realitățile de acolo. Ceva nu-mi plăcea din atitudinea lui, și după atâția ani încep să înțeleg misiunea sa de a încerca să ne provoace. Nu era cușer, nu era onest, atâta timp cât după “baloanele de săpun” cu care încercase să ne impresioneze, să ne tenteze, am trecut la generalități, discuții banale, fapte diverse, iar la un moment dat, nu mai știu în ce context ne-a relatat, cam așa:

- Rezolv eu chestiunea asta, când mă voi întoarce la București (i-a scăpat porumbelul, fără să-și dea seama...)

Băiatul, probabil fusese trimis să stea la discuții cu noi, cei plecați în occident.

După Stuttgart a urmat Dortmund, unde am găsit un restaurant cu numele capitalei noastre, București! Patronul, un tip ciudat, promova numai preparate culinare românești, iar bucătarul, tot român, urma să se reîntoarcă în țară, curând.

Turneu RFG 1971

Turneu RFG 1971

În urmă cu doi ani - 1969 - Constantin Drăghici, alesese Germania, ca transfug. Patronul îmi spusese câte ceva despre el, că nu se realizase profesional. Dacă în România făcea săli pline, în străinătate încercase niște înregistrări, pe care le-am ascultat și eu fără a-mi lăsa vreo impresie favorabilă. Nu am reținut nici o piesă, lucru clar, în ceea ce înseamnă șansa de a se impune în lumea muzicală din vest. Într-un cuvânt am convenit cu patronul o întâlnire, fixând chiar data. M-am dus acolo, însă Drăghici nu a venit.

- De ce nu s-a prezentat Costică? l-am chestionat pe patronul restaurantului.

- Am vorbit cu el și mi-a transmis că nu are ce să vă spună...a fost tot ceea ce am putut afla de la acesta (șeful cârciumii...).

De fapt, am concluzionat eu, probabil neavând cu ce se lăuda, cu ce să mă impresioneze, a intervenit sentimentul de jenă.

Și tot despre Constantin Drăghici, atunci când în țară era înconjurat de toate onorurile. Îmi amintesc că la Studioul de Concerte Radio, am avut un spectacol de varietăți cu public, în care urma să prestăm artistic, atât eu, cât și Constantin Drăghici, cu care eram “pe picior de egalitate”. Am să vă spun și în ce fel.

Costică avea un costum gri și pantofi de o altă culoare, oricum nepotriviți.

Eu aveam tot o ținută gri și niște pantofi gri, în ton cu costumul.

Eram amândoi “pe același număr la picior” și uitați așa l-am încălțat, cu pantofii cei frumoși, gri, pantofii mei .

Da’ să vă mai fac o mărturisire. Până la urmă nu erau nici pantofii mei, ci ai teatrului. Obiecte, pe marea listă de inventar a instituției de cultură. Pentru că dragii mei, atunci, artiștii erau îmbrăcați, încălțați, de către subordonatele Ministerului Culturii, teatrele!

Cum de se putea, acum nimic nemaiputându-se ...alte vremuri, alți oameni...

Și așa s-a încheiat primul nostru contract occidental, împreună cu Miron și orchestra - trupa, cum se definește astăzi un band muzical. Toți cei care au plecat în turneu s-au repatriat în totalitate! Însă, un fapt petrecut atunci mi-a rămas întipărit în cartea amintirilor. Toboșarul nostru, un evreu, nu primise viza pentru deplasare, drept pentru care l-am înlocuit cu un oarecare Teodoru din Galați. L-am simțit gata să “dezerteze”, ceea ce pentru noi ar fi însemnat interdicția oricărei

ieșiri ulterioare din țară. La Stuttgart, dar mai ales la Dortmund, Teodoru dădea semne de slăbiciune și atunci, împreună cu Mircea Rusu am creat un scenariu. Că ce Dumnezeu?!?! doar eram actori și maestri în “creații” scenice. L-am provocat la confidențe, motivând că tentația “dezertării” ne-a prins și pe noi doi. Doar că în acel moment era prematur să facem acest “pas pe loc”, însă anul următor îl vom face cu certitudine (“pasul”). L-am convins! Iată că în următorul an primim contractul, tot pentru R.F.G.(Germania de atunci) și cum eram Stan Pățitul, nu l-am mai convocat pe Teodoru. Cum era și firesc pentru caracterul său deficitar, acesta, anunță imediat organele de securitate despre “planul nostru” și astfel contractul căzu, iar “acțiunea noastră” eșuă de facto!...

Era în 1972...un an mai târziu. Ni s-a propus un alt turneu. De data aceasta știind de unde ni se trage, ne-am strofocat demonstrând că delatorul nu face altceva decât să se răzbune, pentru faptul că în 1972 nu l-am mai angajat în trupă, pentru deplasarea, care până la urmă, datorită lui nu s-a mai realizat. “Delatoru’ Teodoru” trăiește, în minciuna lui și acum, în Galați...dar, doar atât, trăiește...Au urmat turnee în Germania, Polonia, iar în 1978, în fosta Uniune Sovietică, unde am avut o serie de întâmplări, care mai de care mai inedite, extraordinare...

La Erevan - capitala Armeniei - există o importantă comunitate de armeni români, născuți și plecați din România. De obicei în marile capitale de republici sovietice jucam câte o săptămână. Acești armeni, născuți în România, au imigrat în Uniune și au fost mutați forțat

în Georgia, la Erevan, odată cu instalarea la putere a fostului președinte Leonid Brejnev.

Într-o duminică acești ex-conaționali, au organizat o serbare câmpenească, într-o splendidă pădure, din preajma capitalei lor. Au pregătit totul, după tipicul de acasă, cu băutură, mici, grătare. Comportamentul lor era cel pe care-l aveau și în țară. Cu ei mai era și unul de la Paris, care nu prea avea habar despre mersul lucrurilor din acea perioadă, din România, cât și din Uniunea Sovietică. Am stat noi la masă, ne-am bine dispus, am mai și cântat și în toiul petrecerii numai ce se ridică “franțuzul” nostru, pune monopol pe microfon și tună:

- Și acum să cântăm cântecele noastre adevărate, fraților!...și începe: ”Sfântă tinerețe legionară”!

Toată asistența a paralizat...șeful comunității armene, profesor universitar cu studiile făcute la București (era născut acolo), a reușit să facă incidentul să treacă neobservat, calmând “franțuzul”. Întorși acasă, a avut loc un moment de infarct. În Galați am ajuns după orele 23. M-am odihnit, în timp ce soția plecase la serviciu - la Combinatul Siderurgic. Era, cred vreo 7.30 dimineața, când buimac, trezit din somn aud soneria. Mă târăsc până la ușă și dau cu ochii de un colonel de securitate, pe care-l mai întâlnesc și acum prin Galați, sigur ieșit de mult la pensie.

- O, Sănducule, te-ai întors din turneul din Uniune?

- Da domnule, deși puteam rămâne! - zic eu, amuzat de formula “te-ai întors”...

- Ei, cum a fost, ce mi-ai adus? (ce să-i aduc eu din Uniunea Sovietică???)

După câteva formule forțate de ocazie și împrejurări mă abordează frontal:

- Ia spune-mi dragă, cum a fost cu <<Sfânta tinerețe legionară>>...???

Rămân mut, pentru că nu trecuse decât o noapte de la revenirea în țară și raportul era deja dat “organului” în legătură cu povestea de la Erevan.

Și, tot atunci, dar la Talin, eram trei soliști: Dida Drăgan, Ionel Miron și eu; Dida tocmai luase premiul întâi la Mamaia. Nici nu am ajuns bine la Talin, că Miron a făcut hepatită, iar rușii - care nu glumeau deloc cu aceste lucruri - l-au internat, imediat în spital. Noi doi, eu și Dida trebuia să-l suplinim pe Miron. Nu mare mi-a fost surpriza să aflu de la Dida, că repertoriul său cuprindea trei piese (pe două dintre acestea le interpreta în concert). Drept pentru care, m-am văzut nevoit să-mi extind repertoriul, cu tot ce știam, chiar cu piese pe care nu le mai cântasem niciodată. Tocmai încheiasem un turneu în Germania, unde printre altele inclusesem și “*Ave Maria*”. Și cum eram în Estonia - țară catolică - total inconștient că mă aflu totuși în teritoriul comunismului, la el acasă, în Uniunea Sovietică, în plin concert, am început să intonez superbul imn religios, închinat Sfintei Fecioare Maria. Ce înseamnă educația unui popor civilizat!... Pe rând, asistența, fără nici un comentariu se ridică în picioare. Am simțit efectul produs prin meloterapie. Au urmat vreo trei bisuri, iar a doua zi, tot Talinul comenta faptul că, în concertul nostru era inclusă piesa “*Ave Maria*”. Ca să fie asigurată ordinea, a sosit poliția călare. Oricum, piesa nu putea fi scoasă din program, era clar, dar ca să vedeți cât de lipsit de minte am putut fi, abordând în acei ani - pe teritoriul unui stat sovietic - o atare melodie. Ce mai, curajul nebunului. Timp de șapte zile, așteptam parcă să

vină cineva să mă ridice (că o săptămână a durat acel concert), o frică teribilă încolțise în sufletul meu. Recunosc sincer, nu a fost un act de curaj ci de inconștiență, de teribilism, de nebunie.

Pentru voi, contemporanii mei, acest episod nu are o prea mare consistență, dar pentru trăitorii momentului 1978, când sărbătorile creștine precum Crăciunul și Paștele nu existau decât în amintirile bunicilor, și eventual a unor părinți mai vârstnici, acest episod constituia delict impardonabil. Am povestit întâmplarea Monseniorului Catedralei Catolice din Galați, care mi-a spus:

- Domnule Julia, de ce nu scrieți despre aceste întâmplări?

Iacă-te, nu am scris, dar ți-am povestit ție Carmen, cu speranța că o vei face tu în cartea poveștii mele de viață.

Prin 1979, am avut o vizionare pentru Grecia, unde ni se propusese o participare importantă, vreo 22 persoane - balet, soliști, orchestră. Dar, ca de fiecare dată, planul a fost "aruncat în aer" de către un "coleg"(cu ghilimelele de rigoare), ajutat de secretarul comitetului județean de partid, Leonard Constantin - responsabil de cele două segmente represive: miliție și securitate, cel care ne-a ajutat să NU căpătăm vizele pe pașaport. Ca să puteți pricepe în ce a constatat "ajutorul", aflați că din 22 de dosare nu s-a aprobat decât unul singur, acela al radiofonistului - actualul sunetist. Noi, toți ceilalți "dușmani ai poporului" am avut interdicție de plecare. Și acel coleg, în vârful pixului căruia a stat "turnătoria" în scris, se plimbă și azi liniștit pe străzile Galațiului,

nici usturoi n-a mâncat, nici gura nu îi miroase, delatorului!...Urât suflet poate avea omul ăsta, nu îl urăsc, ci îl las să trăiască în anonimatul ce i se cuvine ...

Dar Grecia, care ne-a atras ca un magnet ne-a primit în 1985, cu multă căldură. Înainte de plecare, întâlnirea de rigoare cu ofițerul de securitate, pe care și acum îl văd prin Galați, un tip de treabă, ceva mai tânăr decât mine, mă întreabă:

- Când pleci în Grecia, Nea Sandu?

- Adică, tu nu știi când plec? Tu, de la securitate, habar nu ai când plec eu în Grecia? Mă, lăsați-vă de prostii!...

Începu să râdă :

- Măi, Nea Sandule, eu te sfătuiesc să mai lași bancurile alea cu Ceaușescu, că ai la noi un dosar cât masa.

Habar n-am dacă am dosar, dacă este cât masa sau cât casa, nu m-am dus și nici nu mă voi duce vreodată să-l văd, pentru că mi-e frică, mi-e frică să nu descopăr cumva oameni apropiați mie - și astfel să îmi pierd și bruma de încredere ce mi-a mai rămas în cercul meu de cunoscuți - ar fi printre turnătorii pe care nu-i știu, pentru că cei care știu că m-au turnat sunt numeroși. Teribilă instituție a fost acest aparat de opresiune, SECURITATEA...Doamne, când aud sau văd astăzi vorbindu-se cu atâta îngăduință și ușurință despre ea, securitatea, mă îngrozesc. Dintre cei care au servit-o văd o puzderie, plimbându-se liniștiți, la pensie, prin oraș; poate tot cu așa ceva se ocupă.

În urmă cu ceva timp, Asociația Detectivilor Particulari din România și Republica Moldova, m-a invitat să cânt la întrunirea ce a avut loc la hotelul Vega.

Asistența era alcătuită doar din FOȘTI, băieții repliindu-se rapid, făcând tot ceea ce știau ei mai bine. Recunosc celor mai mulți dintre ei IQ-ul incontestabil, gradul de inteligență ridicat. Totodată am înțeles că ei aparțineau două lumi: “brutele” - cei de început, și tânăra generație - școliți, educați, cu totul diferiți de cei dinainte, erau altfel construiți, erau altceva. Și acești “ALTCEVA” “sunt actualii detectivi particulari!

Iată că a sosit și momentul descătușării mele. Am să vă povestesc despre problemele mele de sănătate. Era prin decembrie 1989, chiar 18 decembrie, țin minte data cu precizie, întrucât aveam un concert cu Orchestra Radiodifuziunii Române - dirijată de regretatul Ion Cristinoiu, la studioul din Nuferilor. În pauză m-am întâlnit pe holurile instituției cu Viorel Popescu. Era speriat.

- Ce-i cu tine Viorele? Îl întreb.
- Păi tu n-ai auzit ce se întâmplă la Timișoara?
- N-am auzit!...chiar nu auzisem.

El mi-a relatat despre eveniment, despre declanșarea revoluției anticomuniste. Mi se părea ceva atât de neobișnuit, teribil, că nici nu mi-a venit să cred. După concert am plecat spre hotel cu, Dumnezeu să-l odihnească, un alt răposat, Grigore Pop, un personaj din lumea oamenilor de televiziune români. Hotelul ce ne găzduia era lângă gară, se numea Astoria. Deoarece la acea vreme restaurantele își încheiau activitatea la orele 21, eu îmi luasem niște provizii, anticipând ora târzie, la care noi reveneam după concert, și l-am invitat la mine în cameră, la “una mică”. Venind noi spre hotel am traversat Parcul Ministerului Căilor Ferate,

intersectându-ne cu niște patrule de militari. Odată ajunși în camera de hotel am început comentariile:

- Grigore, ai văzut ce se întâmplă la Timișoara? N-ai văzut și patrulele militare? Băi, poate cad ăștia ...

În sfârșit, ce era la gura noastră... și sună telefonul:

- Domnul Jula, vreți să veniți până la mine, la centrală?

- Doamnă, sunt cu un prieten...

- Totuși...insist, vreau să vă rog să-mi dați un autograf. Vă aștept să coborâți la mine.

- Grigore dragă, așteaptă-mă că uite, centralista insistă, nu știu ce vrea să-mi spună.

- Du-te măi, că oricum nu avem altă treabă.

Când am intrat în centrală, a dat drumul radioului mai tare, mi-a făcut semn să mă apropii și mi-a șoptit la ureche:

- Fiți atent ce vorbiți pentru că aveți microfoane în cameră...Doamnă, dragă doamnă, mi-ar plăcea să vă reîntâlnesc...

Un fior rece mi-a trecut prin șira spinării. Ce fusese la gura noastră, a mea și a lui Grigore Pop, să ferească bunul Dumnezeu. Pentru tot ce debitasem ar fi trebuit să ne aresteze și nu numai, să ne și execute...Prin ce am trecut...Grigore s-a speriat și a plecat imediat acasă.

A doua zi, pe 19 dimineața m-am reîntors, la Galați. Norocul nostru că se pornise mașina revoluției. Centralista își dăduse seama că eram ascultați, și de nu se întâmpla ce s-a întâmplat, consecințele ar fi putut fi unele, dintre cele mai grave, zău așa.

Evenimentele ce s-au derulat în continuarea zilelor lui decembrie 1989, recunosc le-am urmărit la televizor.

În toată acea agitație, greu de relatat după aproape un sfert de secol, i-am spus Luciei:

- Mă duc și eu la revoluție!

Era prin 23 decembrie! Am pornit spre sediul Comitetului Județean de Partid, actuala Prefectură, și m-am trezit în mijlocul unei aglomerări urbane, fără precedent, iar în balconul instituției erau adunate toate “curvele” Galațiului, în frunte cu Mariana Cur de Fier.

Siderat mi-am zis:

- Dacă asta se cheamă revoluție, eu plec acasă.

M-am întors și din fotoliul meu, în fața televizorului, am văzut tot ceea ce se întâmpla în țară. Judecând după maturitatea mea de atunci îmi permit, nu o concluzie, ci o reflecție: cred că Ion Iliescu a avut un rol cheie, pentru că a evitat momentul declanșării - după modesta-mi părere - “planificate”, a unui război civil, fratricid . De n-ar fi fost el atunci la cârma României, țara reușea să cadă în plasa fostei Iugoslavii, vecină și prietenă. A avut scripșirea unui mare strateg și vizionar, asta, după umila-mi opinie.

Mai mult decât atât, eu chiar cred că a fost revoluție, se vorbește despre lovitură de stat. Cine să o fi dat? Regimul Ceaușescu era pecetluit de vremuri, nu de către Ion Iliescu, pecetluit atât de istoria contemporană, cât și de către cavalerii “cupolei planetare”.

Atunci, cine pe cine a lovit - à propos de “lovitura” de stat ...? Așa gândesc eu ...probabil limitat în gândire, Dumnezeu știe...

Da, așa am considerat eu că s-au derulat evenimentele din acel decembrie '89. Sigur, după '90, copie după modelul occidental, am fost printre primii români care și-au făcut un S.R.L. – că doar nu era să ies

din tipare, din modă. Ca obiect de activitate, în statut mi-am înscris vrute și nevrute. În 1992 atât de tare m-a stresat această nouă activitate, încât în septembrie am suferit un teribil infarct, și spre salvarea mea l-am făcut în condiția în care eram deja internat în spital. De nu, sigur mă curățam! Dar printr-o premoniție divină, cu o zi înainte, la urgență, doctorița Ifrim, pe lângă faptul că era un excepțional diagnostician, a demonstrat și un mare spirit vocațional pentru cei aflați în suferință. Mi-a făcut electrocardiograma, apoi evaluând-o, mi-a spus că este bună, dar m-a și ascultat cu stetoscopul. Acest consult, a determinat-o să ia decizia internării mele de urgență. Am întrebat-o:

- Doamna Doctor, da'ați spus că E.K.G. este bună, de ce trebuie să mă internați?

- Domnul Julia, ascult, aud eu ceva la bățile dumneavoastră de inimă și este un lucru care nu îmi place. Eu vă internez....

Și m-a internat pe loc, fără a lua în calcul opoziția mea de novice în ale medicinei. Și bine a făcut!

A doua zi dimineață a venit la vizită doctorul Grigore, șeful secției cardiologie. Văzându-mă pe hol, mă întrebă:

- Ce-i cu dumneata aici?

I-am răspuns că doctor Ifrim, care fusese de gardă, mă internase cu o zi înainte. Atunci, hotărî pe loc:

- Hai să-ți fac și eu o E.K.G.!

Pe la 10 mi-a făcut-o, și-mi zice:

- E bună! Mâine te externez!

M-am dus liniștit în rezervă, și m-am apucat să răsfoiesc presa. Pe la vreo 13.30- 14.00, când nu mai erau medici, decât cei de gardă - pe secția cardiologie

Mihai Bucatanschi - am simțit dureri surde în piept. Se declanșa infarctul. M-au dus cu pat cu tot la reanimare, unde am fost cantonat cinci săptămâni, după care, la externare eram aproape handicapat. Suferisem un infarct cu o mare întindere.

Soția mea, Lucia, pe care am simțit-o permanent în preajmă, mi-a fost sprijin, soră de caritate, mi-a fost alături tot timpul. Încercam să păcălesc boala, sperând în vindecare, însă evidența era din ce în ce mai dramatică. În acea perioadă am primit și două invitații, pentru două evenimente în Statele Unite, însă bineînțeles că le-am refuzat, pe motiv de indisponibilitate fizică. Adevărul gol gol și dezbrăcat era altul. Niciunuia nu ne ieșise viza, nici Tamarei Buciuceanu, nici lui Nicolae Furdui Iancu, nici mie și nici formației de muzică populară, împreună cu alte câteva soliste. Și cum spune un proverb evreiesc “căutând în orice rău se află și un pic de bine”, acest pic de bine mi-a fost cât se poate de favorabil, în cazul în care sănătatea mea se deteriora, din ce în ce mai evident, din rău parcă în mai rău .

Anul nou 1997, chiar din prima zi, întâi ianuarie, mi-a adus în “dar” , după o puternică nouă criză, o internare la spitalul din Galați - internare care s-a extins până în februarie. Tot îngerașul meu păzitor - în persoana doamnei doctor Ifrim - mi-a prezentat adevărul adevărat:

- Domnule Julia, singura salvare constă într-o intervenție chirurgicală. Este singura dumneavoastră șansă de a merge mai departe pe calea vieții.

Și așa, la începutul lunii martie, am primit o salvare (și la figurat, dar mai cu seamă la propriu), care m-a propulsat până la București.

Urma să fie prezentat “cazul Julia” (era noua mea identitate, devenisem “CAZUL”...!), profesorului, marelui cardiolog Eduard Apetrei. Acesta mi-a spus:

- Dezbracă-te!

Am ascultat cuminte comanda, și am început să-mi eliberez “trunchiul” de veșmântul efemer, în timp ce dumnealui citea buletinul de trimitere. Mă întreabă:

- Cine te-a trimis? Ifrim?

Zic:

- Da!

- Atunci îmbracă-te! Dacă te-a trimis Ifrim. Țasta-i diagnosticul.

Ifrim precizase că sunt înfundate două coronariene ...erau trei, fapt descoperit în urma coronarografiei. Doamna doctor de salon, nu mai știu cum se numește, deie-i Dumnezeu sănătate, fiica unui profesor universitar din Iași, de asemenea medic, mă întreabă dacă am vreo preferință, cu privire la intervenția chirurgicală. Răspunsul meu a fost simplu:

- Nu!

Atunci mi-a prezentat un tânăr chirurg ce se numește VLAD ILIESCU, avea fizionomia unui dur. Mă ia, mă duce la chirurgie, pentru planificarea operației. Vreau să vă spun, dragii mei, că mi-a inspirat atâta încredere, ceva de nedescris. Era aprilie 1997. Între timp a fost solicitat la Roma într-un consult de medici, pentru o altă intervenție, pe care urma să o susțină în Italia. Cât a lipsit, preț de câteva zile, mi-a ajuns ca să comit un al doilea infarct, tot în spital, dar de data aceasta ceva mai ușor.

Reîntors, Doctorul Iliescu, aflând despre noua mea ispravă a hotărât amânarea manevrei operatorii, întrucât

trebuia reparat recentul infarct. Și așa m-a retrimis în salon, după toată pregătirea mea psihologică, de a face față respectivului moment.

În secția medicală, medicii au făcut tot ce le-a stat în știință și putință pentru a repara, ce se putea repara, urmând ca printr-o altă coronarografie să se hotărască dacă eram pregătit pentru operație. Și spre norocul meu, organismul dorea să lupte, așa că într-una din zile am fost luat pe un cărucior, din salon - și pe 4 iunie 1997, s-a intervenit pe cordul meu (cărui neprofesioniștii îi spun simplu INIMĂ) atât de încercat. A fost complicată treaba cu cele trei coronariene, operație întinsă pe vreo opt ore. M-au secondat cei “doi îngeri personali”, Lucia și Cătălin, care s-au rugat și au fost aproape de medici și de sufletul meu. Operația a decurs normal, anormalul a urmat, făcusem aproape blocaj renal și hepatită, ca o consecință a transfuziilor. Medicii prezentând o evidentă reticență în ceea ce însemnau șansele mele de supraviețuire post-intervenție. Erau rezervați, singurul optimist încrezător fiind EU!

DOCTOR Vlad Iliescu, m-a redirecționat din nou către secția medicală, unde am staționat volunmusai o lună și mai bine, până în 11 iulie 1997. M-au externat concomitent cu venirea în București, după jumătate de secol de speranță și așteptări, a americanilor, reprezentați prin președintele lor de atunci, Bill Clinton - 11 iulie 1997.

Dana și Cătălin, nora și fiul meu au venit și m-au luat acasă - ca pe o legumă - de la București până la Galați. Dar mare este Dumnezeu! Dacă te vrea, te ridică și din mormânt. Eu mă rog tatălui ceresc să dea sănătate tuturor îngrijitorilor sănătății mele, acestor medici cu

statut de înger, și cu totul și cu totul trebuie să-i mulțumesc doctorului Vlad Iliescu, căruia spre marea mea nemulțumire și regret nu i-am putut niciodată adresa personal toate superlativele pe care le cunosc. Domnule doctor, vă întorc speranța de viață pe care mi-ați dăruit-o necondiționat și nerestricționat. Vă mulțumesc!

Reîntors printre ai mei, la Galați, am avut o lungă convalescență, de mai bine de un an de zile, până ce mi-am revenit. Sigur că după așa ceva nu mai poți fi om întreg și perfect, însă mă-ntreb eu...mai există ceva perfect pe pământ? Eu însă m-am resemnat, împăcându-mă cu gândul că motivul operației a fost să-mi recapăt o altă șansă, la o viață normală. După aproape încă un an mi-am reluat activitatea, care suferise în urma întreruperii de 9 ani.

Cât de restrictivă poate fi memoria colectivă...Nu mă mai cunoștea nimeni, pentru că necazul meu de sănătate s-a întâmplat și într-un moment tare nepotrivit, imediat după '90. Toți realizatorii radio-TV, au dat "ignor" total tuturor creațiilor artistice de până atunci...Mare greșală, pentru că refuzăm să acceptăm faptul că atunci, cultura românească a atins vârful, performanța. Arta complexă în formele-i diverse de manifestare, bucurându-se de un mare respect. A fost totuși o realizatoare RADIO, care a urmărit tot ce mi se întâmplă și m-a ajutat. Numele ei este Magdalena Săvescu, și-i mulțumesc. Întorcându-mă în timp, sau revenind în zilele noastre, simt, constat, că începem să ne întoarcem la adevăratele valori artistice. Există din nou Angela Similea, Corina Chiriac, Mirabela Dauer, un Gabriel Dorobanțu, un Adrian Daminescu, se ascultă din

nou Dan Spătaru - marele plecat. Se cântă și se ascultă din nou muzica acelor ani, muzica adevărată, convingere pe care o fac publică ori de câte ori am prilejul. Nu există muzică veche sau nouă, doar muzică bună sau nu ...

Iacă-tă că lumea își mai întoarce fața către muzica adevărată, muzica bună. Unii binevoitori, după operație, m-au încurajat în fel și chip. De pildă d-na Pinghireac, care întâlnindu-mă imediat după operație mi-a întărit moralul asigurându-mă că șansa mea de viață nu va depăși cinci ani, că după aceea mă voi transforma în oale și ulcele. Bună fată, mulțam lui Dumnezeu că de atunci s-au scurs de vreo trei ori pe atât. Alții, printre care colegi, animați de cele mai bune intenții mă consolau:

- Ei lasă, asta este...cât ți-o fi mosorelul, ața...(unii dintre ei s-au curățat deja...).

Așadar, când m-am simțit “vultur”, m-am apucat din nou de ce știam eu mai bine, de meserie. Nu știu cu ce fel de ochi, buni sau răi, sunt privit de către exponenții noii generații. Oricum, revenirea mea, această ambiționare, persistă în timp. S-au făcut aproape șase decenii de la debut, ceea ce nu-i de colo. Întâlnesc mulți “profeți” care, ori îmi atrag atenția asupra “datelor” din cardul de identitate, ori mă mobilizează: ei, merge, încă mai merge...Nu știu cum mai merge, dar deocamdată eu îmi văd de treaba mea.

Revenirea de după operație s-a evidențiat printr-un mare ajutor acordat de către prietenul meu, compozitorul Mitică Lupu, omul care a avut o totală încredere în forțele mele. Împreună, în penultimul an al mileniului doi al omenirii de după Hristos - 1999, am lucrat primul

meu Compact Disc, intitulat “*Iubire Târzie*”, pe care figura și piesa “*Pe vasul vieții căpitan*”, textul acestei piese aparținând unui mare prieten, Cornel Udrea, cu referire la evenimentul trăit cu doi ani înainte .

Împreună cu bunul meu prieten - compozitorul Dumitru Lupu

Cu câtă plăcere cânt această piesă, care mi-a ieșit după cum am vrut...Se tot întreabă cei din noua generație: “Cine-i ăsta?”(adică eu)...Nu, nu a fost deloc bună absența mea de pe eșichierul cântecului românesc de atâția ani, cauzată de starea de sănătate precară a celui de al zecelea deceniu al secolului douăzeci. Priveam la cei activi cu regrete și păreri de rău, niciodată cu invidie. Iată că m-am întors, am revenit în mijlocul publicului pe care-l iubesc, îl prețuiesc la fel ca

pe nobila meserie ce mi-am ales-o. Tare, tare mult mi-am respectat meseria...

După primul, a urmat cel de-al doilea proiect cu Mitică. Într-o zi mi-a spus:

- Mă, am niște cântece pentru copii! Nu vrei tu să le cânti?

Și așa am făcut un album cu 12 superbe melodii, pe care chiar că nu aveam idee cum l-am putea intitula. La acea vreme, Dumitrana, fiica Ilenei Șipoteanu și a lui Mitică, mă apela "bunicu" de la Galați". Intră pe ușă și cu toată mirarea, că mă văzu în studio, exclamă:

- Bunicu' de la Galați...și continuă nu știu cu mai ce...și îi spun compozitorului:

- Mitică, am găsit ce căutam, titlul copertei <<Cântați cu bunicu'>>!

Și astăzi, în spectacolele pentru copii cânt piese de pe acest album, și rememorez reacția copilului spectator, cel mai sincer analist al fenomenelor lumii, pentru că dacă îi place spectacolul rămâne, de nu, întoarce fundulețul și pleacă. Cele mai multe spectacole le-am jucat pe scena Teatrului Muzical Galați, sub egida Teatrului de Copii din Brăila, în colaborare cu actorul și regizorul acestui teatru - Mihai Păun, un mare profesionist, de o seriozitate indiscutabilă. Cu el, cu Nicu Boșcu la sunet, am făcut o echipă fenomenală, la fel ca Mihai și Lucian Mocanu; băieți pe care te poți baza la orice eveniment și în cele mai dificile și inedite experimente.

Spectacol pentru copii - Iași

Tare îmi place munca în echipă, treaba aceasta profesională, bine făcută. Am avut spectacole, întâmplări deosebite. Una dintre cele mai nostime s-a desfășurat în Dobrogea, la Hârșova. Ajunsesem în fața Casei de Cultură. Din mașină au coborât Mihai, Lucian și Marica Caramitru (nevasta lui Ion) de la Constanța. Stăteam în mașină și văd doi țișănuși. Cel mare de vreo zece ani, cel mic de vreo cinci. Al mic, vorba aceea în puța goală, pentru că de la brâu în jos era gol, cum îl făcu-se mumă-sa. Era prin mai, totuși destul de frig pentru acel moment. Mihai îl întreabă:

- Bă, nu ți-e frig?

Ăsta mic vine spre mașina în care mă aflu eu:

- Nenea, dă' și mie un ban!

Eu, cum fac de obicei, îi spun:

- Hai mă, lasă-mă în pace!

El repetă:

- Nenea, te rog frumos să-mi dai și mie un ban!

Eu:

- Hai mă, du-te și lasă-mă în pace!

În acel moment mă strigă Mihai:

- Sandule, hai să bei și tu o cafea, că fac cinste ăștia de la Casa de Cultură.

Ăla mic, o prinde din zbor, adresându-mi-se:

- Sandule...

Mă uitam la el, era atât de frumos că m-a topit, păr cârlionțat, ochii negri și mari, superb era puștiul și când mi-a zis "Sandule" m-a făcut praf. Zice încă o dată:

- Sandule!...

- Ce vrei mă?

- Dă' și mie un ban!

Bineînțeles că am scos o bancnotă de zece lei și i-am dat-o. S-a bucurat tare de tot. Dar după aceea a venit și fratele său:

- Hai, dă și mie un ban!

- I-am dat lui frate-tău, fugi de aici!

Și cobor din mașină. În clipa următoare vine ăla mic. Îl ia de mână pe frate-său, îl dă la o parte (erau la o distanță de vreo 7-8 metri), și-mi strigă:

- Sandule!...

- Ei, ce-i mă' copile?

El iar:

- Sanduleeee!...

- Ce-i măi, ce vrei?

Da el de colo:

- Mânca-mi-ai curu'!...ha, ha, ha...

Cam asta am primit contra bancnotei de zece lei. În judecata lui, ar fi trebuit să-i dau și lui frate-său aceeași

bancnotă, ca și lui. Extraordinar spirit de echipă, tipic etniei.

La Adjud, alt Țigănuș - se pare că am lipici la copiii de o anumită nație - vede el spectacolul, se bucură, și la cei cinci ani ai lui mi se adresează:

- Mânca-l-ar mama de băiat (el îmi spune mie).

Trebuie să povestesc o întâmplare, tot de la Adjud, despre cum uitau copiii de propria lor identitate, intrând în povestea spectacolului, participând alături de noi, cântând, dansând, uitând de ei. Doi dintre aceștia plângeau, urlau de-a dreptul la finalul unui spectacol. Ducându-se educatoarele la ei - o întreb pe una dintre ele:

- Ce se-ntâmplă de plâng?

- Vai, Domnu' Jula, așa de tare i-a captivat spectacolul, încât au uitat să meargă la toaletă și au făcut pipi pe ei...amintiri extraordinare.

Îmi face o mare plăcere să joc pentru copii, pentru că ei sunt cei mai cinstiți spectatori. Mare lucru...

Alături de cei mai sinceri spectatori

Astăzi, 4 iulie 2008, ziua Americii. Regret că după o așteptare de atâtea decenii au sosit americanii la noi, când oricum nu prea mai au ce face în Europa. Păcat... Eu nu le-am văzut țara, nici nu sufăr de curiozități lipsite de logică, de sens sau interes personal. Așa că, voi continua cu ei sau fără ei, egal, povestea vieții mele atât de complexă și plină de sare și piper. Mă întreb de ce nu și de miere sau zahăr? Poate că altfel aș fi căpătat, feri Doamne și păzește, diabet...

V-am trecut în revistă compozitorii cu care am lucrat, spectacolele, turneele, festivalurile la care am participat, în calitate de invitat. Vă dezvălui unul dintre aspectele importante (după cum consider eu) ale activității mele. Observați evitarea utilizării noțiunii "carieră"- și anume, conciziunea momentului scenic al solistului de muzică "poreclită" ușoară. Comparativ cu ceilalți interpreți, de operă, operetă, care au la dispoziție 2-3 ore pentru a convinge auditoriul, cel de muzică ușoară nu are la dispoziție decât trei minute. Și dacă în acest interval de timp reușește, atunci spectatorii sunt de partea lui, de nu, rămâne un anonim "*talent fără noroc e de prisos/ tămâie fără fum n-are miros*". Sunt foarte importante cuvintele, mesajul scurtei și concisei povești. Linia melodică are și ea importanța ei, însă textul primează. Creatorii de texte nu apar niciodată în față, și de cele mai multe ori poezii/textierii salvează, prin conținutul lucrărilor, melodii, ce ulterior devin mari slagăre, deoarece ascultătorul este sensibilizat prin "cuvântul cântat". El, ascultătorul, este analistul cel mai fin, cel mai sincer, cel mai adevărat. Am avut șansa colaborării cu foarte mulți textieri, oameni adevărați care m-au onorat, m-au bucurat prin creațiile lor. Îmi cer

iertare celor pe care involuntar îi voi omite, în enumerarea numelor lor, pentru că-mi este imposibil să mi-i amintesc pe toți. Dar cum l-aș putea uita pe Mihai Maximilian, Puiu așa cum îl numeau prietenii? Cu el am colaborat din plin și la Teatrul de Revistă și la multe piese - șlagăr, cele mai multe pe muzica lui Vasile Veselovski. Puiu a fost autorul multor cuplete și comedii pentru revistă, a avut ca parteneră de viață o strălucită actriță cu nume, parcă predestinat strălucirii: STELA...Stela Popescu. Un alt textier, din Constanța - un alt Puiu - a fost și este Florin Pretorian, care îl are la comandă mai mereu pe Mitică Lupu. Am colaborat de asemeni cu cea care s-a "înhămat" la a pune în pagină lucrarea vieții mele "neromanțate", concretă și veridică, Carmen Aldea Vlad, cu care am făcut și "*Haz de necaz*" și "*Dragoste fără frontiere*"- o saga țigănească pe muzica trupei Kabriolet, țigani greci stabiliți undeva în apropierea Moscovei. Și alte câteva creații de referință lansate în filmele la care am fost invitat să particip, de către Mitică Lupu - semnatarul scenariului, compozițiilor muzicale, dar și multor indicații artistice și regizorale. Carmen nu cunoaște resentimentele (disprețul, ura, răzbunarea dacă vreți), tot ce mi-a scris este încărcat de frumusețe și destinat unui segment de spectatori, așa cum spun francezii: "pour les connoisseurs". Spun acest lucru pentru că, dacă de pe scenă pulsul sălii nu îl simt, ca interpret, îmi ies din stare, îmi dispare și emoția, iar piesa își pierde greutatea, își pierde valoarea. Așa că eu îmi aleg momentul special, cu mare atenție și grijă. Distinsa mea colegă de la teatru, Lidia Moldoveanu, este autoarea celor mai multe texte ale cântecelor mele, poate și datorită faptului

că eram zi de zi aproape. Ne sfătuiam asupra subiectelor respective, asupra poveștii ce trebuia pusă pe note, în doar 3-4 minute. Cu ea, înțelegerea era atât de clară, încât nu-i puteam descoperi nici măcar lipsa vreunei virgule, nu modificam nici un cuvânt, dar chiar nici o literă, toate fiind bine potrivite, la locul lor. M-a dezarmat prin performanța literară cu piese ca “*Ești tu, doar tu*”, “*Viața mea*”(compusă de către Mitică Lupu - am vorbit mult despre el, dar merită), și foarte multe piese ce au intrat în repertoriul pe care-l dăruiesc ascultătorilor muzicii mele.

A scris pentru mine, puțin...dar bine, și Viorela Filip. “*Mi-ai adus iar primăvara*” este unul din marile mele șlagăre. Din generația textierilor mai copti, a seniorilor, îi amintesc pe: Aurel Felea (“*Când liliacul va-nflori din nou*”, compoziția lui Gelu Mihăilă), George Mihalache (“*Mă iubește și pe mine cineva*”) - cu multe piese. Nea Georgică, să te odihnească Dumnezeu în pace!

Există și un textier, creatorul unui singur text, atât de îndrăgit, celebru și fredonat de câteva generații trecute și prezente, el a fost Ciupi Rădulescu, autorul versurilor marelui șlagăr al lui Enrico Macias - “*Soția prietenului meu*”. Contemporanii mei își amintesc despre acest actor, al Teatrului Muzical Constantin Tănase, actor de comedie, ce binedispunea săli întregi cu gagurile, cu glumele lui inteligente și de un comic spumos, făcând să râdă copios, la momentele lui, auditoriul. Textul, o traducere de fapt, este de o eleganță și o profunzime excepțională, datorită cuvintelor. Piesa s-a bucurat și în continuare se bucură de un uriaș succes. Sigur, ea a apărut într-o vreme în care morala proletară

era la mare preț și a constituit (cântecul în sine) o surpriză pentru multă lume. Bucuria mea este că nici în ziua de astăzi, când considerăm că genurile muzicale se exprimă într-o totală stare de libertate, nu a scăzut în preferința publicului, nu este uitată, ascultătorii fredonând-o cu o reală plăcere.

Simt necesitatea unei regresii temporale, la nivelul anului 1949, cred. După cum știți, eu aveam două surioare mai mari decât mine, cea mare s-a căsătorit în acel an cu un basarabean care mi-a dăruit o chitară în schimbul surorii pe care el, chipurile, mi-o luase. Era chitara la care cânta el, cum putea și cum se pricepea. Mi-a pus-o în brațe, și cât am putut am încercat să învăț să mă acompaniez, la acest instrument minunat, dar nou pentru mine.

Între timp devenisem “omul cu chitara”, fapt ce mi-a adus o mulțime de beneficii în perioada frecventării Liceului Comercial din Cluj. Dacă nu am excelat prin silință, acest lucru s-a compensat cu talentul cântatului și al discreției frunților colegilor, cât și profesorilor mei. Cei din urmă, mai discreți, păstrau distanța elev - dascăl. Colegii în schimb dădeau buzna permanent. După ei ar fi însemnat să mă transform în omul - tonomat.

Am reușit să reproduc chiar un acord rusesc, știut fiind faptul că românii cântă în acord italian. După vreun an cred, la Șimleul Silvaniei a sosit un tânăr - Ștefan Răduț, un maestru al chitării, care m-a îndrumat atât de bine, încât la un moment dat reușisem să mă acompaniez, nesperat de aproape de adevăr. Ștefan avea și un glas frumos, chiar interesant, pe ici pe colo. Am încercat să-l copiez. Era în perioada serenadelor, aveam gașcă, și pentru că știam să mă acompaniez la chitară

crescusem în importanță și în ochii amicilor mei și mai cu seamă a fetelor, care intraseră în gândurile noastre, mai ascuns sau mai la vedere. Acestor “admiratoare” le făceam serenade, serile. Ele stăteau la fereastră și aprindeau chibrite, două, trei, în semn că erau pe fază și primeau cu plăcere serenada. O profesoară, doamna Cupșa, avea două fete superbe, pe care am uitat cum le chema. Sunt mulți ani de atunci. Era vară, vacanță, noapte, și noi ne-am dus sub geamul acestor surori Cupșa, am cântat ...doamne ce serenade pasionale ne-au animat atât corzile vocale cât și corasonale, însă nici un licăr de chibrit, nici un licurici. Doar, într-un târziu s-a deschis o fereastră, de unde o voce masculină, evident disconfortată, cu un puternic accent evreiesc se aude:

- Măi băieți, ați cântat foarte frumos, și știu și pentru cine, dar surorile Cupșa s-au mutat la Oradea, nu mai locuiesc aici.

Câtă dezamăgire ne-a invadat nu vă puteți imagina. Amintiri, dulci - amare, amintiri ale unor vremuri de neuitat, imemoriale...

Revin la Ștefan Răduț, cel care m-a ajutat să stăpânesc oarecum secretele chitarei. A ajuns dirijorul Teatrului de Estradă din Deva, și nu știu prea multe despre activitatea muzicală de acolo, pentru că eu am activat la Galați și am întrerupt orice legătură, din lipsă de timp și cu siguranță și dintr-o crasă indolență. Recunosc....

Acest antrenament a precedat etapa Bistrița. M-a ajutat enorm. Acolo se afla o Casă de Cultură, care pentru mine, copil modest dar pus pe fapte mari, echivala cu Scena Scalei din Milano. Casa de Cultură

avea o impresionantă activitate culturală. Constat cât de mult am muncit, însă fără un scop precis. Cântam pentru că așa mă simțeam bine. Mă bucura, îmi plăcea arta interpretativă, simțeam că eram făcut pentru ea, pentru scenă. Astăzi, după mai bine de o jumătate de secol de “viață scenică”, sentimentele mele față de această nobilă meserie sunt aceleași, nealterate. Dacă îmi place o melodie, o preiau cu multă rapiditate, ca să o pot dăruia ascultătorilor, căroră chiar dacă nu mai am de arătat prea multe, am însă de spus, prin cântecele mele, destul!

Din câștiguri materiale nu mi-am făcut un crez, un țel anume, dar și fără să mă gândesc la o recompensă, detașat de aspectul financiar al activității mele cultural - artistice, nu se poate. Pe mai mulți sau mai puțini bani am cântat de câte ori am fost invitat, motiv pentru care rezist de peste cinci decenii în sfera cântului. Pentru performanța reușitei mele, nu pot decât să mă declar satisfăcut, cu toate că acum, în clipa când povestesc despre toate aceste chestiuni, am senzația că mă exclud, că vorbesc despre altcineva.

Au fost și perioade în care câștigurile au fost semnificative, nu mă plâng nici acum, cu toate că am o vârstă. Dar sunt persoane fizice sau juridice care îmi apreciază prestația și care cu drag și încredere mă cheamă să-mi fac meseria la evenimente și cântări destul de importante. De fiecare dată răspund prezent fără să mă gândesc la remunerație. Bani nu constituie un obiectiv în sine, și-mi amintesc de o noapte, în urmă cu ceva ani, când eram foarte, foarte bolnav, aproape inert, și vizionam pe micul ecran o peliculă americană. Era vorba despre o familie de oameni de culoare. Dar, dacă m-ați întreba care era story-ul filmului...habar n-am. Țin

minte însă cu exactitate momentul în care eroul cel tânăr, în jur de 45 de ani, se adresează tatălui - seniorului - în vârstă de 75-80 de ani :

- Tată, m-am îmbogățit, tată am cinci mașini...

Și replica tatălui:

- Da fiule, ai cinci mașini...păcat că n-ai decât un singur fund...

Câtă dreptate avea seniorul, pentru că dragii mei și de ați avea zece mașini, nu ați putea călători decât cu una și în aceea ocupând doar un singur loc. Ai o casă cu 40 de camere, dar nu dormi decât într-o cameră și numai într-un singur pat. Dacă ai avea o magazie de alimente cât palatul construit de Ceaușescu, în București - Casa Poporului - tu nu poți mânca decât cu o gură, la fel ca cerșetorul, fără nici o diferență.

Probabil că cine mă aude vorbind așa își imaginează că îmi scuz starea materială normală, pentru că nu pot pretinde că sunt o persoană pauperă. Nu e adevărat, eu chiar așa gândesc. Îmi iubesc meseria, trăiesc momentul și nu-mi fac prea multe griji sau planuri pentru ziua de mâine. Nu fac acumulări, pentru că “după” nu luăm cu noi “dincolo” nimic, să mă ierte Dumnezeu.

Tocmai am făcut o pauză ca să pot urmări pe postul local de televiziune din Galați, o emisiune unde a fost invitat fostul meu coleg Tedi Munteanu, cu toate că mie personal mi se pare că acest nume este canin, nu uman. Din acest motiv, când a venit la teatru eu i-am propus ca pe afiș să treacă Teodor Munteanu și așa a și făcut. Faptul că am urmărit participarea lui la masa rotundă mi-a readus în memorie, colectivul artistic al estradei gălățene, despre care cred că a sosit momentul să

povestesc. În 1954, colectivul pe care l-am găsit la venirea mea, se compunea doar din amatori, amatori dar foarte talentați.

1954 - Primul colectiv al Teatrului de Estradă Galați

M-am integrat lor, îndrăgostit și eu și ei de meserie. Dirijorul și directorul, unul și același, era Aurel Manolache, Gelu, fratele său era un foarte bun actor de comedie, care a făcut o carieră solidă, continuată apoi la Teatrul din Constanța și recunoscută atât în țară cât și peste hotare. Cu toții eram ca o mare familie, ne înțelegeam perfect, neștiind ce înseamnă invidia, răutatea, virușii ce au contaminat mai târziu scenele românești, indiferent de profilul actului artistic.

*1954-Colegii mei: Coca Roman, Mariana Negruț,
Lenuș Grigoriu și Gelu Manolache*

*1955- Distribuția comediei muzicale "Echipa noastră",
regizată de Ștefan Iordănescu*

Eu veneam din Ardealul a cărui dramă ei nu o cunoșteau, dar pe care Julia și familia lui o trăise din plin. L-au cunoscut și ei mai târziu, după ce au început turneele prin toate localitățile țării. Din trupă făcea parte și Lenuș Gavriloș, o fată și o colegă minunată, cu care am făcut și primul duet din viața mea de artist. Am cântat împreună o piesă la moda în epocă “Cu săniuța, prin nămeții de zăpadă”. Lenuș este, de fiecare dată când o întâlnesc, o bucurie de om, încât îmi face o deosebită plăcere să stăm la o cafea și o șuetă, ca pe vremuri. Are și ea probleme de sănătate, ca fiecare, după o viață de trudă, dar cu decență nu le aduce în discuție. Este la fel de veselă și exuberantă, ca atunci când evolua pe scenă, sugubeață.

Cuplul de comici ai revistei gălățene, Jean Segal și Traian Vasiliu, a fost un duet longeviv și productiv. Din păcate au părăsit prea devreme teatrul, ca să se ocupe de secțiunea de momente vesele, printre îngeri. Aveam o cântăreață brăileancă, Mimi Giuglea, o colegă minunată și atât de drăguță pe care nu am văzut-o niciodată supărată. Era căsătorită cu un băiat pe măsură, foarte capabil, care a lucrat pare-mi-se și prin securitate, după plecarea ei din teatru. Mai târziu am aflat că lucra la Ambasada României din America, împreună cu soțul său, ce se numea Cornel Alexandru. Sunt curios să știu ce-o mai fi cu Mimi, și ce-o face, pentru că n-am mai văzut-o de atâta timp, și mai știu că fiica lor se numește Ioana.

Aveam un coleg, pe care-l consideram a fi cel mai bun dintre noi, cu un glas unic, Vanea Sîriac. Făcuse războiul, frontul și avea așa un spirit patern, de parcă ne adoptase pe noi toți. S-a stins din viață mult prea

devreme, și ce păcat... L-am condus pe ultimul drum cu lacrimi și sufletele îndurerate. Tot pe atunci aveam în trupă un actoraș OZY HORN, ovreu după chip și nume. Avea un aer de superioritate, cam arogant. Rolurile lui erau, de fel, de băiat bun, roluri pozitive. Un tovarăș mai educat, care încerca să ne educe și pe noi, cei care eram mai deficitari la capitolul respectiv. A emigrat în Israel, nemaiauzind nimic despre el până la un moment dat, când cineva ar fi spus că “îl chemase Dumnezeu la el” pe OZY. Așa ni s-a spus. A urmat o restructurare a “revistei” în așa- zisa familie lărgită a Teatrului Muzical din Galați, ce a cuprins și aspirarea ei, a revistei, în mai sus pomenita instituție. Trupa și-a diversificat consistența prin cooptarea de noi membri. Așa a apărut familia Panaitopol: Ofelia cântăreață, George actor de comedie, și pentru că Jean Segal părăsise estrada, evoluând mai mult în spectacole de operetă, a făcut un fericit cuplu scenic cu Traian Vasiliu. Familia Panaitopol s-a încadrat foarte bine, atât în trupă cât și în Galați, urbea de la malul Dunării, unde, după plecarea din București și-au clădit familia. Fiica lor a devenit actriță de comedie, tot la Galați, moștenindu-și părinții. Toți trei din bucureșteni au devenit gălățeni. În aceeași perioadă, a sosit, cam deodată cu ceilalți și familia Mitoșeru. Numai că aceștia nu au venit să rămână, nefiind convinși că pot face parte din trupa acestui teatru, de primă mână, și comportamentul lor demonstrând dorul de ducă. Până la urmă s-au reîntors în Capitală.

Dar înaintea celor două familii de bucureșteni despre care am povestit, a sosit de la Brăila, dirigiorul Cristofor Barbatis, care a făcut parte din trupa teatrului

până la pensionare. Era foarte bine pregătit profesional și ne-a fost de mare ajutor, Dumnezeu să-l odihnească, acolo unde i s-o fi așezat sufletul.

Prin 1966, în timpul unui turneu în Uniunea Sovietică, județeană de partid a hotărât ca Julia și Miron să fie înlocuiți cu doi tineri muncitori de pe la Șantierul Naval, încadrați ca soliști la teatru. Instalați de către un secretar de partid, pe nume Baroga, băieții au venit cu aer de vedete, aceștia erau Tedi Munteanu și Valeriu Sillion. Pentru că suntem la momentul adevărului, aflați că cei doi nu erau lipsiți de talent artistic. Mie totdeauna mi s-a părut că Valeriu Sillion era cel mai talentat, talent nativ, evident, cânta și la chitară, a avut și o apreciere din partea publicului, deci succes de necontestat. Însă nu a insistat în creșterea nivelului de pregătire, mulțumindu-se cu mediocritatea. Cel de-al doilea, Tedi Munteanu, nefiind nici pe jumătate dotat ca Valeriu, avea însă un gen de perseverență diabolică, pentru a-și duce până la capăt lucrarea. Era în stare de orice, chiar de malversațiuni. Stătea tot timpul în anturajul șefilor, din partea cărora avea și sprijinul, se afla și într-o mare amiciție cu al doilea (după prim secretar) secretar al Județenei de Partid, ce se ocupa cu organizarea. Se vizita cu “tovarășul” Constantin Leonard, responsabilul cu organele de miliție și securitate.

Tocmai aceasta a fost perioada în care eu și Miron am primit interdicția vizei de plecare în turneele de peste hotare. Oare de ce? Nu eram suficient de buni să reprezentăm România în lume? La unul dintre turnee, în Grecia, din 22 de participanți doar unuia - radiofonistului, în bătaie de joc i s-a dat viza. Nimeni, niciodată nu mă va putea convinge că “bunul”

nostru coleg nu a contribuit majoritar la nefinalizarea turneului din Grecia. Omul acesta are contribuții interesante interpretative, într-un stil caracteristic, și ajung să mă întreb:

- Oare de ce varsă atâta venin în juru-i? Toată lumea îi este ostilă, toți îi obstrucționează ascensiunea...și nu toată lumea... ci doar eu, Julia, pentru că Miron, Dumnezeu odihnească-l e de mult plecat la cei adormiți.

Jelanie mare că nu-i lăsat să se afirme...Oare îl oprește cineva în Gara de Nord, ca să nu contacteze oricare dintre compozitorii cu nume și renume și să le comande piese noi? Îl oprește oarecine în Gara de Nord, să nu abordeze vreuna dintre nenumăratele Case de Producție? Sau posturi TV? Adică explicați-mi și mie rogu-vă cum este OPRIT??? Este real faptul că eu nu l-am chemat și nici nu-l voi invita la TV Galați, în emisiunea mea. Chiar de îl cheamă colegii mei, nu mă privește, nu mă interesează micimea clevetelilor sale, injuriile pe care mi le expediază pe toate drumurile. Cinste lui, să-i dea Dumnezeu viață lungă ca să aibă parte de bucuriile mele artistice. Teoria bumerangului.

La antipozi, prietena și colega mea de teatru, Lidia Moldoveanu, un fel de Jolly Jocker al teatrului gălățean, artist bun la toate, în funcție de necesitate: când actriță, cântăreață sau textier. Chiar și regie de teatru a făcut, și acest lucru chiar nu mă miră deloc. Pentru mine ea reprezintă o colaboratoare de nădejde, o colaboratoare prețioasă, valoroasă, dar la timpul potrivit am prezentat-o, cred, pe măsura valorii ei incontestabile.

Acum voi evoca colegi deveniți celebri, și voi deschide capitolul cu Doru Octavian Dumitru. Traian Vasiliu ieșise la pensie și rămăseserăm descoperiți cu un

loc de actor de comedie, la Revistă. Eram la Vaslui, unde l-am întâlnit pe folkistul VAȘUTA și din vorbă-n vorbă mi-a propus un băcăuan, ce făcuse parte din ansamblul U.T.C., la Serbările Tineretului. Ansamblul desființându-se, tânărul respectiv, aflându-se la acel moment acasă, la Bacău, numele lui - Doru Octavian Dumitru. În noaptea de după spectacolul de la Vaslui am obținut numărul de telefon, mai cu seamă că, a doua zi, plecam ca să jucăm, tocmai la Bacău. Deh, așa-i în viață când îți pune șansa mâna pe cap...L-am contactat telefonic propunându-i o audiere, a doua zi, la Casa de Cultură. Mi-aduc aminte ca astăzi, de întâlnirea dintre noi doi. Era un tânăr inginer la Bacău, bucuros pentru propunerea ce i-o făcusem, pentru că spectatorii, după desființarea ansamblului, îl cam uitaseră. La vizionarea de după ce ne auzisem la telefon participau: Miron, Panaitopol și eu, și nu mai țin minte care dintre colegii noștri se mai afla în sala Casei de Cultură. Dar, spre surprinderea mea am fost singurul susținător al lui D.O.D. Nimeni dintre ceilalți nefiind impresionați de prestația lui.

La insistențele mele, Doru a fost angajat la Teatrul nostru, unde încet, încet jucând a ajuns la performanțele umorului de astăzi.

Următorul an, vara, am plecat în turneu pe litoral. Aici l-a văzut șeful ARIA Constanța (Asociația Română de Impresariat Artistic) - Sebastian Tașcă. Acesta l-a convins (ca să nu spun vorba aceea, mai puțin elegantă "l-a momit") să ne părăsească, angajându-se la Teatrul de Revistă Fantasio. A făcut-o de la sine, fără nici un regret, scopurile sale ascunse fiind exacte, ca un ceas electronic. Nu mi-au plăcut multe reacții, care îi trădau

parcă “mutările” ulterioare, pe tabla de șah a evoluției lui. Jucam la Casa de Cultură de la malul mării. Tatăl său, cu care el nu era în relații foarte bune, făcuse drumul de la Bacău la Constanța ca să își vadă fiul pe scenă. D.O.D. l-a ținut la ușa cabinei neprimindu-l și evitând să stea de vorbă cu el. Atunci am înțeles ce discrepanță enormă înregistra acest tânăr, între chipul angelic și sufletul diavolesc...Să-i faci așa ceva tatălui tău...

L-am ajutat acordându-i șansa unui angajament, întinzându-i o mână, scoțându-l din anonim! Acum, după ce a devenit celebru, după cum declara într-un acces de criză de modestie, nu mă mai cunoaște. Așadar, se confirmă maxima, că nici o faptă bună nu rămâne nepedepsită. Drept pentru care, după 25 de ani de la plecarea lui, nu am primit decât un singur telefon!

Prin plecarea sa Estrada șchiopăta din nou la segmentul “comedie”. În turneu, la Piatra Neamț m-am plâns directorului Casei de Cultură, Luca, care îmi era și prieten. Mi-a recomandat un tânăr talentat “aproximativ”, ajutor de bucătar, ușor deficitar ca formație intelectuală. I-am răspuns că nu mă interesa calificarea profesională (în bucătărie), meseria din care venea, și așa l-am cunoscut pe Cornel Palade și pe soția sa, nedespărțiți - care îl ajuta să construiască “momentele vesele”. Aceeași așa-zisă “comisie”, care îl analizase artistic pe cel dinaintea sa, îl audiase și pe Cornel Palade, împreună cu aproape toți ceilalți colegi ai teatrului. Și la fel ca în anterioara situație, nimeni, în afara mea, nu l-a creditat, nu a fost de acord cu angajarea. L-am adus la Galați, și el a simțit că îl protejez. Tot atunci am avut o șușe, un fel de ciubuc, la

Piatra Neamț, la el acasă. Postul în schema Galațiului fiind blocat, nu l-am putut angaja imediat, dar de îndată ce s-a deblocat l-am și încadrat, cu acte în regulă, în colectivul teatrului. Totuși nimeni nu-l vroia. Am avut noroc, nu știu de ce mă raportează la mine ...”am”...când de fapt el “a” avut noroc. Concomitent cu sosirea lui, în teatru, concerta o trupă de bulgari din țara vecină, trupă cu care am făcut un turneu de-a lungul și de-a latul României. Pentru turneu, doar eu și trupa evoluam și pe rând, prin rotație, câte un solist, care să concerteze cu bandul. Prezentarea și părțile comice stabilisem să le facă Palade. Acest turneu l-a ajutat în câteva luni să ajungă la nivelul acceptabil, al unui actor de comedie, de revistă. După plecarea bulgarilor, poziția lui Cornel câștigase teren, aprecierea sa situându-se la un nivel, la o cotă ridicată. Se evidenția pentru aportul personal în trupă. După ieșirea mea la pensie mi-am alcătuit o mică formație, în formulă restrânsă ...și, curios, el, Cornel s-a integrat în ea. Am susținut câteva spectacole prin țară, timp în care a început un soi de revoluție. El, omul pe care îl susținusem împotriva tuturor, mă trăda. Dar nu era nici prima și nici ultima dată, când am constatat că, bine faci, rău găsești.

Pe la finele lui 1989, la Galați a avut loc o competiție de “brigăzi artistice de amatori”. Am participat la repetițiile acestora la noi, pe scena noastră, remarcând un ȝigănuș brunet, mustăcios și care nu era lipsit de talent. Cu mine se afla directorul Alecu Sfetcu, Dumnezeu odihnească-l:

- Alecu, i-am spus eu, cred că pe acest băiat ar trebui să-l iei la Estradă.

Pe băiat îl chema Romică Țociu. La acel moment postul era ocupat. A venit Revoluția, s-a schimbat directorul, a venit Ionescu, și aproape nu era seară în care să nu primesc telefon de la Romică Țociu, “cel adus de Revoluție pe scena comediei”.

În cele din urmă, la 1 mai 1990, eu am ieșit la pensie și cred că în locul meu s-a produs mutația. Romică a fost angajat. Avid de glorie, vitezomanul Romică a părăsit urgent teatrul gălățean, urmat și de Cornel Palade. Împreună au realizat acest tandem comic, longeviv, de peste două decenii. Eu le urez viață cât mai lungă în comedia românească, cu toate că am dispărut din “agenda” lor. Ei nu mă mai cunosc, nu că aș suferi cumva din acest motiv, dar...este mereu un dar...

Am datoria morală să pomenesc nume importante din orchestra teatrului, din orașul udat de apele marelui și bătrânului fluviu - Dunărea! Se poate că primul și cel mai important este al instrumentistului Mircea Rusu, pe care și eu și Miron, considerându-l un talent excepțional, l-am promovat, cât de mult am putut, până la rangul de șef de orchestră. Am fost împreună în turnee în țară, cât și peste hotare, de fiecare dată aplauzele furtunoase confirmând calitatea și faptul, că am făcut o treabă bună, întreaga echipă. Era un mare talent, foarte muncitor, foarte serios, însă dificil ca și caracter. Și așa a rămas până astăzi, că nimeni pe pământ nu poate atinge la toate segmentele Everestul! Să-i dea Dumnezeu sănătate!

Un alt mare instrumentist a fost trompetistul Mihai Tonu. Trebuie să recunosc, băiatul ăsta avea o serioasă știință de carte, păcat însă că nu avea și forța să finalizeze, lăsând toate lucrurile neterminate. Ne-am fi putut folosi de marele talent al lui Mihai Tonu, dar, cum

spune poetul: “tămâie fără fum, n-are miros, talent fără noroc, e de prisos”. El chiar a fost un talent fără noroc.

O altă colegă, Florica Macarie, reprezenta o curiozitate în orchestra teatrului, pentru că instrumentul la care cânta era atipic pentru o femeie - țug trombon. După știința mea, nu erau prea multe femei, care să cânte, la acest instrument. Florica făcea senzație în toate spectacolele și turneele noastre, apariția ei atrăgând ropote de aplauze, care parcă nu se sfârșeau.

În lunga-mi activitate am cunoscut atâția artiști, interpreți, interprete, instrumentiști, balerini, balerine, pe care nu mi-i pot aminti după nume. Nici nu ar fi posibil. Îmi cer scuze tuturor celor care prin omisiune scuzață și involuntară nu se vor regăsi în cartea amintirilor mele. Să nu se simtă nedreptățiți.

Este 7 iulie 2008. Așadar după operația pe inimă, încet, încet, mi-am reluat viața de dinainte: spectacole, imprimări, posturi TV (mai rar, pentru că nu m-a chemat nimeni). Subliniez, Mitică Lupu - a fost singurul, care după experiența-mi traumatizantă cu operația pe cord, m-a investit cu încredere ajutându-mă să-mi fac câteva albume, la care, vă jur, nici nu mai visam. Am avut foarte multe evenimente, atât spectacole pentru cei mici, cât și pentru cei mari, dar iată că a venit și anul semicentenarului meu -2004. Din 1954 până în 2004! Și așa mi-a venit ideea spectacolului aniversar. L-am contactat în această nebunie, pe directorul teatrului Florin Melinte, care a marșat, poate puțin sceptic, nefiind convins de rezultatul final, al întâmplării artistice. Am apelat și la Ionel Miron, cel lângă care, umăr lângă umăr, am trudit atâta vreme. Mi s-a părut tăcut, răspunzându-mi monosilabic, invitației mele de

a-și pregăti un minirecital. La pol opus am discutat cu, Dumnezeu să-l odihnească, Dan Spătaru:

- Dane dragă, am cincizeci de ani de activitate pe scenă și m-aș simți foarte onorat, dacă ai accepta invitația, de a participa, alături de mine, la acest spectacol.

A fost, cum era el, atât de drăguț:

- Da, sigur ca da! Contează pe mine!

Apoi l-am sunat pe Gabi Dorobanțu, cântăreț oarecum în vogă, deși aflat într-un con de umbră, la acel moment. Și el a confirmat pe loc participarea.

Cum era normal, pentru echilibrul spectacolului am invitat un artist foarte îndrăgit, din tânăra generație, într-o ascensiune evidentă de formă. Paul Surugiu - Fuego mi-a mulțumit pe loc, pentru invitație cu un da, ferm. Puștiul, fără fițe sau fasoane și-a dat acordul de participare.

Nu putea lipsi familia “combinată” Lupu-Șipoteanu, adică Mitică și Ileana, tocmai ei, prietenii mei. Ca să nu vină singuri au alcătuit trio-ul prin participarea Carmencitei, care mi-a scris ceva frumos. Păstrez cu drag înscrisul ei.

- Da Carmen, despre tine este vorba: Carmen Aldea Vlad...

A venit de la Cluj, marele meu prieten, Cornel Udrea - umoristul.

În 31 ianuarie 2004 a avut loc premiera. Interesul spectatorilor a fost nesperat. Sigur, Melinte a fost foarte drăguț, mi-a dat o serie de invitații, iar locurile disponibile, rămase pentru spectatorii plătitori s-au ocupat imediat. Nu doresc să reiau tema interesului prezentat de către toți cei care au vizionat show-ul

semicentenar, nici despre cei în jur de 200, care nu au putut beneficia de un loc în sala, ce s-a dovedit neîncăpătoare. Toți prietenii de pe scenă s-au depășit pe ei. A fost un real eveniment. La acest secol dat pe din două, eveniment petrecut o singură dată în viață, Ministerul Culturii mi-a acordat o diplomă de excelență. Spectacolul a fost prezentat de către Titus Andrei, marea voce a radioului. Realmente a fost o mare sărbătoare a sufletului meu.

*Titus Andrei, Alexandru Jula și Florin
Melinte – Spectacol aniversar 50 de ani de activitate
artistică*

Din păcate Miron, colegul meu de scenă de atâția ani, îmbolnăvindându-se între timp, nu a mai putut participa la spectacol. A făcut o tumoare pe creier și a fost operat la București de urgență. Bietul Ionel...

Spectacolul s-a întins pe durata a patru ore, în care nimeni nu a plecat acasă. Ovațiile au ținut minute în șir. Florin Melinte, directorul teatrului, a apărut pe scenă făcând următorul anunț:

- Pentru cei 200-300 de spectatori care au rămas pe dinafară, în această seară, din lipsa locurilor, nebeneficiind de acest mega spectacol, vom “bisa” evenimentul în seara zilei de 15 februarie!

Am rămas perplex, pentru că mie nu-mi spusese nimeni ce intenții aveau pe viitor, conducătorii instituției. Invitații - participanți, care veniseră doar pentru mine (eu suportându-le numai contravaloarea transportului, nici un leu în plus), nu ar fi putut reveni la următorul spectacol, în aceleași condiții, pentru simplul fapt, că acesta nu ar mai fi putut fi, tot un “spectacol aniversar”. Orice aniversare se întâmplă, pentru același motiv, numai o dată, nicidecum de două ori. Atunci am discutat cu Melinte, după spectacol, despre condițiile ce presupuneau ulterioarele întâmplări, Florin angajându-se să plătească el artiștii-invitați, la următoarea reprezentație.

Spre norocul meu, niciunul dintre invitați nu avea în perioada respectivă, alte angajamente, drept pentru care în 15 februarie am reluat spectacolul din urmă cu două săptămâni. Numai că am avut parte de același fenomen, cu repetiție. Din nou au plecat acasă oameni ce nu încăpuseră, în sala prea mică a Teatrului. Tot în jur de 200 de persoane, nu au mai avut loc. De această dată, toată sala fusese vândută, fără invitații. În situația dată, Florin Melinte a hotărât permanentizarea spectacolului, transformat acum în *“Jula și invitații săi”*. Ceea ce s-a și realizat.

Spectacolele se desfășurau regulat, lună de lună cu alți invitați, rând pe rând, toată floarea cea vestită, a divertismentului românesc. Dan Spătaru a fost invitat, până cu puțin timp înaintea plecării, retragerii, a ultimului gong, spre lumea celor dreți. Ultima sa reprezentație pe scenă a fost tot la Galați, în același spectacol, *“Jula și invitații”* “... A participat de mai multe ori Gabriel Dorobanțu, de foarte multe ori Paul Surugiu a evoluat pe scena aceluiași spectacol. Angela Similea, aflată în acel moment într-o pasă nu prea roz, a participat și ea la spectacol, Ovidiu Komornic de asemenea, a onorat invitația mea, Sofia Vicoveanca, Mioara Velicu, Mădălina Manole, Mihai Constantinescu, Stela și Arșinel...L-am adus pe Florin Piersic, cu care am avut cinstea și bucuria să fac și un mic turneu la Focșani și Brăila, la Tecuci și Liești. Cei din Liești au considerat un eveniment epocal venirea lui Florin Piersic, în comunitatea lor. O mare sărbătoare ...Inegalabilul Florin Piersic!

I-am adus pe Nae Lăzărescu și Vasile Murariu, pe Nicu Constantin - dragul de el, plecat dintre noi sus, sus de tot - Nicu venise cu Măndița, fosta noastră colegă, care a cântat și ea în spectacol. Gheorghe Turda, Cristina Stamate, Stela Enache, au fost foarte mulți și toți la fel de celebri, greii scenei românești!

A fost Cornel Constantiniu. I-am făcut și o înregistrare pentru emisiunea mea de la TV. Venise la un prieten și două ore l-am filmat în grădina acestuia, pe Cornel, aici la Galați. Adrian Daminescu, Octavian Ursulescu...Tavi a fost invitat permanent cu șarmu-nelipsit, la spectacolele mele. Daniela Condurache, Victor Ila - acest om de culoare, simpatic și mai român

decât mulți români, este un minunat actor de comedie. Cântă extraordinar! Ce mi-a rămas de la el într-o pauză de spectacol?

- Bă, voi știți că noi, negrii avem o biserică la voi, aici în România???

Am rămas toți cu semnul întrebării pe fețe.
Răspuns:

- Biserica Neagră de la Brașov!

Și o altă glumă:

- Știți de ce cumpăr eu copiilor chocolată albă?

...Ca să se murdărească pe degete.

Foarte drăguț acest Victor Ila.

Aș putea spune că Benone Sinulescu a fost de vreo două ori. L-am adus pe Ion Suruceanu - de la Chișinău. Am avut-o ca oaspete pe Anastasia Lazariuc. Au fost pe scenă Ilie Micolov, Jean Paler, Carmen Rădulescu, Mirabela Dauer, Corina Chiriac, Florin Georgescu. Florin nu a fost în spectacol, dar a fost în emisiunea mea TV. O plăcere, o bucurie de om! Titus Andrei, Daniel Iordachioaie, Gil Dobrică - Dumnezeu să-l ierte. Ce figură frumoasă a făcut Gilache...Doamne, ce păcat că s-a pierdut. Marina Voica a concertat în spectacol și a fost foarte încântată. După aceea i-am întors vizita la Breaza, făcându-i un material, un filmuleț, o emisiune întreagă. Desigur merită, merită ca și Draga Olteanu Matei. Măine plec la Piatra Neamț, ca să o întâlnesc, pentru că, acolo s-a retras după pensionare. Da...au trecut pe scena "aniversărilor mele" Floarea Calotă, Jean Constantin, Mihai Elekeș, Georgeta Cernat, și încă mulți alții.

Acești prieteni și colegi pe care i-am prezentat, sunt sigur că nu sunt toți. Dacă involuntar i-am omis, le cer iertare!

Concomitent cu acele spectacole lunare, am inițiat un ciclu de emisiuni TV, la TV Galați. Începând cu primăvara 2004, săptămânal, sâmbăta, gălățenii având prilejul să-și întâlnească actorii, cântăreții, personajele preferate, din divertismentul românesc, mereu alți și alți invitați. O să aduc în discuție, în doar câteva cuvinte, această emisiune TV. În afara marilor personalități ale scenelor românești, m-am gândit și la promovarea tinerelor talente, care meritau să fie cunoscute. Cântăreți de muzică populară, ușoară. Am invitat o tânără ce studiasse pe o bursă a statului Indian, pe o perioadă de un an de zile, muzica indiană. Destinația emisiunii era precisă, se adresa telespectatorului mediu, cel care stătea mai mult pe acasă, neavând resurse financiare să circule, să vizioneze “pe viu” acte de cultură, sau pentru cei imobilizați la domiciliu. Sigur că eu am fost prost plătit, trebuie să fac această mărturisire, ca să se înțeleagă pe deplin actul voluntariatului (în scop de propagare a culturii prin mass-media). Nu sunt nici foarte încântat de tratamentul oferit de directorul postului Pâslaru (și acest fapt trebuie să rămână înscris). Am continuat emisiunea, nu atât pentru remunerație, cât pentru bucuria telespectatorului, care se hrănea spiritual, în fiecare weekend, cu imagini nebănuite, stând lipit de ecranul televizorului.

Voi încerca să continui emisiunea cât voi putea.

Am să punctez câteva aspecte legate de spectacolele lunare de pe scena Teatrului Muzical, revenind în timp la acel moment. Bănuiesc, cred că nu

sunt lipsite de importanță, atâta timp cât mi-au adus un imens beneficiu moral. Numai că directorul Teatrului, Florin Melinte, un băiat tânăr, despre care n-aș putea spune, de altfel, că este lipsit de calități, are nemăsurate ambiții ce uneori depășesc limitele normalului. Lui i s-a părut la un moment dat, că toate succesele, toată gloria revărsată de marii artiști, despre care am amintit, i s-ar cuveni lui și numai lui. Ceea ce era absolut greșit. Eu nu aveam nevoie de lauri, cincizeci de ani de teatru îmi umpluseră și fruntea și umerii de buchetele lor. Am locul meu precis stabilit în ierarhia muzicii românești. Oricât ar fi vrut să-mi diminueze meritele, multe, puține, nu i-ar fi stat în putință. N-ar fi avut cum.

Totodată, orice tentativă de atribuire mie, de merite deosebite în organizarea spectacolelor ar fi sortită eșecului. Melinte nu mi-a înțeles poziția, definiția stabilită. Ea nu poate fi nici exagerată, dar nici minimalizată, după cincizeci de ani de “construcție” constantă. Am așezat cărămidă lângă cărămidă, la ridicarea piramidei mele profesionale. Istoricul spectacolelor mele aniversare s-a întins pe aproape doi ani și jumătate, și după toate acestea am simțit o distanțare psihologică între noi doi. Un gen de răceală a lui Florin Melinte față de mine, cum că el ar fi vrut să se debaraseze de persoana mea, și în cele din urmă s-a și întâmplat. Normal, că în fiecare săptămână, sâmbăta, în timpul emisiunilor mele televizate, cel puțin doi - trei telespectatori intrau telefonic în direct și puneau aceeași întrebare obsedantă și repetabilă:

- De ce ați renunțat la spectacolele de la Teatrul Muzical?

Adevărul este că nu eu renunțasem, ci, trebuie să recunosc, am fost îndepărtat inteligent!...prin avansare...

Titlul spectacolului meu era *“Alexandru Jula și invitații săi”*. După ceva timp el s-a transformat în *“Stelele revistei”*. Atunci am intenționat să bat în retragere, nemaigăsind justificarea participării mele. Primul titlu promitea un eveniment personalizat, cu o țintă precisă, cel de-al doilea titlu, ducea spre șușă, cu totul și cu totul altceva, față de ideea inițială. Melinte și cei din teatru au insistat să vin în continuare, la spectacol, ceea ce am făcut, cedând rugămintilor lor, realizând un ultim *“regal”* lunar. Așa se finalizau mega spectacolele mele!

Dar ca într-un *“menaj ratat”*, spre final, răceala instalându-se, mi s-au adevărit presentimentele, pentru că a urmat îndepărtarea mea. Dar, înaintea actului final mi s-a organizat *“retragerea”* printr-un spectacol, în care Melinte și ai lui mi-au ridicat un fel de statuie, ca mai apoi să se renunțe brusc la prezența mea. Păcat, pentru că în scurt timp a *“căzut”* și acel spectacol lunar făurit cu atâta trudă...

După un timp, Primarul Municipiului Galați a inițiat o întâlnire lunară cu pensionarii care au *“reușit”* o conviețuire cu partenerul sau partenera de viață vreme de 50 de ani, fiind recompensați cu suma de 5.000.000 lei (bani vechi). La aceste întâlniri am fost invitat să susțin recital. Asta s-a petrecut timp îndelungat, până într-o zi, când am fost îndepărtat fără nici o explicație... Eram convins că-i *“mâna”* lui Melinte.

Dar, nu mică mi-a fost mirarea în clipa în care o doamnă de la Primăria Galați a venit la mine și mi-a spus așa:

- Domnule Julia, să știți că vinovatul principal pentru îndepărtarea dumneavoastră din spectacol nu este Florin Melinte.

Mirat am întrebat-o:

- Bine, bine, dar cine atunci?

Răspunsul pe care l-am primit s-a risipit în eter. Probabil că nici hârtia nu l-ar fi suportat. Am rămas siderat. Iacă-te cu ce sforării de culise își umplu timpul *oameni care se consideră a fi foarte importanți...*să ia dreptul la muncă al unui biet creștin...Doamne, unde s-a ajuns cu lumea asta?

Pașii m-au îndreptat către Mănăstirea Ovidenie, din Moldova, lângă Târgu Neamț. Și pentru că nimic nu este întâmplător, participând la una dintre slujbele de duminică am ascultat predica starețului mănăstirii, Călugărul Mihail, predică ce ne îndemna pe noi credincioșii către IERTARE...Din acea clipă mi-am cerut și eu iertare de la Bunul Dumnezeu, pentru gândurile mele nepotrivite.

Întorcându-mă la “spectacol”! Toți participanții, invitații mei, nume sonore și de o inestimabilă valoare, au fost extraordinar de încântați în urma invitației la acest gen de mega spectacol eveniment, laudând comportamentul publicului, primirea de care s-au bucurat, din partea iubitorilor de spectacol. Mi-aș mai permite o concluzie, oarecum riscantă, spunând că, în această perioadă de 2 ani și jumătate, am ajutat la revigorarea divertismentului, muzicii de calitate, într-un teritoriu asaltat de fel de fel de tatonări, care mai de care dorindu-se “artistice”. Unele dintre ele rămânând doar la stadiul “experiment”. Recunosc cu mâna pe inimă, meritul lui Florin Melinte în inițierea ciclului acestor

spectacole. Tot de numele său rămâne legat și momentul repudierii mele...Convingerile mele de acum și dintotdeauna m-au determinat să ajut un om aflat în dificultate. În situația în care îi văd pe cei din jur lovindu-l cu pietre, eu simt că trebuie să-l apăr. Nimeni nu poate contesta meritele acestui tânăr ce a fost inițiatorul unor acțiuni extrem de importante, pe care eu, slujitor dintotdeauna al teatrului, mă simt obligat să vi le prezint: turneul prin întreaga Europă a Teatrului Muzical, orchestră și soliști; supravegherea îndeaproape a renovării edificiului clădirii teatrului, căruia i s-a redat o nouă personalitate arhitecturală; gospodăria desăvârșită și mână forte, chiar dacă de multe ori a exagerat. Și vă mai spun ceva. Vă rog să rețineți: cât de curând, cei care astăzi îl blamează vor regreta îndepărtarea sa, a celui care a remodelat Grădina de Vară și care a realizat grandiosul spectacol verdian "Nabucco", din Grădina Publică a orașului...

Reiau tema disputei nesfârșite dintre capitală și provincie, ca și cum ar exista două Români: de prim rang - Bucureștii și de rang secundar - restul țării! Noi cei "din rest" suntem cotați, cumva, ca niște cetățeni de rang inferior, de categoria a II-a, și-mi susțin teoria, fără a-mi fi teamă că exagerez sau greșesc cumva, raportându-mă în exclusivitate, la unicul domeniu pe care-l cunosc și în care am activat aproape șaiszeci de ani: **CULTURA!!!** Doar dacă mă gândesc la faptul, că aproape trei ani de zile am jucat acele spectacole excepționale, de o absolută, unică ținută, inexistente în România, inclusiv în București. Unica publicație "Actualitatea muzicală" revista document a UCMR - a reținut evenimentul. În rest presa românească...silencio

stampa...nici un post TV sau radio nepomenind despre isprava Teatrului de la Malul Dunării (spre vărsare). După semicentenarul meu artistic, dacă aş rămâne modest aş fi, sau ipocrit, sau dus cu pluta. În muzica românească s-au petrecut aniversări rotunde, nenumărate: unul, două, trei, patru decenii, ş.a.m.d., sărbătorite în locaţii selecte: Sala Palatului, Studioul de Concerte al Societăţii Române de Radiodifuziune (de pe Nuferilor). Pentru mine nu s-a găsit un loc, nici pe Şelari sau pe Gabroveni, sau oriunde, undeva în marea noastră metropolă...Firesc, pentru un biet provincial, pe deasupra şi artist, două rele într-un singur semicentenar... Şi ca să vedeţi câtă dreptate am privind legătura dintre provincie şi anonim, în iulie 2008, în noaptea de cinci spre şase, la o emisiune în direct cu telefoane “pe faţă”, făptuitorul Robert Ionescu, în calitate de redactor de serviciu, primeşte telefonul unui ascultător, care cere o piesa interpretată de către Alexandru Jula. Cum oare o fi îndrăznit bietul ascultător să formuleze atare doleanţă???...Răspunsul, absolut stupefiant al “robotului” de radio (numai om, nu), a fost: ”Nu există în radio înregistrări cu Alexandru Jula”.

Dumnezeule mare!...Îl anunţ pe această cale, pe acest Robert Ionescu, că imprimările mele radiofonice datează încă de pe când el nici nu era pe lume. Imprim în radio de prin 1962, pentru că la Revelionul 1963 am avut prima mea emisiune la “Radio România”. De atunci şi până în prezent numărul înregistrărilor se situează între treisutecincizeci - patru sute de piese... Nici nu le mai ştiu numărul. Iar multora nici titlurile... Dar pentru Robert Ionescu, nici nu există Alexandru Jula, cel de la Galaţi. Cam aşa ne percep bucureştenii...

Neavând veleități de vedetă, însă atâta timp cât mai sunt cerut telefonic și cât se epuizează albumele ce conțin cântecele mele, atâta timp cât spectatorii, auditorii mai cumpără bilete la concertele pe care le susțin, înseamnă că nu am trăit în van pe acest pământ binecuvântat. Cunosc artiști cărora li s-au recunoscut meritele, fără a locui, în capitalele statelor respective.

Beatles-ii s-ar fi lansat la Londra? Pentru că nu își duceau viața în capitala Marii Britanii, ceea ce nu le-a știrbit celebritatea în nici un fel, chiar dacă Liverpool-ul era leagănul copilăriei și adolescenței lor rebele...sau... Mai aproape de noi, în fostul conglomerat de state, ce alcătuiau Marea Uniune Sovietică, cel mai mare cântăreț al lor de atunci, Muslim Magamaev, trăia la Baku. Nicidecum la Moscova. Dar ce sărbătoare înregistrau moscoviții, când pe marile lor scene concerta Muslim?!?! Și nimeni nu i-a cerut să-și mute reședința la Moscova...

Ion Suruceanu, românul nostru moldovean, de pe celălalt mal al Prutului. Vedetă, mare voce și mare artist al fostei Uniuni, a trăit toată viața la Chișinău. Bineînțeles că în România încă nu este cunoscut la reala sa valoare...

Am susținut mii de concerte - ceea ce îmi dă dreptul la o analiză corectă, justă a fenomenului - împreună pe aceeași scenă cu mulți bucureșteni celebri, ei erau cineva, în timp ce eu, aproape nu am existat. Și exemplele dureroase pentru mine ar putea nestingherite continua. Mă simt ca o romanță fără ecou, transmițându-mi mesajul, ori de câte ori mi s-a oferit prilejul, în presă, prin intermediul radioului sau televiziunii. Am totuși speranța, existând

astfel de semnale și din alte zone ale țării, care poate ar trebui să dea de gândit diriguitorilor culturii naționale, nicidecum “bucureștene, restrictiv zonale”, pentru că țara trăiește, palpită, vibrează pretutindeni de-a lungul hotarelor ei, fără discriminare teritorială, zonală, geografică. Toți cetățenii ei având drepturi, obligații, speranțe egale!

Pentru a fi mai bine înțeles am să le amintesc aceluia care vor citi aceste rânduri că acum un an sau doi, TVR1 a organizat o întâlnire cu marii artiști români (emisiune reluată de curând), prezentată de Florin Piersic. Fără îndoială că toți cei invitați erau artiști de notorietate incontestabilă, cu reale calități interpretative, dar nu mă pot abține și voi face o tristă remarcă: absolut toți erau din teatrele Bucureștene!?!? Oare printre aceștia nu și-ar fi putut găsi locul și artiști ai numeroaselor teatre din PROVINCIE? Este adevărat că aceștia nu sunt mediatizați, dar și aceștia servesc cauza care se cheamă CULTURĂ!

Eu sper că aceste gânduri ce mă frământă, transmise ieri, astăzi, mâine, vor produce un efect, provocând o schimbare de atitudine. Suntem toți români, indiferent de reședința personală. Caesarii răsplăteau meritele militarilor angajați în conflictele armate, prin parcele de teren. Mai multe parcele alcătuiau un castru, iar titlul cu care erau împroprietăriți era “pro vinctes”- pentru învingători! Așa au apărut “provinciile”, teritoriile celor aleși, ale evidențiatilor în lupte. Stând strâmb, dar judecând drept, provincialii erau acoperiți de merite, de gloria și recunoștința contemporanilor lor, cât și a urmașilor acestora.

- Este ora două, în zorii zilei de opt iulie 2008, și cred că am epuizat mărturisirile. Asta nu înseamnă că revenind la tot ce i-am încredințat lui Carmen până acum, tot ce am depănat amintiri, dacă aș relua, nu ar mai fi de spus o mulțime de istorii. În ziua de douăzecișipatru a acestei luni - iulie, a acestui an - 2008, voi împlini șaptezecișipatru de ani. Exclus să-mi amintesc evenimente întâmplare pe o perioadă atât de întinsă...Șaptezecișipatru de ani...Când privesc reuniunea celor două cifre:74, am impresia că ele aparțin altcuiva, și totuși ele îmi definesc identitatea, mă personalizează. S-ar putea ca făcând apel la memoria mea destul de ageră, să-mi mai amintesc și alte secvențe, întâmplări, trăiri...Și atunci voi reveni cu detalii.

Zece iulie 2008. M-am întors de la Piatra Neamț, ieri. Am filmat o emisiune cu Draga Olteanu Matei. Tot acolo l-am întâlnit pe Ion Hollender, directorul Operei din Viena, de loc, de undeva din zona Timișoarei, bănățean. Hollender a făcut istorie la opera vieneză. Persoană erudită, cu o vastă cultură și un abil manager. Am obținut un interviu scurt, chiar nu știu câți jurnaliști români au avut privilegiul întâlnirii cu un atare corifeu al muzicii secolului XXI. A fost destul de prețios, chiar ușor inabordabil, și-mi pare rău că a tratat-o cu un aer de superioritate, nemotivat, pe Draga, actor de primă mână și inegalabilă doamnă a teatrului românesc. Recunosc, Hollender este cetățean al lumii, dar pentru România prea mult nu reprezintă, în timp ce Draga Olteanu este un monument național, o instituție. Cu echipa de operatori, la întoarcerea din Moldova, ne-am oprit undeva și stând la povești mi-am amintit un episod ce-i musai să-l relatez:

La Negrești - Vaslui, am fost invitat de către directorul Casei de Cultură, domnul Nițuc (mai există pe harta României un alt Negrești, de Oaș). Acum, acest domn Nițuc, activează la primăria din Bârlad. Marele Dem Rădulescu, Dumnezeu să-l odihnească, era cunoscut pentru zgârcenia împinsă până spre absurd și totodată avea o grămadă de ciudățenii. Coincidența a făcut să fiu invitat pentru un recital, la Casa de Cultură din Negrești - Vaslui, împreună cu solista de muzică populară Maria Dragomiroiu. Eu, acompaniat de banda-negativ, Maria acompaniată de Orchestra Casei de Cultură. Era înainte de 1989! Ce-mi povestesc băieții din orchestră?

- Haoleo, domnu' Jula, am pățit-o cu dom' Dem... A venit într-un turneu în jur, prin toate satele și am ajuns într-un sat unde locuia un prieten de-al dumnealui, care i-a dat o juma' de porc, care el a dus-o la cursă (autobuz - înregistrez mot-à-mot relatarea muzicantului, de o anumită etnie...). Când am ajuns acolo unde noi dădeam spectacolu' și dom' Dem trebuia să intre-n scenă, ne-a zis nouă, la țigani:

- "Mă, fiți atenți, nu cumva să umblați la porcu' ăsta, să nu dispară, că eu am treabă vreo juma'de oră în scenă și după aia ies"!

- Noi ne-am gândit să facem "un spirit de glumă"(asta-i, trăim în țara pleonasmelor de tot felul) și i-am ascuns porcu'...Domnu'Jula, când a ieșit dom' Dem, ce ne-a făcut...de-am crezut că ne omoară...ce ne-a băgat și ce ne-a scos, ne-a făcut de tot hăndelu', să n-avem noroc...Dom'le, țipa la noi, se umflase, se-nroșise, urla la noi...

Da eu, de colo, întreb:

- Da ce-a zis când i-ați dat porcu'înapoi?

- E...nu, că nu i l-am mai dat, că ne-a fost frică că ne dă omor!...ha, ha, ha...

Un alt actor de comedie. Nicu Constantin în rol principal. O să vă povestesc mai pe larg: Acum câteva veri, Mitică Lupu, mare "inventator" de evenimente, hotărăște să organizeze "*Sărbătoarea porumbului fiert*", undeva pe malul mării, la Constanța, pe faleză, pe lângă casa în care locuiește. Hotărăște să cheme toată "crema cea vestită" a actorilor prezenți, în acel moment, în zonă. Ce sărbătoare o mai fi și asta, nu știu !?!? Toți invitații prestau în felul lor, care cântau, care spuneau glume, fiecare se producea cum se pricepea mai bine. Avea și sponsori Mitică, pentru porumbul lui pe care l-a fiert într-un cazan, din care a avut parte întreg cartierul. Am fost și eu invitat, și bineînțeles că am făcut ceea ce știam eu mai bine...am cântat!

Fotografie de la "Festivalul porumbului fiert"

Printre invitați s-a numărat și Nicu. Pentru sponsori, persoane importante, s-a aranjat o masă. Participau și oameni politici, unul dintre ei, ulterior ministru al privatizării (am uitat cum îl chema, dar parcă ar avea vreo importanță, la ce cohortă s-a perindat de-a lungul unui întreg deceniu, de politică românească...). Toți erau cu nevestele, lângă peretele blocului și chefuiau la o masă întinsă. Noi ne manifestam “artistic”, pentru tot cartierul lui Mitică Lupu. Vine Nicu Constantin, beat pleasnă, cu nevastă-sa Mândița, după el. Văzându-l, Mitică și-a zis:

- Ce să mai facă și ăsta ?(era atât de beat, că abia se mai ținea pe picioare).

Și-i spune:

- Du-te mă și tu la masă. (la masa ălor importanți, a sponsorilor)

Se duce Nicu la ei, se uită așa cum privea el prin sticlele de sifon ale ochelarilor, și la un moment dat spune către asistență :

- Da’ curvele astea cine sunt?

“Alea” erau nevestele “ălor”...ha, ha, ha.

Altădată îl întreb pe Nicu:

- Bă, tu-l cunoști pe Băsescu?

- Mă, îl cunosc! Ai nevoie de ceva?

- N-am nevoie de nimic, însă vroiam să te întreb: voi când vă uitați unul la altul, vă vedeți????

Mai am o poveste cu Nicu pe care nu pot să n-o spun. L-am invitat la Galați la o emisiune TV și el a venit însoțit de nevastă-sa, Mândița, care ne fusese colegă. Cânta în corul Teatrului Muzical la începuturile

lui. Era din Ivești, comună lângă Galați, tânără, frumușică (Mândița, nu comuna!).

Și vine Nicu, mă văd cu el, și dintr-o dată mă-ntreabă:

- Bă, ce mai face Miron?

Zic:

- Nu mai face nimic, Dumnezeu odihnească-l. A făcut o tumoare pe creier și s-a dus...

La care Nicu:

- Dă-l în c...t...Mi-a coțăit nevasta, i-a tras-o! ...ha, ha, ha...

*Florin Melinte, Mândița Constantin, Nicu
Constantin și Alexandru Julia*

Printre invitații la emisiunile mele s-a numărat și Mirabela Dauer, în legătură cu care îmi amintesc o situație cu totul și cu totul ilară. Ca toate emisiunile

mele și aceasta era în direct. Intră pe telefonul telespectatorului o doamnă din Tecuci, căreia îi decedase mama, în urmă cu trei săptămâni, și care o roagă pe Mirabela să cânte melodia „Mama”, întrucât , citez:

“- Plâng de nu mi se mai usucă ochii!”

Ce-i răspunde Mirabela?!?!

- Ba să vi se usuce ochii!...

- Sandule, măi, asta cred că nu e bine!...spune Mirabela...

- Ha,ha,ha!

Topită de răs, întreaga asistență: eu, tehnicul și toți cei din platou, o vedem pe Mirabela îndreptându-se în grabă, râzând, către toaletă, uitând că avea microfonul-lavalieră deschis...

Nu mai încape nici un comentariu...

Să vă spun acum o trăsnaie de-a lui Nae Lăzărescu, petrecută înaintea anului de referință 1989, în perioada în care Estrada noastră a avut o colaborare cu Teatrul Constantin Tănase, din capitală. Și cum toată lumea era interesată să câștige, pentru că era iarnă, spectacolul s-a ținut pe Patinoarul din Galați (era vorba de autofinanțare); de la cabine și până la scenă, cu toate că era dificil, organizatorii așezaseră un covor roșu. Cristina Stamate, îmi amintesc, se îndrepta către scenă, când, nu știu cum, calcă alături de covor, alunecând pe gheață. Își rupe tocul de la pantofii superbi, căzând într-o poziție, din care a “fotografiat “ întreaga asistență. Toți s-au uitat în, pardon, fundul Cristinei. Am râs ca la un moment vesel. Mă rog, trece șocul întâmplării, își face fata numărul, și se întoarce cu pantoful într-o mână

și cu tocul într-alta. Cabina era plină. Noi toți prezenți. Cristina privește către mine, și-mi zice:

- Mă, unde repar eu pantoful ăsta acuma?

La care Nae:

- Te duci mamă, la primul cizmar al țării!(ăsta fiind Ceaușescu)...hahaha.

Mi-amintesc de multe turnee. Eram la Iași, unde aveam, ca și peste tot, două spectacole. La Casa de Cultură a Studenților jucam în spectacolul scris de George Mihalache, "Cascadorii râsului". Pentru acest spectacol aveam un bener inscripționat astfel: "Astăzi în orașul dumneavoastră, spectacolul de divertisment al Teatrului din Galați - (și mare de tot, titlul) **CASCADORII RÂSULUI**", pe o bucată de pânză lungă de vreo cinci metri. Băieții de la tehnic o legau de vreun gard, doi pomi, sau doi stâlpi. Depinde de ce aveau la dispoziție. Cum în fața Casei de Cultură (cine știe Iașul) exista un rondou mare, ce conținea stâlpi din beton, ai noștri ce-au făcut??? Au legat bener-ul între doi stâlpi, din mijlocul rondoului. Se întâmpla înaintea matineului, când eu și câțiva colegi ne pornisem spre sală. Să tot fi fost 15.30 - 16.00, pentru că spectacolul începea la 17.00. Când mă uit, văd bener-ul mare, legat între doi stâlpi, și-n vârful stâlpului cine era? Erau cele două portrete cu Ceaușescu și Ceaușeasca. Am înțepenit când am realizat nebunia. Dumnezeu Doamne, ce putea să ni se întâmple din cauza gafei băieților de la tehnic. Oricum, ei habar n-aveau. Automatismul montării anunțului respectiv le stopase gros planul perspectivei. L-am luat pe Nanu, șeful lor, și l-am trimis să strângă urgent, să nu mai vadă cineva povestea respectivă.

Nanu:

- Lăsați domnu' Jula până diseară!...
- Nici un diseară, du-te acum să nu-l fure cineva.

Și, har Domnului, că pânda cu pricina a trecut neobservată. Le-am zis:

- Bine mai dobitocilor, voi n-ați văzut cine era în vârful stâlpului?

S-au uitat năuci la mine :

- Și cine era?

- Cum cine? Ceaușescu și Ceaușeasca!

Bine am făcut nespunându-le din capul locului motivul grabei coborârii de pe stâlp a pânzei, că s-ar fi speriat de moarte aflând despre “protagoniștii” străzii. Întâmplarea m-a obsedat preț de luni de zile, pentru că ipotetic oricine putea fotografia scena, ce risca să apară, pe orice pagină de revistă străineză, dornică de senzational. Și imaginați-vă consecințele ulterioare...Ce gafă monumentală au putut face, prin lipsa de atenție, mașiniștii mei...Culmea este că aproape o zi a stat atârnată ”nastuplenia” fără ca nimeni să sesizeze ilaritatea situației. Acest fapt denotă poziția ”cu capul în pământ”, cu care treceau românii prin viața lor de zi cu zi.

Am avut un turneu în Polonia, și ce ne-am gândit noi, cei patru, cinci, printre care și un reprezentant al oficialităților gălățene, Ion Gabor - de la Comitetul de Cultură, care ne însoțea în acest turneu. Ne-am gândit să facem cumva rost de bani, ca să ne putem mișca cum trebuie în străinătate. Cum altfel decât schimbând bani la polonezi (pentru că oricum ei veneau vara la noi) pe străzile Varșoviei, întrebând în stânga și-n dreapta dacă nu vor să schimbe zloții lor, pe leișii noștri. Și numai ce văd unul mic și îndesat, tuns periuță, venind spre noi,

dornic să ne schimbe, câți bani dorim. Și după ce ne-a tot schimbat, scoate și o legitimație...Era polițist. Cheamă încă vreo doi gealați. Ne urcă într-o dubă și pe aici ni-i drumul, către o secție de poliție din Varșovia. Ne abandonează într-o încăpere plină de infractori, derbedei, pungași, toți polonezi, unde am rămas vreo trei ceasuri. Bietul Ion Gabor de la “cultură” era desfigurat și epuizase tot stocul de transpirație. Se și vedea acasă... în “lanțuri”. Cei care nu au trăit în epoca aceea, habar nu au de consecințele suportate, de către cei care comiteau delictul, de o maximă gravitate, “schimbul valutar”. După ceasurile petrecute cât de cât cu lichelele penale, ajungem într-un birou, înaintea unui tânăr căpitan. Încercând să ne înțelegem prin limbajul semnelor, nu prea reușind, mi-am adunat în minte bruma de cunoștințe de limbă rusă, eu. El de asemeni. Înțelegându-ne cumva, i-am spus:

- Noi suntem artiști, avem spectacol aici la voi și ne-am dorit niște amărăți de bani.

El mă întreabă:

- Unde lucrați voi în România?

I-am explicat unde funcționăm și că unii dintre noi, cântă vara pe litoral, la Mamaia.

Era prin luna mai ...și-mi zice:

- Și eu dacă vin la vară, la Mamaia, îmi faci rost de o cameră să locuiesc cu familia câteva zile?

Sigur, i-am spus (oricine în locul meu ar fi făcut același lucru, fără să stea prea mult pe gânduri).

- Vino la Mamaia și totul o să se rezolve!

Și am bătut palma cu el. Noi am fost liberi să ne vedem de treabă. Trec câteva luni, vine vara. Concertam la Hanul Piraților, începusem turneul de vară și într-o

seară, de pe la început de august, pe terasa plină ochi, vine un ospătar la mine:

- Domnu' Julia, vă așteaptă la poartă un turist străin.

Erau anii în care orice relație cu turiștii străini era ciumată, blamată, condamnată, o adevărată nenorocire. Îmi zic:

- Cin'să fie ?

Mă îndrept spre poartă, printre mesele ocupate în totalitate și mulți care stăteau în picioare. Ajung la ieșire, și ce-mi văd ochii? Polițistul polonez în carne și oase, se ținuse de cuvânt. Sosise!

M-am gândit: ce mă fac acum cu ăsta? Mai întâi i-am găsit o masă. L-am invitat la spectacol, unde omul s-a distrat toată seara. Cum eu eram singur la Mamaia, familia mea ...nu știu, ori nu venise, ori plecase, i-am dat camera mea până a doua zi dimineață, aranjând cu fetele de la recepție (care aveau dispoziții clare, cu privire la regimul străinilor în hoteluri). Mi-am petrecut noaptea pe la colegi. A doua zi am bătut la ușa compartimentului dispecerizare a spațiului de cazare, de la IHR Mamaia, unde cunoșteam și mă cunoștea toată lumea. Am obținut pentru omul meu cazarea, așa cum îi promisesem. Și-a făcut un concediu pe cinste. Seară de seară venea la program, la Hanul Piraților. M-a costat concediul lui, dar pentru ajutorul acordat în Polonia a meritat tot efortul. Pentru noi toți, dar mai cu seamă pentru Gabor, totul a fost perfect. Altfel zbura de la cultură, cu toate tinichelele de coadă. În plus, pentru trafic de valută am fi făcut frumos de tot pușcărie în Polonia. Dar ne-a ajutat Dumnezeu trimițându-ne spre ajutor un înger. Așa

m-a ocrotit cel de sus, de nenumărate ori de-a lungul vieții mele.

- Carmen, tu îți mai amintești de un mare director, din Eforie Nord? Se numea Bileca și era machedon. Nepotu-său este prieten cu nepotu-meu, Ciprian, stomatologul, „dințarul” cum se zicea pe la noi, prin Ardeal.

Pe la finele anilor '60 îmi spune, vara, la telefon, acest director Bileca:

- Sandule, îl am în vizită pe Viorel Păunescu. Va inaugura la noi un bar, într-o nouă locație. Vino până la mine, te rog ...Și m-am dus.

Stând la taclale aduce în discuție lipsa de inspirație cu privire la “botezul” noului bar. Amplasat deasupra prăjii de la Eforie și a mării, cu o splendidă deschidere spre orizonturile marine, mi-a inspirat pe loc onomastica: ”ACAPULCO”!

Bileca m-a privit uimit, dar și sceptic:

- Cum crezi măi, că am putea folosi “americanisme”? Crezi că ne-ar lăsa ăștia?

- Care ăștia? Crișovan, cel care a făcut din Medgidia port la mare, prin portul canalului Dunăre - Marea Neagră. A construit un stadion la “Cimentul”, o Casă de Cultură mai elegantă decât în marile orașe, a “metropolizat” orașul dintre vii...

Și așa s-a și întâmplat. Bileca a venit cu propunerea mea, Crișovan, băiat sclipitor, secretar cu problemele organizatorice la județana de partid din Constanța, a zis DA și iată-mă nașul barului ACAPULCO, ce tronează și azi, ca bastion al acelor vremuri, fără seamăn, pe faleza Eforiei și a Mării Negre.

Astăzi, 11 iulie 2008, mi-am propus să comentez recepțiile la care am participat. Se întâmpla prin 1978, și ca de obicei, adunam toți “lăutarii satului” pentru a cinsti și înveseli delegațiile de partid și de stat, ce soseau de la centru!

De această dată venea la Galați Ceaușescu în persoană. De protocol și repertoriul cu care era creată atmosfera în timpul dineului se ocupau niște pițifelnici de la gospodăria de partid a Comitetului Central. Play-list-ul, cum s-ar spune în zilele noastre, era verificat cu grijă, cenzurat, ca nu cumva să se strecoare subînțelesuri, qui pro quo-uri, subtilități de conținut periculoase, ce puteau ataca frontal “sistemul”.

- Tovarășu’, dumneavoastră ce cântați?(m-au întrebat)

Am alcătuit o listă cu destul de multe titluri, de pe care bineînțeles nu absenta “Soția prietenului meu”.

-Tovarășu’, fără așa ceva, ce nu cadrează cu morala socialistă...etc, etc, baliverne de-ale lor.

Bine, așa cum am convenit, am scos-o de pe listă, însă Petrică Gâlmoi, Dumnezeu să-l odihnească (chiar ieri a plecat pe ultimul drum), chitaristul nostru, m-a înțeles din priviri:

- Când îți fac semn atacă piesa.

Petrică-mi zice:

- O să avem belea cu gușterii ăștia...

- Lasă mă, beleaua o să o am eu, nu tu!

În sfârșit am cântat ce am cântat, i-am făcut semn lui Petrică, care a atacat introducerea. Eu, fără frică avându-i în fața ochilor pe to’arșu și to’arșa, am început strofa întâi, cu Ceaușescu secundându-mă, de la cap la coadă. Cunoștea tot textul pe de rost. Până și eu am

rămas cu gura căscată, neașteptându-mă la o așa reacție. Cine credeți că erau cei mai fericiți de pe suprafața pământului, lăudându-se cu alegerea, cu selecționarea repertoriului? Cei de la gospodăria de partid...C’ășa-i în tenis !...Doamne, ce amintiri...

Precedentă acestei vizite a fost o alta, la începutul anilor '70, '72...sau pe acolo, așa cred... Ceaușescu era însoțit de către Gheorghe Maurer, tot la Galați, după încheierea reparației unui restaurant important “Miorița”. Conducerea județenii de partid a hotărât ca aici să aibă loc recepția. Julia și Miron, lăutarii satului, erau ca de obicei “artiștii de serviciu”. Aneta Dima, cântăreață de muzică populară, Dumnezeu s-o odihnească (că nu mai este printre noi), ne era alături în program. Maurer & CO conversa pe tema vizitei în grădina “instituției de artă culinară și alcooluri fine”, iar noi așteptam semnalul de începere a programului artistic. Și tot așteptând, intră în cabină un puști cu pantaloni scurți. Aproape nici nu l-am băgat în seamă. Se duce direct la Aneta Dima:

- Mamă, ce frumoasă ești! O facem și noi în noaptea asta?

La care Aneta, supărată replică:

- Pleacă dracului de aici măi! ...

Și sare sunetistul nostru, Relu Drăgan, care trăiește încă și poate confirma întâmplarea:

- Mă puștiule, dă-te-n paștele mă-tii, că dacă-ți trag un șut în fund nu te vezi ...și-l dă afară p’ăla...

Îl dă afară, mulțumit că a “salvat onoarea” Anetei. Drăgan, fericit că rezolvase problema, îi vede pe securiștii care păzeau delegația apropiindu-se de el:

- Ce faci? Ai înnebunit? Știi cine-i puștiul?

- Cine-i dom'le, cine-i?

- Băiatul șefului...Nicu, Nicu Ceaușescu!...ha, ha, ha.

Horia Șerbănescu, un alt maestru al scheci-ului românesc, organizează un eveniment cu o distribuție excepțională. În principal Orchestra Radio - unul dintre cele mai selecte band-uri din Europa, la baghetă aflându-se celebrul instrumentist și dirijor Sile Dinicu. Prima parte a programului îl susțineam noi doi, eu și Miron. Partea a doua, marea interpretă de muzică indiană Narghita. Momentele vesele și prezentarea Horia Șerbănescu. Turneul trebuia să acopere întreaga stagiune de vară. Am făcut un mare succes în principalele orașe ale țării, printre care se număra și Piatra Neamț. Dar, primim o veste de acasă! Prim secretarul Constantin Dăscălescu, diriguitorul urbei noastre, personaj antipatizat de către gălățeni - a generat multe conflicte cu cetățenii, dar până la urmă a ajuns Prim Ministru. Personal nu am a-i reproșa ceva, pentru că în relația cu mine a avut un comportament elegant. Să revin la telefonul scurt de la Galați. Sosise un șef de stat african, de undeva, iar noi eram așteptați la recepție. Informându-l pe tovarășu' Dăscălescu, despre turneu, ne-a comunicat prezența obligatorie până la ora 15, ora încheierii protocolului. Urma să ne pună la dispoziție un autoturism, care să ne repeadă în timp util, la Piatra Neamț, ca să prindem cel de-al doilea spectacol. La matineu oricum nu mai ajungeam.

Dacă recepția se încheia la 15.00, în trei - patru ore cu o mașină bună și un șofer "vitezomanul Gică", vorba cântecului lui Mihai Constantinescu, puteam ajunge, la începutul spectacolului, la Piatra Neamț. A început

recepția, a sosit președintele (nu-mi mai amintesc a cărei țări de pe continentul negru), știu doar că era urât “cu spume”, dar soția sa, o franțuzoaică blondă, ne-a reținut tuturor atenția. Unși cu toate alifiile, observam privirea cam alunecoasă a doamnei președintelui. Am făcut primul program. Tocmai ne pregăteam de plecare, când cineva din suită vine și ne spune:

- Doamna ar dori p-ăia doi încă o dată (adică pe Miron și pe mine).

Ne-am conformat. Am mai cântat noi vreo două piese, pregătindu-ne din nou de drum, spre Piatra Neamț. Dorința doamnei blonde a fost să-i mai vadă încă o dată cântând p'ăia doi. Și-am mai cântat o dată și înc-o dată, până pe la vreo șapte seara. Cei doi, africanul și nevastă-sa au încălcat toate protocoalele pământului, iar noi am ratat spectacolul, umplându-ne, cel puțin zece ani, de dizgrația celor din Piatra Neamț, care s-au socotit înșelați de mine și Miron. Nu puteam rosti motivul absenței involuntare. Lumea, organizatorii, ne-au repudiat pe nedrept.

Pe litoral cântam la Hanul Piraților, și nu numai. Sosește în țară președintele Republicii Centr - Africane... Bokassa, în vizită oficială de vară, la Ceașescu, în stațiunea Neptun. Vizita a fost precedată de spectacolul unei trupe de acolo. Văzând spectacolul, repertoriul lor era tipic, însă cuprindea și o piesa scrisă, dedicată special, turneului din România, “Ceașescu - Bokassa”. Începe recepția. Intră în sală o suită impresionantă, avându-l pe președintele lor, în mijloc (la un moment dat Bokassa fusese acuzat de canibalism). Soția sa era albă. Era o modă ca toți africanii să se căsătorească cu femei albe (teoria atracției

contrastelor). În sfârșit, la recepția de la Neptun au participat mai toți artiștii aflați pe litoral. Erau atât cântăreți de muzică ușoară cât și populară, care se succedau, unul după altul. Apare cineva de la gospodăria de partid, ne adună pe toți și ne comunică:

- Tovarăși, o trupă de artiști africani, de la tovarășu' Bokassa (de unde și ăsta tovarăș cu noi...), a cântat o melodie "Ceașescu - Bokassa". Va trebui să cântați și dumneavoastră o melodie Ceașescu - Bokassa.

Aurică Andreescu, cel mai "istet" și cel mai bâlbâit dintre noi, a explicat mai întâi necesitatea compunerii liniei melodice, apoi să i se facă textul, aranjamentul muzical, stabilirea tonalității interpretului, înregistrarea piesei...În sfârșit ...multele etape ale creației...

- Recepția a început de o oră și dumneata vii acum să ne ceri să cântăm o piesă nescrisă, necompusă încă???

- Ce să facem tovarăși? Ar trebui să cântăm și noi pentru invitații noștri, care au avut grijă să ne dăruiască un cântec...

Delegația oamenilor de culoare număra în jur de 60 de persoane. Membrii marcanți ai partidului unic de la acel timp aflați la odihnă pe litoral, erau toți în păr. Mobilizarea fusese eficientă sută la sută.

Ne-a salvat una dintre "populărese", al cărei nume nu-l mai dau, pentru că Dumnezeu s-o odihnească, a plecat și ea dintre noi.

- Lasă, cânt eu tovarășu'! zice politrucului.

Mulțumit el, noi că am scăpat de belea, toată suflarea, toți protagoniștii mulțumiți. Fata intră în scenă, noi cu sufletul la gură, orchestra atacă uvertura piesei (la cererea fetei)!

- Oare ce cântă?

De cum a ieșit înaintea asistenței ne-am chiorât cum am putut, cu toții, prin toate orificiile decorului, să vedem improvizația.

Și numai ce auzim:

- Aseară vântu' bătea/ Ceaușescu - Bokassa...ha, ha, ha...

În situația dată, nu se mai pot face comentarii...

Dar da-ți-mi voie să revin puțin la colegii mei de la Galați. Cu plăcere îmi amintesc despre Traian Vasiliu, alias Mitriță, oaia neagră, capul tuturor răutăților, dar un mare comic al teatrului nostru. Chiar pe la începuturi, prin 1962-'63, eram în turneu, la Târgu Ocna. Cei care poate își mai amintesc, toate unitățile de alimentație, de pe teritoriul românesc aveau program restrâns. După spectacol, normal, trebuia să mergem undeva să mâncăm.

- Ce să te faci că nici cu banii nu străluceam?!?!...

Acordeonistul, un țișănuș simpatic, nea Sterică Vasiliu, Mitriță și încă niște băieți din orchestră, au plecat prin oraș în căutarea vreunei ocazii, oarece chilipir. Au intrat într-o brutărie, unde se coceau de zor pâinile.

- Domnilor, dorim niște pâini! - cere unul dintre ei.

Lucrătorii i-au refuzat, explicând, că ei doar fabrică, distribuția ține de alții.

Insistând, din vorbă în vorbă, brutarii îi întreabă:

- Da' cine sunteți voi?

- Noi? Artiști de Estradă din Galați, în turneu!

- Daaaaa...? Bine, vrem să vă vedem la treabă, venim și noi la spectacolul vostru ...dar cum facem rost

de bilete? (în paranteză fie spus, spectacolul se jucase în chiar seara respectivă).

- Da, dacă vreți să veniți la teatru vă dăm noi invitații, pentru spectacolul de mâine (de a doua zi).

Și fiecare dintre ei, bieții de ei, au primit care două, care patru, care șase invitații...bineînțeleș că a doua zi jucam într-o altă localitate...și imaginați-vă acești oameni (cu toate că nu i-am cunoscut personal, mi-i imaginez) ducându-se la un spectacol, ce avusese loc, cu o seară înainte. Ce și-ar fi luat colegii mei de la acei brutari cumsecade, ce fuseseră păcăliți de șleahța de derbedei-artiști, nu vreau să știu.

O altă întâmplare, protagonist tot Mitriță al meu! Eram în Oltenia, cu autobuzul, circulând din localitate în localitate, înnoptând la câte un hotel ce ne ieșea în drum. A doua zi văzându-ne de turneu, porneam mai departe. Autobuzul, unul mai obosit decât noi toți la un loc, s-a defectat taman la intrarea într-o comună, al cărei nume nu mi-l mai aduc aminte. Defecțiune majoră. Coborâserăm toți în jurul bătrânului hârb, și ca tot românul' priceput la orice, ne dădeam cu părerea, că doar toți eram specialiști în motoare și avioane.

Necăjiți, înnebuniți de foame, chibițam pe lângă acel șofer amărât, ce încerca să dea de capăt hibeii auto. Foamea ca foamea, dar setea se făcea simțită. Pentru că defecțiunea majoră se petrecuse într-un fel de zonă părăsită, o pustietate la un capăt de sat, nu era țiipenie, de suflet de om. Mitriță și Panaitopol, ce alcătuiau un duo infailibil, plecaseră în comună, de unde s-au întors după trei ore, beți criță. Și ce credeți că făcuseră timp de trei ore? Nici nu vă puteți imagina. Intraseră în sat, și la poarta unei case văzuseră lume multă și cernită, adunată

la un parastas de patruzeci de zile. Colegii mei, cei doi derbedei, că de le spun maidanezi jignesc maidanezii, au cerut discret detalii despre defunct (nume, date legate de viața celui mutat la “drepti”), au intrat în casă și aproape plângând s-au îndreptat spre văduva omului:

- Vai, vai, cum de a murit nea' X? Și ce băiat de treabă era, de n-am mai cunoscut un altul ca el.

Femeia, ce să facă?...i-a poftit la masă, și uite așa au transformat un parastas într-un chef pe cinste,ăști doi nătărăi, colegii mei...ha, ha, ha...

S-au suit în autobuz, făcuți praf, au adormit instant și s-au mai trezit seara la spectacol.

Vreau să vă evoc o întâmplare netrăită de mine, dar în legătură cu Teatrul Dramatic. Strict autentică, aflată de la Galați . De cele mai multe ori, cei neimplicați în viața noastră, au senzația că actorii se joacă mai tot timpul. Instituția sub numele generic TEATRU (indiferent de profil: operă, operetă, balet, dramă, comedie, estradă, etc), pare a fi un continuu divertisment pentru privitorii din exterior. Regizorul Dinu Cernescu, punea în scenă un spectacol. Într-una din zile, la avizier, s-a afișat programul zilei următoare, cu acest conținut: “ Măine dimineață, la ora 9.00, repetiție generală. Toată lumea vine la teatru...” A doua zi, la 9.00, era prezentă toată suflarea: actori, mașiniști, electricieni...Lipsă la apel recuziterul...și fără el nu se putea mișca nici musca în Teatrul Dramatic. Recuzita era de neînlocuit, vitală. După încă vreun ceas, în care toată asistența turbase, apare și al nostru, recuziterul, floare de soc. Dinu Cernescu îl întreabă:

- Domnule, de ce nu ai venit la timp?...pentru că uite, din cauza dumitale am amânat repetiția, mai bine de o oră.

Ce răspunde ăla calm, liniștit și nonșalant:

- Păi ce, domnu', trebuia să-mi duc copilu' la creșă.

- Bine, dar de ce nu s-a dus nevasta dumitale?

- A, fii dom'le serios, nevasta mea are servici...(el n-avea...)

Așa este cotată activitatea noastră artistică, motivul pentru care disprețuiesc artistul, actul artistic, nedându-ne șanse de salarii decente, lefuri ce ni se cuvin. Nu să le cerșim...

Mi-aduc aminte cu plăcere despre o celebritate a momentului N. Stroe. Cei mai vârstnici poate-și mai amintesc de celebrul cuplu Stroe și Vasilache. La bombardamentul din 4 aprilie 1944, când americanii au făcut prăpăd în București, printre victime s-a numărat și marele compozitor-artist, Vasile Vasilache. După câte îmi amintesc, Stroe, ovreiaș din Răcăciuni, Județul Bacău, a scăpat, a rămas în viață.

Tinerii artiști ai generației mele, de atunci, au avut multe de învățat de la el. Era pe la începutul anilor '60, nu mai știu exact, dar din tot ceea ce ne-a învățat maestrul, există ceva cu totul special. La începuturile meseriei eram și tineri, dar mai cu seamă săraci, și ce ne învăța marele Stroe era A.B.C.- ul artistului.

N-am să pot să-l uit pe Stroe niciodată.

Despre destinul său știu că a emigrat în Israel, împreună cu Rolanda Camin, partenera sa de viață. Actriță mediocră, Rolanda Camin, făcea în ultimii lor ani, pe scenă, duet cu el, adică îi susținea replicile.

După plecarea lor din țară, nu am mai avut nici o veste, decât foarte târziu, că s-a stins din viață, Dumnezeu să-i odihnească! Stroe și Vasilache, au fost doi giganți ai Radioului (televiziunea nu se născuse pe meleagurile Mioritico - Carpatine). Au făcut istorie și au rămas în istoria scenei românești.

Mi s-a oferit șansa vieții, de a trăi în contemporaneitate cu granzii teatrului și ecranului. Sunt aproape de aceeași vârstă cu uriașul Florin Piersic, recunoscut pentru logoreea discursurilor sale, orator desăvârșit, vorbitor ineputabil și irepetabil. Am avut multe evenimente împreună. Mi-amintesc de unul dintre acestea, susținut în Sala Sporturilor din Baia Mare. Actorii erau o paletă largă - și bucureșteni, printre care Ion Dichisescu, care și cânta, și din țară - Florin Piersic. Deplasarea am făcut-o toată distribuția, cu trenul. A doua zi urmând să facă deplasarea Florin, cu avionul, ceea ce s-a și realizat, doar că, din cauza ceții ce acoperise Baia Mare, aterizarea a avut loc la Satu Mare. Până ce s-au deplasat organizatorii la Satu Mare, cu o mașină, ca să îl recupereze pe Florin, timpul s-a scurs cu rapiditate și pe când spectacolul nostru era aproape de sfârșite, a apărut și Piersicul. Ce a urmat nu vreau să știți. Noi plecasem deja spre hotel. Florin era însoțit de Ana Selesz. Cu toate că erau divorțați, pe scenă parteneriatul funcționa în continuare. Nu mai știu ce s-a întâmplat, că a ajuns și Ana la hotel între timp, și ...după cum știți, până în '89, după orele 21.00 se punea lacătul pe ușa restaurantelor. Nu prea aveam unde mânca, numai că cei de la hotel, inventivi și inspirați, transformaseră o cameră în birt, de-i spuneau "room - service". Ne-am așezat pe hol, în spatele acestei

camere, și am comandat fiecare pe alese. Am stat la palavre, trâncănind și mâncând, că nici nu am simțit, cum se făcu ora unu și ceva. Nu știu care dintre noi a întrebat:

- Mă, da unde-i Florin?

- Păi, unde-i Florin?...nu-i Florin.

Ne-am interesat la recepție, de unde ni s-a comunicat că nu se întorsese de la teatru.

Atunci am sunat la Sala Sporturilor, unde ne răspunse un ardelean, d'ăla sfătos:

- Un'să fie? Îi în sală, vorovește...

De la zece seara (22), până la 1.30 noaptea... Acesta era, este și va fi, cât Domnu-i va îngădui, irepetabilul și ineputabilul Florin Piersic.

- Dragă Carmen, s-ar putea ca unele din întâmplările pe care eu ți le povestesc, să aibă reveniri, sau completări, sau poate să mai încurc unele destăinuiri, din dorința mea de a nu scăpa esențialul.

- Nu-i bai, hârtia "înghite" vrute și nevrute. Dar nu despre asta-i vorba, sunt convinsă că cititorul acestor scene de viață trăite, nu imaginate, dorește să te descopere așa cum ești tu, firesc, fără fițe, fasoane sau farafastăcuri. Un român ardelean garantat, răgățean strămutat!

- Bunn... până acum! Iată că mă-ntorc în 1974, la turneul din Polonia. Miron și cu mine, acompaniați de orchestra de Estradă a teatrului nostru. ARIA ne-o recomandase pe micuța, dragălașa timișoreancă Aquilina Severin, varianta carpatină a Ritei Pavone. Acvi, o talentată și foarte bună cântăreață și un om de gașcă. Concertam în regiunea Opole. Chiar în dimineața sosirii noastre acolo, după ce ne-am odihnit puțin, ne-am

întâlnit cu traducătorul nostru și am mers împreună la restaurant.

Șeful restaurantului era mult mai interesat ca lucrurile, încasările să-i meargă foarte bine. El se găsea sub contract de semiprivat (mandatarat), atitudinea lui fiind diferită de cei de acasă, cărora puțin le păsa, atâta timp cât statul era proprietar unic.

Traducătorul polonez vorbea destul de bine limba română, și ne-a exprimat dorința șefului de local de a ști mai multe despre noi, repertoriu, timpii prevăzuți în contract, și dacă am putea evolua și în restaurantul său. Ce mai, om de afaceri, în accepțiunea restaurantelor de astăzi. I-am răspuns că stăteam rău cu timpul, deoarece turneul presupunea să susținem programe zilnice, în toate localitățile din jurul orașului Opole, reîntorcându-ne la hotel, în jurul orei 23.00. Și atunci șeful a decis:

- Nu-i nimic, modific orarul localului meu.

L-am privit cu scepticism, știind că la noi, așa ceva era de domeniul oniricului.

A hotărât să deschidă la ora 23, noi acceptând. Mai cu seamă că a doua zi puteam dormi mai mult, spectacolele desfășurându-se numai după ora 15.00 la amiază. S-a bătut palma. Om serios a schimbat programul de funcționare, după cum convenisem. A dat drumul mediatizării pe canalele radio-TV. Ce s-a întâmplat a fost incredibil. După nici trei zile, toate locurile erau rezervate în totalitate, pentru că fosta formație ce concertase acolo, în urma unui contract în RFG, plecase (se mai întâmplă și la alții, nu numai la noi), lăsându-l brusc, fără program.

Ca orice români prevăzători, bagajele noastre erau majoritar alcătuite din salvatoarele provizii (conserve, salam uscat), în ideea autogospodăririi și drămuirii banilor câștigați, cu mare efort, cât mai economic. În contractul pe care urma să îl încheiem, am întrebat dacă era posibil, contracost, să includă și prânzul și cina. A acceptat la sugestia mea de a ne reține aceste cheltuieli pe final de contract.

Omul a fost de acord, fără nici un comentariu. Noi de asemeni, mai puțin pianistul Ion Bălan, Dumnezeu odihnească-l și radiofonistul Ciobanu (stoc de conserve la purtători).

După o lună întreagă de contract, timp în care ne-a mers extraordinar de bine, pentru că șeful era o persoană impecabilă, de un mare caracter, ne plătea programul de o oră și ceva, după care nu mai aveam voie decât “na jicenie”, la comandă. Cine dorea o melodie - dedicație, trebuia să plătească, și formația îi cânta piesa respectivă. Vreau să vă spun că de multe ori ne prindea dimineața, chiar ora 8 “na jicenie”...câștigând o grămadă de bani.

Luna a trecut, rezultatele financiare au fost excelente și...vine și momentul recompensării bănești, pentru cântările noastre. Și acum să vedeți...Când soarta îți este favorabilă, și bunul Dumnezeu te ține în paza sa, “te iubește”. “Financiarul” trupei eram eu. Primind “grămada” de bani, constat că șeful nu reținuse contravaloarea celor două mese zilnice (conform contractului). Drept pentru care mi-am arătat nedumerirea.

- Omule, i-am spus, da’ nu ne-ai reținut banii cuveniți plății celor două mese.

- Ah, nicevo, nicevo...adică, nici o problemă...

Vreau să vă spun că ăia doi, care timp de o lună devoraseră conserve și ce mai aveau de acasă, auzind ce plasă fenomenală luaseră, au fost pe picior de a face hepatită, icter mecanic. Dar vorba lui Toma Caragiu... ”așa-i în tenis”....

Și legat de acest moment îmi mai amintesc de o întâmplare petrecută cu ceva timp înainte, cred că prin 1962-1963, în timpul unei stagiuni permanente, la Brăila. Aveam în trupă un toboșar, Tase Szabo. Personaj complicat, greu de creionat, Dumnezeu odihnească-l și pe ăsta, că și el s-a dus. Un bărbat solid, ca o “teracotă”. După un spectacol am mers la cel mai important restaurant din Brăila, de pe atunci, imediat după aplicarea legislației draconice, ce restricționa programul de funcționare, până la 21.00. Și când e să se aleagă praful...S-a așezat cu noi, la masă, un boxer, cred că la origini grec, Corfiadis. Tase Szabo, Anastase, avea și el sânge de grec. Alăturată mesei noastre se afla o masă, de marinari polonezi. Ce s-a întâmplat, ce nu s-a întâmplat, că din senin s-a stârnit o bătaie ca în filme, între masa marinarilor și cei doi, Corfiadis, secondat de Tase. Ăstora doi le-a mai sărit în ajutor un locotenent major, care, întâmplător era prin zonă. Și s-a lăsat cu pumni și palme ca în “Șapte păcate”. Efectiv a cedat tot restaurantul, mai puțin, n-au căzut pereții. S-au distrus toate bunurile de inventar. Țștia doi, plus unul (locotenent majorul), mai vânjoși, mai antrenați, i-au dovedit pe “leși”. Era în schimb un marinar polonez, mic, îndesat, cu părul tuns perie, care a rezistat nepermis de mult, zecilor de pumni încasați de la “profesioniștii” mei solizi și antrenați în acest soi de “lupte”.

A doua zi dimineață, reprezentanți ai Ambasadei Poloniei la București, s-au prezentat la locul faptei, recentului teatru de lupte, dislocat, dezmembrat total. Pentru constatările daunelor...Bineînțeles ca în respectivul “pomelnic al pagubelor” figurau și spărturile de dinainte, ca în bancul cu “cina cea de taină”. À propos, Ițic în vizită la Vatican, cere întrevedere particulară cu Papa. Este primit și după introducerile reverențioase, evreul deschide o discuție în spiritul temei vizitei sale: “Înaltă față, Excelență, îmi este greu să încep să vă explic scopul vizitei; dar am să încerc... Tatăl meu a avut un birt moștenit de la tatăl său, bunicul meu...”și descrie Ițic un arbore genealogic întins pe secole. Papa nu pricepe unde ar vrea să ajungă și atunci Ițic își ia inima în dinți și finalizează : “Locul unde s-a petrecut întâlnirea ultimă a fiului tatălui și al Fecioarei Maria, cu apostolii era o proprietate a familiei mele. Mi s-a transmis din neam în neam, până astăzi, faptul că nu s-a plătit cina...cea de taină. Drept pentru care, respectuos am îndrăznit să apar în fața Înălțimii voastre, pentru ca să îngăduiți, după două mii de ani să mi se facă dreptate, și printr-un act reparator să sting această veche datorie de familie”...ha, ha, ha...

Într-una din seri, după vreo 12 ani de la incidentul din Brăila, adică prin 1974, eram în Polonia. Și luam masa în localul în care noi cântam...Rețineți vă rog, se scurseseră vreo 12 ani...Vedem un bărbat micuț, îndesat, care îl fixase cu privirile hipnotice, a doi ochi albaștri, pe numitul Tase al nostru, care era de acum trompetist (se specializase între timp pe instrumente de suflat, renunțând la percuție, la tobe). Și-l pironi piticul, pe Tase, preț de câteva ore. Eu observasem întreaga

scenă. L-am recunoscut pe combatantul din urmă cu doisprezece ani, de la Brăila, în personajul prezent. Și-i șoptesc, pe blat, lui Tase:

- Mă Tase, tu-l vezi p'ăla de acolo?

- Cum să nu-l văd, ăsta-i partenerul meu din meciul de la Brăila.

Cu bucurie vă spun că într-o pauză, Tase s-a dus la el. I-a întins mâna ca semn de respect și prietenie. Întreaga lună, cât a durat turneul, seară de seară a fost la restaurantul unde aveam contract și a stat și a băut cu Tase al meu. Ce bărbați adevărați, ce caractere la acești oameni ai mării, ca și muschetarii lui Al Dumas, eroi epopeici. Iată din ce s-a legat o prietenie, pe viață, între doi bărbați...

Și am să mai relatez o întâmplare, în care nu am fost implicat în mod direct. Am avut o durabilă relație de prietenie cu cel pentru care am obligația morală să mărturisesc. Am fost prieten la cataramă cu Stănică Dumbravă, fost director general la IAS Cotești, laureat cu distincția de Erou al Muncii Socialiste, pentru merite excepționale. Titlu ce nu se acorda oricui. Numai că a fost amestecat în povestea cu Ștefănescu, cu măsluirea vinurilor (contrafăcute chimic); nu intru în detalii pentru că povestea este arhicunoscută. Stănică nu a fost vinovat. Din neatenție, sau neglijență, contabilul său șef l-a implicat în mizeria respectivă, dându-i la semnat, niște documente false. Având încredere oarbă în cine nu trebuia, a semnat ca primarul, neatent, drept pentru care,

în consecință a plătit, pentru tot neamul lui, cel adormit. Anchetatorii, după verificări au cam înțeles cum stau lucrurile. Stănică avea două fiice, și la un moment dat, uneia dintre ele, în urma unei boli de piele, îi cădea părul masiv. Au aflat că doar la Paris se putea trata. Așa că s-au început demersurile pentru plecare, el și fata la Paris.

Serviciul de pașapoarte, cu toate că ancheta cu Ștefănescu era în plină desfășurare, i-a facilitat eliberarea documentelor, obținerea de vize, sugerându-i că ar fi bine, să nu se mai întoarcă. Altfel urma să aibă repercusiuni serioase. Plecat la Paris, Dumbravă nu a ținut cont de avertismentele prietenilor din țară, și s-a întors. Nici nu a venit bine, că a fost arestat de către un general. Pentru gradul de Erou al Muncii Socialiste nu putea fi reținut, decât de un grad similar, cel mai înalt. Fiind prudent, a trecut , cu mult timp înainte, vila de la Focșani, pe numele fetelor sale și nevastei. A fost arestat și condamnat. Îmi amintesc de un episod din timpul condamnării sale. Prin sora sa mi-a cerut să fac o intervenție, pe lângă șeful securității județului nostru, în sensul de a fi scos “la muncă”, pentru că altfel risca să înnebunească în celulă. Normal, pentru acest prieten, am urmat calea rugăminții sale. M-am adresat șefului securității în termenii cei mai politicoși. El lăsându-mă perplex cu răspunsul:

- Bine tovarășe Julia, dumneata intervii pentru toți bandiții, toți hoții?

Replica mea a fost :

- Tovarășe general, “banditul” îmi este prieten, indiferent de ce a făcut sau n-a făcut...Și dacă am fost prieteni, înainte de a fi arestat, chiar și după, prieteni rămânem...Pentru ceea ce a comis, legea va decide ... Oricum, rămâne prietenul meu...

Am plecat de acolo, convins că nu va face nimic. Cât se poate de neadevărat, pentru că generalul l-a scos pe Stănică la muncă.

În sfârșit, în perioada de pușcărie, omul și-a ispășit pedeapsa. După ce a ieșit, dragele lui fete i-au dat o cameră în vila lui, acum a lor, la subsol. Numai că, după o perioadă de timp, l-au evacuat din casa construită de el. Între timp, ca masa să fie bogată, nevastă-sa a divorțat, recăsătorindu-se cu șoferul lui. Așa că Stănică Dumbravă, s-a văzut nevoit să ia viața de la început. Om tenace, și-a cumpărat o bucătică de pământ între Tișița și Panciu, pe un câmp, și-a făcut o fermă. Într-un cuvânt s-a refăcut. Din păcate, nu l-am mai putut vizita, pentru că este o persoană orgolioasă. Deoarece are o semipareză, nu suportă să fie văzut de vechii prieteni, neacceptând compasiunea lor. Efectiv îmi este teamă să mă duc să îl vizitez. Nu de alta, dar n-aș putea să-mi ascund suferința din priviri, provocată de drama prin care trece, un prieten, de care mă leagă atâtea și atâtea amintiri. Și mai este ceva. Am povestit toată această istorie dureroasă, pentru a se ști ce flori de recunoștință i-a dăruit familia, lui Stănică Dumbravă, pentru meritul

de a fi un tată și un soț exemplar. Și doamne, cât s-au ofilit de repede acele flori.

Și à propos de florile despre care vorbeam. Marele premiu al acestui an la Festivalul de la Mamaia, din august 2008, i-a revenit Irinei Popa, din Galați, promovată de către mine fervent și frecvent în emisiunea de la TV, de teamă ca acest talent de excepție să nu se risipească. Cel puțin să se păstreze viu, permanent, nealterat, aici...acasă. I-am intuit valoarea, încă din primăvară, când a sosit caravana de preselecție a festivalului. Cu toate că ea declarase, că nu o interesează să participe, a recunoscut că de fapt îi lipsesc banii, pentru taxa de înscriere, 500.000(50lei actuali). I-am avansat eu această sumă, încrezător în talentul ei, dorind să o încurajez să se înscrie.

Acum după ce laurii victoriei i-au recompensat vocea, după ce a luat premiul și cheile autoturismului “Skoda” cuvenit trofeului pus în joc, nu așteptam din partea ei, Dumnezeu mi-este martor, nici un fel de recompensă materială, ci doar una morală, un telefon și un mulțumesc, un cuvânt bun pentru susținerea de care a beneficiat din partea mea. Fără mine ar fi rămas o simplă anonimă. Nimic din toate acestea...

Și dacă tot am ajuns la florile prieteniei, nu pot să nu aduc în pagină o prietenie legată absolut întâmplător, cu directorul Televiziunii din Iași - Vasile Arhire, conducător al unei instituții cu o largă acoperire și implicare de-a lungul întregii Moldove. Personal nu i-am cerut niciodată vreun favor legat de vreo apariție a

mea pe micul ecran. Dacă totuși s-a întâmplat așa ceva, postul de televiziune a fost cel care a avut trebuința, ca eu să apar. Lipsa unui interes concret a vreunuia dintre noi, se manifestă ori de câte ori ne auzim sau ne vedem, chiar dacă de la ultima întâlnire poate s-au scurs luni de zile. Atât de tare ne bucurăm și ne face o așa mare plăcere să ne îmbrățișăm bărbătește, încât în acel moment simt că floarea prietenei noastre, nu se va ofili niciodată. Drept pentru care, îți fac o declarație Vasile Arhire: Eu, Sandu Julia, douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru îți sunt prieten!

Și dacă, nevoit, în mărturia mea de suflet, prin cele povestite am încrețit frunțile unora dintre eroii cărții îmi arog atât recursul la memorie, cât și veridicitatea faptelor, pe care le consider reale și în care cred cu onestitate. La aproape opt decenii de viață, le doresc atât prietenilor, cât și neprietenilor mei să ajungă, din urmă, vârsta mea și să fie părtași onorurilor și respectului de care am avut privilegiul laurilor, pe fruntea mea de ardelean trecut prin istoriile vremurilor. Și așa cum declara Edith Piaf: “Eu nu regret nimic”...iar de ar fi să mă mai nasc o dată aș dori să se întâmple în aceeași derulare, tot în Ardeal și tot în blânda și frumoasa mea familie, familia Julia!

Epilog:

- Tu Carmen, ai văzut ce am simțit eu? Știi de ce? Parcă aș fi traversat o regresie temporală, prin anii 1940-1944 ai groaznicului, înfiorătorului Tratat de la Viena...Cu titlul “Incident de ziua națională a României”.

- Da Sănducule, în plus declarația din 9 ianuarie 2012, a lui TANKOS BARANA (sau TANCZOS, Dumnezeu să-l știe):<< înaintea începerii competițiilor se va intona imnul secuilor>>. Oare din ce secol primitiv au aterizat aceștia în mileniul III al omenirii, de după Hristos???... Revenind apoi, în stilul lor “mieros - duplicitar” acuzând, culmea, o eroare de traducere. Dar pe teritoriul național, al statului unitar român, nu se mai vorbește limba noastră “românească”?

Pentru evitarea erorilor de “interpretare”, pe viitor ar fi corect (cred eu, un punct de vedere logic), ca declarațiile să se facă direct în limba oficială a țării noastre, atât de nedrept hulită, sfidată, marginalizată de către un grup limitat numeric și mental.

- Îmi place cum pui tu problema. Iată în ce constă incidentul, transmis pe sursele media:

<< Un junior român, din România, a fost bătut, în țara sa, de trei coechipieri, etnici maghiari. Conflictul, care a avut loc pe 1 decembrie 2011, a fost făcut public abia după ce tatăl juniorului ce a fost agresat a depus memoriu la Comitetul Olimpic Sportiv Român. Scandal de proporții, în hocheiul pe gheață românesc; un jucător a părăsit lotul național de juniori, UNDER 16, după ce a fost bătut de trei, dintre coechipieri. Victima - un bucureștean, Florin Cosmin Marinescu , a fost supus unor umilințe verbale și fizice de neacceptat>>.

Conform comunicatului dat de Federația Română de Hochei pe Gheață, for condus de către TANCZOS BARNA, român de etnie maghiară, incidentul nu s-a petrecut pe luciul gheții, cu crosele în mână, ci de Ziua Națională a României, 1 decembrie 2011, într-unul din vestiarele patinoarului din Miercurea Ciuc - VACAR JANOS - unde lotul de juniori se afla în cantonament.

<<U16>> al României, conform jurnalului Evenimentului Zilei relatează că Marinescu le-ar fi cerut coechipierilor etnici maghiari ca “măcar astăzi de 1 decembrie, să vorbească românește”. Acest fapt i-a scos din minți pe trei dintre sportivi: ANTAL ALFRED, GERE ISTVAN și MOLNAR AKOS, care au izbucnit verbal, într-un mod inimaginabil. Cei trei, mișelește au așteptat ca Marinescu să intre la duș, au stins lumina și l-au încins (agresat fizic)”cu prosoape ude”. După bătaia aplicată de niște șovini înverșunați, juniorul Marinescu, și-a făcut bagajul, a urcat în tren și a plecat acasă, la București. Conflictul ar fi fost poate dat uitării, dacă

tatăl celui agresat nu s-ar fi dus la C.O.S.R. Pe cei trei îi paște excluderea din lotul național. Comisia de Disciplină a F.R.H.G. analizează și va lua decizia finală.

- Carmen, acest comunicat sec și rece denotă o dată în plus că din coadă de câine niciodată nu se va face sită de mătase. Niciodată acești maniaci ai unei iluzorii reîmpărțiri teritoriale a lumii de după căderea imperiilor, ai unor fanteziste persecuții, solicitanți de drepturi speciale, într-o țară cu oameni prea blânzi și prea toleranți, nu vor accepta că vremea dictatului și a defunctului Imperiu Austro - Ungar a ajuns irevocabilă, ireversibilă, irefutabilă. De ce nu cer Serbiei, Germaniei, Austriei favoruri teritoriale, în amintirea a ceea ce a fost odată și tocmai nouă ne fac viața amară, ca de atâtea ori de-a lungul istoriei?

- Dacă stau bine să mă gândesc, să-mi amintesc niște puncte de vedere , vorbe cu tâlc, d-ale bunicii mele, monument de înțelepciune, găsesc multe similitudini cu speța aceasta. Încep cu paralela părinți copii:

1. Să dai copilului, ceea ce îi trebuie, ce îi este musai de folos și necesar, nicidecum ce vrea el.

2. Copilul îi precum câinele: fuge de la unul la celălalt, când are doi stăpâni.

3. Este fire speculativă simte slăbiciunea unuia, sau unora din jur și se duce spre cel care-l tratează cu duhul blândeții.

Ei, cam așa ceva s-a petrecut mutând registrul , pe scala gravității, cu această “Asociație Culturală“, de fapt partid sub acoperire, coagulat strict pe criterii entice, U.D.M.R. Tolerat, mai bine de două decenii, promovat, ca monedă de schimb (de către fiecare forță politică, aflată la putere), la guvernarea României, din inconștiență - refuz să cred că din rea credință- de către potențaii diriguitori ai momentului respectiv. Acești retro maniaci ai istoriilor apuse și condamnate de către vremurile actuale, au o singură dorință, din care și-au construit o fixație și un țel, de manevre oculte. Aparent pretind para- drepturi (drepturi, peste cele firești, ale poporului, din care grațios sau dizgrațios fac și dumnealor parte). Nu-i așa! Ei nu doresc decât refacerea teritorială, de dinaintea Trianonului, concret **VOR ARDEALUL**. Se consideră astfel eroii națiunii maghiare, fără să tragă vreun glonte sau să facă frontul. Doresc să creeze o enclavă, țară în țară.

Rolul istoricilor ar fi, pentru că de fapt se exercită timid și aproape “pe muțește“, să nu lase pradă uitării abominabilele crime petrecute în decimatele localități, unde s-au petrecut execuțiile eroilor martiri de la Ip , Trăsnea, Zalău, Moisei, Sărmaș...și câte alte zeci și sute artere, ale acestei gigantice inimi românești **ARDEALUL**.

Copiii etnicilor maghiari, nu poartă vina pentru greșelile părinților, pentru perpetuarea urii, șovinismului, din generație, în generație. Este gravă și

desconsiderarea limbii române, din familia limbilor latine, cu ramificații în întreaga lume. Ca o paralelă, cu cât vorbești mai multe limbi, cu atât “învingi” barierele intelectuale. Cu tot respectul pentru limba maghiară, dar înafara ungarilor, doar finlandezii o mai vorbesc (familia lingvistică ugro-finică)...și atunci?

E tristă practicarea xenofobiei, tulburarea minților lipsite de discernământ, ale unor juniori înfierbântați , prea înfierbântați datorită sărbătorii de 1 Decembrie, ziua națională a țării unde au văzut lumina zilei, unde trăiesc cu drepturi depline alături de noi, majoritari modești, ce nu pretindem nimic în plus, decât respect pentru valorile, tradițiile și istoria unui popor niciodată expansionist, niciodată nomad, niciodată uitat de Dumnezeu.

Și înainte de a încheia povestea celui plecat în bejanie din propria-i țară în aceeași țară, vremelnic despărțită, Sandu Julia și ai săi, mai am de adăugat un interesant editorial din: *Revista România Eroică, Nr 2(45), Anul XV-2012, Serie nouă*, semnat de către publicistul General de brigadă (r) Grigore BUCIU.

Și totuși, Ardealul nu-i provincie ungurească!

General de brigadă (r) Grigore BUCIU

Ne este tot mai greu să ne apărăm memoria. Indolența agresivă care ne înconjoară produce un fel de paraliză. Și totuși, nici surpriza, care între noi fie vorba, nu prea e surpriză, nici uzanța relațiilor diplomatice nu ne dau dreptul să rămânem amorțiți.

Am clădit cu Ungaria vecină relații de prietenie, trecând peste resentimente, încercând să lăsam trecutul să-și doarmă somnul și să-l privim ca pe istorii nefecitate ale strămoșilor noștri. Noi am făcut-o cu sinceritate. Era necesar și-o facem și din interes. Ungaria la fel. Ambele țări voiau să intre în NATO și în Uniunea Europeană. Or, una dintre condiții era pentru amândouă țările rezolvarea diferendelor.

Noi, românii, am crezut că, eliberându-ne de comunism, putem renunța la ură, la resentimente, că ne putem privi și accepta duratila reciproc și putem citui memoria victimelor după reguli democratice. Și morale. Și cinste. Și omenești. Oamenii prin moarte sau după moarte s-ar putea împăca.

Am crezut și ne-am înșelat. Știm că nostalgia Ardealului roade inima ungarului extremist din Ungaria și de la noi.

În acest sfârșit de primăvară ne-a invadat teritoriul național insolența oficială de la Budapesta. A avut loc comedia funebă în care personajul principal este urma cu cenzură sau fără cenzură, cine știe, a unui horthist notoriu de la Odorheiu Secuiesc.

O comedie orchestrată de președintele

Parlamentului Ungar cu aportul primarului din Odorheiu Secuiesc, cunoscut pentru opiniile sale neortodoxe.

Reînnumarea rămășagilor lui Nyky Jozsef, scriitor interbelic maghiar, care s-a remarcat la Cluj, în perioada ultimului război mondial, nu prin opere literare, ci printr-un exacerbat comportament xenofob, antisemit și antisomănesc, ar face din Odorheiu Secuiesc un loc de pelerinaj pentru neohorthiști și revanșari.

Gestul nu mă miră, căci statul vecin și l-a adus acasă chiar și pe Horthy, e adevărat că a făcut-o cu titlu privat. Dar restaurația de acum e condusă de președintele Parlamentului. Nici nu și-au pus problema că ar jigni memoria sutelor de mii de evrei deportați de horthiști pe vremea Dictatului de la Viena. Mișcarea este pervertită. Peste un timp s-ar fi uitat că László Kőrös, înalt oficial maghiar de la Budapesta, a fost în spatele acțiunii. Suficient pentru a se afirma că de fapt românii sunt fofofauciști și antisemici, din moment ce pe pământul lor, suveran și național, s-a întors ideologia morții să fie venerat ca erou al maghiarimii și ca model de semat de către tânăra generație. Am mai auzit opinii, ba chiar am văzut într-un muzeu, că România este responsabilă pentru evreii deportați și exterminați în lagărele naziste, ignorându-se că teritoriul aceluia era ocupat de Ungaria horthistă.

Nu putem să nu fim mândri că un înalt oficial stăpân intră în țara asta și se plimbă ca Vodă prin lobodă, făcând campanie electorală

unui partid extremist al minorității maghiare de la noi. Acest lucru a fost posibil fiindcă reacția Parlamentului nostru a fost nesemnificativă, iar a președintelui României a lipsit cu desăvârșire. Era și de așteptat, din moment ce domnia sa este, după cum a declarat, în opoziție cu guvernul, deci cu administrația țării. Așa că distinsul Kover și-a putut flutura ideile de autonomie etnică, și de negare a Tratatului de la Trianon, de pregătire a terenului pentru o aberantă și amuzantă extindere a Ungariei până la cel pușin la muntele unde are loc marele pelerinaj de Rusaliile catolice.

Ce mama dracului de legi avem, de se permite unui demnitar străin să fie președinte de onoare al unui partid din România, fie el și maghiar? Oare cum ne privește Europa pe noi, ca entitate statală care permite unui înalt demnitar al unui stat străin, personaj populist, nostalgic și extremist, să-și facă nestingherit propaganda în spațiul național?

Avem sau nu avem autoritate suverană? Am cedat atât de mult acestei minorități în numele unor interese discutabile, încât nu mai îndrăznim să ne manifestăm ca autoritate de stat suverană?

Desigur, aceste lucruri se întâmplă pentru că s-au creat precedente. Zua Ungariei payoptiste și-o serbează tot pe la noi, ca și cum Ardealul n-ar mai fi românesc, imaginea lui Avram Iancu e batjocorită de un conațional, funcționar al statului român, iar reacția noastră oficială e de râsul lumii.

Legea învătășimântului îi scoate pe minoritari de sub povara restricțiilor, în timp ce elevii români sunt pedepsiți cu naveta sau cu renunțarea.

Maghiarizarea viitorilor doctori de la Tânga Mureș pare a fi o cerință de cadre pentru Transilvania ungurească. Bine că s-a stopat.

Derința de a face din maghiară o a doua limbă de stat face parte din politica pașilor mărunți.

Crearea de simboluri și artefacte maghiare oriunde se poate în Transilvania, pentru a se demonstra căndva omogenitatea, continuitatea, majoritatea și dreptul istoric, este un fapt la care asistăm zi de zi.

Ștergerea semnelor românești din aceste zone este notorie. Presiunea psihologică și economică asupra românilor din zonele majoritar ungurești este mare și duce la depopulare. Ne facem că nu observăm?

Cimitirele și monumentele de război după ce

au fost în mare parte distruse, în aceleași zone ungurești, acum sunt îngrijite, dar traduse în ungurește. Adică falsificate.

Iar noi, majoritarii generoși și înțeleghători, ne facem că nu băgăm de seamă. Sperăm că se vor potoli. Lăsați orice speranță! Nu vor înceta! N-au încetat din 1918 încoace, și nostalgia aceasta bolnăvicioasă nu se va potoli.

Ar fi bine totuși ca din când în când să ne uităm la Kosovo, care era cândva sârbesc și creștin, și n-a mai rămas nimic din toate acestea, decât poritatea etnico-religioasă de altă natură. Și acolo au fost pași mici...

Ne bazăm prea mult pe principiile generoase ale Uniunii Europene și pe criteriile NATO și uităm că insula Cipru s-a divizat pe criterii etnice. Să nu ne amăgim că Uniunea Europeană veghează observatoare va cuminti extremismul din apropierea noastră. Nu are forța asta politică!

Toate formațiunile politice maghiare de la noi conlucrează cu cei de dincolo. Ei, în ciuda aparențelor divergente, se corelează, căci urmăresc aceleași scopuri. Și blândul și șiretul Marko Bela, fostul nostru vicepremier, vorbea mai desuși despre autonomia etnică. E drept că în maghiară. Și alți dintre ei proiectează o regiune pentru absorbirea, chigurile, de fonduri europene, cam pe urmele teritoriului căzut sub incidența Dictatului de la Viena. Măcar atât, dacă în întregul nu se poate.

Mulți de la noi, mai ales generația instruită pe ici-pe colo, cred că totul se va rezolva de la sine, că nimeni nu poate lua Ardealul în buzunar și să-l ducă în Ungaria.

E adevărat, nimeni! Dar dacă urma părinților și bunicii mei va fi ștearsă și urmașii noștri vor trebui să învețe ungurește ca să spună doctorului ce-i doare și să primească o hotărâre judecătorească sau un act notarial în aceeași limbă, degeaba ne credem nemuritori.

Nu suntem naționalisti, înțelegem interculturalitatea, i-am laudat pe politicienii UDMR pentru timuta lor, dar nu putem boli mamei de orbul gânilor, nesăzind încotro duc toate țele. Și mai ales, este umilitor să ne simțim supuși austro-ungari precum strămoșii din Ardeal, chiar dacă asta are mustață mare! ■

- Cât adevăr a spus omul acesta...BUCIU...

Știi Carmen, în capul meu persistă o întrebare: în urma strămutării din martie 1941, statul român, ca și „reparație morală”, îmi acordă lunar o despăgubire materială. De ce statul român și nu cel maghiar?...

- Poate și din acest motiv Sandule, și din toate cele cuprinse în această realistă poveste a vieții tale, tocmai de aceea încă mai “LACRĂMĂ ARDEALUL”.

Carmen Aldea Vlad

24 iulie 2012

1971 - Germania

Wiesbaden - 1981

Dortmund - 1971

Dortmund - 1971

Spiros Galați - 2008

Galați - 2011

Ilona Moțica, Alexandru Jula și trupa Teatrului din Galați

Stuttgart - 1981

*Alexandru Jula, Anca Ageamolu, Ionel Miron
și band-ul - 1971*

Bad Schwalbach - Germania 1981

Stuttgart - 1971

Stuttgart - 1973

Bad Schwalbach - Germania 1981

Stuttgart - 1973

Bad Schwalbach - Germania 1981

Stuttgart – 1971

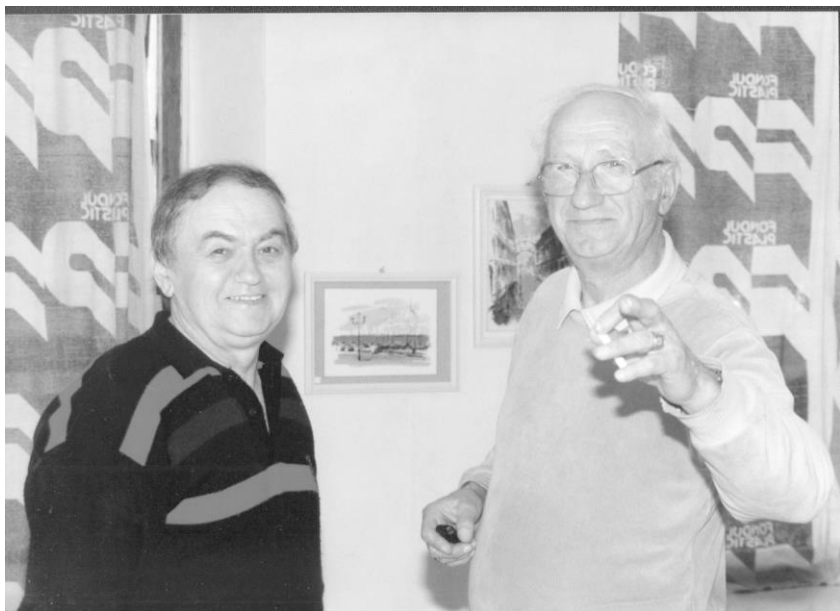
Moscova - 1959

*Petrică Munteanu și Alexandru Jula - Teatrul
Constantin Tănase - 1965*

Lali Varga și Alexandru Jula - 1982

Alexandru Julia și Nicolae Spirescu

Adina Lazăr, Angela Similea, Fuego, Alexandru Julia, Aurelian Temișan și Florin Melinte - în cadrul unui spectacol din seria "Julia și invitații săi"

Alexandru Jula prezentat de Octavian Ursulescu - "Jula și invitații săi"

Fuego, Noni Răzvan Ene, Alexandru Jula, Florin Melinte și Octavian Ursulescu - "Jula și invitații săi"

Fuego, Noni Răzvan Ene și Alexandru Julia - “Julia și invitații săi”

*Alexandru Jula, Florin Melinte și Octavian Ursulescu -
“Jula și invitații săi”*

Dana Julia, Stela Enache, Petrică Savin, Luminița Anghel, Florin Melinte, Alexandru Julia, Cătălin Julia, Alexandru Arșinel și Octavian Ursulescu

Alexandru Julia, Nelu Bălășoiu și Octavian Ursulescu

Florica Jinga, Alexandru Julia și un artist de la Iași

Costel Cudălbeanu, Alexandru Julia și soții Călin

Maria Ciobanu, fiica acestora din America și Alexandru Julia

*Rada din Chișinău și dansatoarele ei, alături de
Alexandru Jula*

Cu Elisabeta Turcu

*Uniți pe viață prin “lacrimile Ardealului” și
“Dragostea fără frontiere”
Carmen și Sandu*

Mi-am dorit și spun acest lucru cu sinceritate să pătrund în Universul fabuloasei vieți a seniorului muzicii românești, de divertisment, Alexandru JULA. Iar acum, după punctul final, pus romanului, constat cât a fost de laborios experimentul. Chiar dacă formația mea, aparent controversată, de literat și de licențiat în Economia Turismului Intern și Internațional, mă lasă „cu capul în nori, dar cu picioarele pe pământ”, motivația încărcăturii emoționale a unei vieți „închise într-o lacrimă”, m-a ajutat să duc până la capăt o misie pe cât de tentantă, pe atât de scrupuloasă.

Alexandru Jula nu este numai un artist complex, el este o legendă vie a unui trecut ce se identifică cu istoria modernă a României dintre cele două conflagrații mondiale și până în prezent. Povestea vieții lui este, de fapt, povestea uneia, dintre atâtea generații de sacrificiu, căreia îi datorăm starea de fapt și de drept a unui stat, aflat geografic prea la est pe harta Europei.

Am dorit ca acest roman document să însușească sentimentele cititorilor de toate categoriile de vârstă și poziție socială, ca un semn de carte și de neuitare, a conștiinței la apartenența unui popor viteaz, harnic și cinstit, așa cum au fost toți înaintașii noștri. Astăzi, oamenii, supuși vremurilor și transformărilor evolutiv forțate se schimbă de la zi la zi, mai mult în rău, decât în bine...

Și ca orice ardelean, a cărui gândire nu concordă cu reacția spontană, pe lent... Înainte, eu tot mai sper în sintagma „Deșteaptă-te române”!

Vreau să cred în unitatea de nație și țară, în tripticul Ardealul, Moldova și Țara Românească!

Cred cu tărie că „tot ce-i românesc nu piere”, iar globalizarea forțată, nu ar avea cum să împiedice nașterea „puilor de lei” în patria urmașilor „dacilor liberi”.

Și mai cred, că unul dintre acești pui de lei, nepotul meu Andrei-Eric Vlad, născut în vinerea mare a Paștilor anulul 2012, vine să confirme speranța, credința și iubirea, cele trei atribute ale creștinismului de pe meleagurile noastre, că re-deșteptarea ciclică a conștiinței de neam și țară este viabilă. Pentru Andrei și generația lui, acest roman document vine cu un manual de istorie trăită și nu povestită, să îi ajute să șteargă fața străvechiului teritoriu românesc, acolo unde încă mai „LACRĂMĂ ARDEALUL”.

Noiembrie 2012
Carmen ALDEA VLAD

ISBN 978-973-0-13977-8
www.tipografiapianis.ro